

Mati narava je pokazala zobe

V bolnišnico Ernest Börc

Hotiški brod ni prinesel slovenske suverenosti glede Mure

Pomurje 2005 Str. 8, 9

V Janševi vladi minister iz Pomurja

Strup moril govedo in prašiče v hlevih v Lipi

Sezonski poslanec Ficko

Pomurka in Pomurec leta 2005 sta dr. Marija Rudolf Vukan in Vlado Kreslin

Vaš novi naslov za vozila
Audi
PORSCHE
MARIBOR

Šentiljska c.128 a, tel.: 02/ 65-40-334, 040/ 950-950

Večkrat ga gledaš, lepši je ...

To je gorički svet Str. 14

Cesta splužena, ljudje pa pomirjeni s seboj in naravo

Str. 2 – Prodane tri
parcele v S. O. I. C.

**Prvi investitorji:
Inoks, Imo-Real
in Pomgrad**

Pred koncem leta 2005 je soboški župan Anton Štihec vendarle podpisal prve tri kupoprodajne pogodbe za nakup stavbnih zemljišč v Severni obrtno-industrijski coni

Str. 4 – Državna uprava
pred reorganizacijo

**Slovenija bo
imela 14 uprav-
nih okrajev**

Med novimi sedeži upravnih okrajev bo tudi Murska Sobota – Načelniki bodo postali vodje izpostav – Bo direktor pomurskega okraja ljutomerski načelnik Tomislav Nemec?

Str. 5 – Snega preveč
tudi za Soboto

**Zakaj ga ne
odvažajo?**

Čprav tudi direktor Komunalne priznava, da so bili odtoki po mestu prekriti s snegom, zaradi česar voda ni otekala, snega niso odvažali

Str. 6 – Nama rešuje
sebe na račun Reflexa,
trdi Robert Kremp

**Načrtna gonja
in ne naključje**

Gospodarska škoda in blatenje imena podjetja zaradi padca dveh stekel, čeprav ni dokazano, da je krivda na Reflexova

NAROČNIK

Srečanje na mejnem prehodu Kobilje - Nemesnep

Laszlo Nogradi, župan občine Lenti, in Pavel Nemet, župan občine Kobilje, sta bila minuli četrtek prva od županov na srečanju pri mejnem prehodu Kobilje - Nemesnep. Kasneje so se jima pridružili še župani občin Nemesnep, Zalabaksa, Dobrovnik in Tumišče. Šlo je za že deveto tradicionalno srečanje županov omenjenih občin, ki si poleg družabnega želijo še več sodelovanja na gospodarskem, kulturnem, športnem in turističnem področju. »Mislim, da mejni prehod počasi izginja. Nekoč so bile tu postavljene protitankovske ovire in 'železna zavesa', danes pa imamo tu lepo moderno cesto,« je povedal župan občine Kobilje Pavel Nemet, ki je zadovoljen s sodelovanjem v letu 2005, »čeprav je lahko vedno še boljše.« Podobno srečanje, le tretje po vrsti, je bilo minuli ponedeljek ob meji med Žitkovci in Bódehazo, kjer so se srečali predstavniki istoimenske občine in občine Dobrovnik. T. K., foto: T. K.

Pogledi kandidata za župana Prše Štefana

Voda in drugi projekti

Svoje poglede na vodenje občine Velika Polana, če bo na nedeljskih nadomestnih volitvah izvoljen za župana, nam je te dni na kratko predstavil tudi Štefan Prša, ki je bil župan že v prvem mandatu.

Okrog vsega, kar se je dogajalo v zvezi s poskusi z njegovo razrešitvijo, potem ko občinski svet ni sprejel prvega zaključnega računa občinskega proračuna in je potem prišlo do blokade delovanja občine, nam je med drugim dejal, da se počuti zmagovalca, saj je Ustavno sodišče R Slovenije odločilo drugače, kot je želela storiti prejšnja vlada.

»Tako smo 14. 2. 2002 tudi ohranili občino Velika Polana, saj je bilo v scenariju vlade, da bi jo ukinili, tako kot še več drugih manjših občin v Sloveniji. Če bom tokrat spet izvoljen za župana, bom najprej skušal ugotoviti, kaj se da storiti, da bi ceno vode znižali na raven, kot je bila v mojem mandatu. Enako velja za kabelsko televizijo. Prav tako bom skušal najti sredstva za varno pot v šolo (prevoze) otrok iz Male Polane in Brezovce ter seveda nadaljevati s prizadevanji za gradnjo kanalizacije. Poti sta dve, krajša in dražja ter daljša in cenejša. Po kateri bomo šli, se bomo odločili skupaj z občani in občinskim svetom. Prizadeval si bom, da bomo s projekti pridobili čim več sredstev iz državnega proračuna. Mislim, da bom imel pri tem dovolj podpore v sedanji vladni koaliciji, ki ji tudi sam pripadam kot član Slovenske demokratske stranke.«

J. G.

Nafta Lendava – tovarna metanola stoji

Plinski spor (še) brez vpliva

Zaradi vzdrževalnih del, predvsem pa zaradi nesorazmerja med ceno plina kot osnovne surovine in ceno metanola, je lendavska Nafta Petrochem ustavila proizvodnjo metanola. Cveto Žalik, direktor Nafta Lendava, je povedal, da jo bodo ponovno zagnali čez dva meseca. Evropski plinski spor torej sedaj ne vpliva na enega največjih gospodarskih porabnikov plina v Sloveniji.

Cveto Žalik se pridružuje mnenju, da bo »kolcanje po plinu« kmalu končano in da zaradi tega porabniki ne bodo imeli prevelike škode, saj je Evropa preveč odvisna od te strateške surovine. Plinski zaplet po njegovem tudi ne bo pripeljal do dviga cene, zato je napoved o ponovnem zagonu proizvodnje metanola povsem realna. Lendavski tovarni metanola plin dobavlja Geoplin.

M. H.

Prodane tri parcele v S. O. I. C.

Prvi investitorji: Inoks, Imo-Real in Pomgrad

Pred koncem leta 2005 je soboški župan Anton Štihec vendarle podpisal prve tri kupoprodajne pogodbe za nakup stavbnih zemljišč v Severni obrtno-industrijski coni

Novi investitorji, ki so sicer Prekmurcem zelo znana domača podjetja, bodo na tem območju razvijala zgolj obrtno in industrijsko dejavnost, saj jih k temu zavezujejo pogodbe. Torej tukaj v nobenem primeru ne bo novih trgovin, ampak le dejavnosti, ki bodo omogočile 90 novih delovnih mest. Z gradnjami bodo morali začeti najkasneje septembra 2006, občina pa bo do tega časa morala zgraditi komunalno infrastrukturo in s tem ustvariti možnosti za začetek naložb.

Izgradnja severne obrtno-industrijske cone (S. O. I. C.) je prav gotovo eden največjih projektov Mestne občine Murska Sobota. Vanj so samo v minulem letu 2005 vložili 537 milijonov tolarjev, kar 340 mio. je sofinanciranja iz strukturnih skladov. Domači in tuji investitorji naj bi z nakupom zemljišč in odpiranjem novih proizvodnih obratov ustvarili do leta 2011 kar 2000 novih delovnih mest.

Tri domača podjetja, ki so že pred časom sklenila z MO M. Sobota predpogodbe in ji s tem omogočila kandidiranje za pri-

dobitev mednarodnih sredstev, so se vendarle odločila za nakup zemljišč v velikost 70 tisoč m² in s tem prebila led.

Jože Horvat, direktor podjetja Imo - Real, nam je zaupal, da bo njihovo podjetje na kupljenem zemljišču velikosti 1,9 hektarja zgradilo velik distribucijski center, saj prav tega ta čas v Murski Soboti primanjkuje. Včasih je to nalogo opravljal BTC (ko je še opravljal vlogo blagovnotransportnega skladišča), toda z leti se je spremenil v trgovsko središče, primernih skladiščnih prostorov

pa ni. Z gradnjo bodo začeli do septembra, vendar velikih objektov površine do 7 tisoč kvadratnih metrov v zelo kratkem času ne bodo mogli zgraditi.

Tudi Jože Pavlinjek ml. iz podjetja INOKS, d. o. o., nam je sporočil, da so z MO Murska Sobota podpisali pogodbo o nakupu zemljišča v kompleksu industrijske cone pod oznako kare K4 neto površine 22.763 kvadratnih metrov. In še: »Podjetje INOKS se je zavezalo za izgradnjo objekta, proizvodne hale, ki bo namenjen proizvodnim in obrtno-storitvenim dejavnostim, kjer se bo konec leta 2008 zaposlilo 40 delavcev.«

Tretji kupec zemljišča je družba SGP Pomgrad.

Bernarda B. Peček

Pomembna odločitev veržjskih svetnikov

Proračun za leto 2006 že pod streho

Veržjski občinski svetniki so na zadnji seji v letu 2005 brez daljše razprave v drugi obravnavi soglasno potrdili predlog občinskega proračuna za leto 2006. Če lahko sklepamo po zdaj sprejetem odloku o proračunu, se bo v občinski blagajni letos zbralo nekaj več kot 242,6 milijona tolarjev, odhodkov pa bo za 327,8 milijona tolarjev. Proračunski primanjkljaj v višini dobrih 60,2 milijona tolarjev bodo pokrili z ocenjenim

2006 do 2009. V primerjavi s prvo obravnavo proračuna bo prihodkov od nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča za 5,5 milijona tolarjev (prvotno 5 milijonov SIT), transferni prihodki pa se bodo povišali, ker bo Stanovanjski sklad RS del svoje obveznosti pri sofinanciranju izgradnje neprofitnih stanovanj poravnal v skladu z dinamiko izgradnje v letu 2006 (približno 70 odstotkov svoje obveznosti). Glede na ustno zagotovilo šolskega ministra naj bi država del obveznosti za uredi-

tev učilnice za likovni pouk nakazala v začetku leta 2006.

Za naložbe več kot polovica odhodkov

Skupno bo na voljo 185,4 milijona tolarjev. Največja naložba v letu 2006 je izgradnja poslovnostanovanjskega objekta v Veržju. Gre za investicijo, vredno 116 milijonov tolarjev, ki jo bo sofinanciral tudi Stanovanjski sklad RS za zagotovitev neprofitnih stanovanj. Letos bodo nadaljevali obno-

vo vodovodnega omrežja Bano-vci-Veržej, za kar predvidevajo 15 milijonov tolarjev. Občina Veržej bo zbrano takso za obremenjevanje okolja (8 milijonov tolarjev) namenila za dograditev veržjske čistilne naprave. Toliko denarja jih bodo stali tudi načrtovani začetek izgradnje športnih igrišč, zlasti tribune na nogometnem igrišču v Veržju, ter dograditev in rekonstrukcija občinskih cest. Če bo veržjska občina uspešna na razpisu za sofinanciranje ureditve prostorov zdravstvene in zobozdravstvene ambulante, bodo v ta namen zagotovili 22,2 milijona tolarjev. S tem bo dano dobro izhodišče za nadaljnje naložbe v naslednjem mandatu občinskega sveta in župana, so prepričani v veržjski občini.

Milan Jerše

presežkom prihodkov nad odhodki. Do konca leta 2005 je namreč nakazanih 30 odstotkov sofinancerskih sredstev Stanovanjskega sklada RS, pridobljena pa so tudi kreditna sredstva banke v višini 20 milijonov tolarjev.

Veržjski proračun za leto 2006 je, kot so poudarili predstavniki občinske uprave že ob prvem branju predloga, uravnotežen in je kar najbolje usklajal zahteve in potrebe proračunskih uporabnikov s finančnimi možnostmi, zato dokončno besedilo tega pomembnega razvojnega dokumenta ni doživelo kakih večjih sprememb. To velja tudi za načrt razvojnih programov za obdobje od

Lendavski Madžari opozorili Štakula

Neveljavno imenovanje članov programskega sveta in odbora

Predsednik Madžarske samoupravne narodne skupnosti občine Lendava Ferenc Horvath in člani so naslovili na v. d. generalnega direktorja Radiotelevizije Aleksa Štakula dopis, v katerem ga prosijo za uradno pojasnilo, ali je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost poslala predlog za imenovanje člana v Programski svet RTV Slovenija in šestih članov v Programski odbor za madžarski narodnostni program. V primeru, da je vodstvo RTV dobilo dopis Györgya Tomke, Štakula pozivajo, da preveri verodostojnost sklepa in ga vrne v ponovno obravnavo na svet PMSNS. »V primeru

imenovanja brez veljavnega sklepa bomo žal prisiljeni urejati zadeve po pravni poti,« so še zapisali.

Svet Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti je namreč člane v programski svet in programski odbor imenoval na dopisni seji, komisija za volitve, imenovanja in mandatna vprašanja pa se je sestala 23. decembra, na dan zadnjega roka za oddajo glasovnic. Pošiljatelj dopisa se sklicuje na izjavo predsednika komisije, da je bilo prejetih le deset glasovnic, kar pomeni, da seja sveta PMSNS ni bila sklepna. Ta namreč šteje 21 članov.

M. H.

Pomurka in Pomurec leta 2005

Dr. Marija Rudolf Vukan in Vlado Kreslin

Murski val je na silvestrovo razglasil rezultate petnajstega izbora za Pomurko in Pomurca leta

Za Pomurko leta je bila izbrana doktorica medicine, specialistka oftalmologije, Marija Rudolf Vukan, nekdanja predstojnica očesnega oddelka v soboški bolnišnici. Pomurec leta pa je postal glasbenik Vlado Kreslin.

Glasovanje za Pomurko in Pomurca leta se je na Murskem va-

lu začelo leta 1991, samo z radijskim glasovanjem, potem pa sem mu je pred leti pridružilo še glasovanje s pomočjo glasovnic v Vestniku, pred dvema letoma pa še glasovanje po internetu. Tako kot zadnja leta je veljalo pravilo, da je bilo mogoče glasovati za vse Pomurke in Pomurce, tudi za tiste, ki ne živijo

več v rodni pokrajini. Po dolgotrajnem premisleku smo na Murskem valu letos sprejeli tudi novost, da za sodelavce Podjetja za informiranje poslušalci niso smeli glasovati. In kako je bilo s seštevanjem glasov? Radijski glasovi so veljali 50, časopisni 30, internetni pa 20 odstotkov.

Letos smo skupno prejeli 630

glasov (400 je bilo radijskih). Za Pomurko leta je bilo predlaganih 141 imen. Dr. Marija Rudolf Vukan je bila za Pomurko leta izbrana prvič, sledita pa ji Majda Šiftar in Smilja Nabergoj. Pri moških je vsaj en glas dobilo 148 posameznikov. Glasbenik Vlado Kreslin je Pomurec leta prav tako postal prvič. Za njim sta se zvrstila Marko Nabergoj in Andrej Šiftar.

Pogled v arhiv pokaže, da je bil Milan Kučan za Pomurca leta izbran sedemkrat, Božo Kuharič trikrat in po enkrat: Marko Slavič, Ivan Camplin, dr. Jožef Smej in Bojan Rajk Pri ženskah sta štirikrat slavili Smilja Baranja in Simona Špindler, po enkrat pa Lidija Kosi, Vida Žabot, Cilka Sukič, Marjeta Ciz, Smilja Nabergoj in Marta Zadravec.

S. E.

Komentar

Mura in elektrika

Gradnja elektrarn na reki Muri je dobila formalno potrditev. Ne vem, ali so se razmere v zadnjem desetletju od takrat, ko so Dravske elektrarne prvič prišle v javnost s turističnimi projekti, toliko spremenile, da je projekt vreden podpore vladne strani. V reki Muri in njenem naravnem okolju zagotovo ne. Širše okolje je doživelo tudi nekaj razvojnih sprememb, predvsem v turizmu, ki mu bo poseg v Muro prej škodoval kot koristil. Argumenti strokovnjakov z najvišjimi strokovnimi referencami in v tej državi, ki smo jih animirali, da so pripravili kakovostne strokovne ocene negativnih vplivov turističnega posega v okolje, verjetno še danes držijo ali še bolj držijo, saj so naravovarstveni kriteriji precej ostrejši, kot so bili sredi osemdesetih, ko se je ekološka zavest začela prebujati in so se vzpostavljali prvi strokovni nastavki za ekologijo kot strokovno disciplino. Ob upoštevanju vsega tega je nekoliko nerazumna odredba Ministrstva za okolje, ki dovoljuje izkoriščanje reke Mure za energetske potrebe. Hkrati se ob tem odpira še vprašanje finančnega vložka v projekt in po drugi strani energetskega učinka. Že ob prvi predstavitvi projektov je bilo jasno, da gre za finančno izredno zahteven projekt, ki se komaj, če se sploh pokrije v akumulacijski izvedbi (z zavezitvijo in gradnjo osem metrov visokih nasipov). V tej izvedbi bi zaradi premajhnega pretoka lahko koristili pridobljeno energijo za pokrivanje konic. Drži, da bi bil projekt dobrodošel gradbeni operativi, ki ji z dokončevanjem avtocestnega križja zmanjkuje velikih projektov, ki jih za preživetje nujno potrebuje. Edina novost, s katero se zagovarja elektrarne, je reševanje podtalnice, kar pa je tudi vprašljivo. Tako velikega učinka, da bi lahko rešili kmetijstvo z namakanjem, projekt kljub vsemu ne bo imel, kar je bilo tudi že strokovno dokazano, hkrati pa so se meteorološke razmere v teh dvajsetih letih v panonskem svetu tako spremenile, da tudi namakanje ne pomeni rešitve za kmetijstvo.

Četudi bodo vsi ti argumenti še enkrat naštet, je velika nevarnost, da se Mura zgodi, kajti na družbeni ravni se je veliko spremenilo, in to tako, da argumenti ne štejejo več. Pomurski prostor se je razdelil na prafaktorje in ti prafaktorji (občtne) imajo svoje apetite, ki jih kratkoročno s tako veliko naložbo lahko potešijo. Obmurske občine verjetno računajo tudi na del koncesijske dajatve, ki bi se stekala v njihov proračun. Naslednji dejavnik pa je zavest ljudi. Vprašanje je, ali Pomurje danes premore toliko kritične zavesti, da se bo sposobno ponovno dvigniti na noge in z argumenti na eni in svojo organiziranostjo ustaviti ta nesmiselni projekt. Je pa še nekaj, če se je pred dvajsetimi leti dvignilo celotno »porečje Mure«, je danes to že vprašanje, kajti pogoji, kako se izvajajo take velike investicije, so drugačni, kot so bili v starem sistemu. Danes je ključen denar in dejstvo je, da če pride do tako velikega posega, se bo poseglo tudi v zasebno lastnino. Kako je, ko je enkrat v igri denar, pa ni smiselno razmišljati. Glede na stanje v kmetijstvu posest ob porečju tudi ne igra več vloge eksistenčnega dejavnika, kot ga je ob prvem poskusu. Tu pa smo na točki, ko Mura lahko dobi elektrarne. Upanje, ki lahko prepreči to megalomanijo, je spet kapital, in to turistični. Če bo ta ob vložku v pokrajino ugotovil, da mu to lahko škodi ali celo izniči vlaganja, potem je nekaj upanja.

Janez Votek

V Dobrovniku projekt usposabljanja brezposelnih za poklic predelovalca sadja

Občina Dobrovnik je s sodelovanjem občin Hodoš, Kobilje, Lendava in Šalovci, Zavoda za varnost živil in varovanje zdravja potrošnikov ter podjetja Tikev, d. o. o., uspela pridobiti sredstva iz razpisa Programa PHARE 2003 CBC Slovenija - Madžarska Maksimizacija potencialov človeških virov v obmejni regiji.

Projekt nosi naslov Usposabljanje za povečanje zaposljivosti v obmejnih občinah Dobrovnik, Hodoš, Kobilje, Lendava in Šalovci, izvajalec programa pa je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Direktorat za trg dela in zaposlovanje. Gre za program usposabljanja, v katerem bodo brezposelni (ciljne skupine so dolgotrajno brezposelni, brezposelne ženske in brezposelni mladi, op. p.) pridobili javno veljavno listino za nacionalno poklicno kvalifikacijo predelovalec/predelovalka sadja. Projekt je namenjen dvajsetim brezposelnim, prijavljenim na Zavodu za zaposlovanje in s stalnim bivališčem v eni od teh petih občin. Namen projekta je, izboljšati možnosti teh oseb za ponovno vključitev na trg dela. S tako pridobljenim certifikatom lahko tudi izkazujejo primerno izobrazbo v primeru, da se odločijo za dopolnilno dejavnost na kmetiji (predelava sadja).

Zavod ZAZA bo v sodelovanju z župani omenjenih občin ter Zavodom RS za zaposlovanje izvedel nabor kandidatov, in sicer preko javnih medijev in zloženke, v kateri je tudi prijavnica. Prijavnice bodo na voljo na sedežih teh petih občin, na Zavodu ZAZA in v elektronski obliki na www.zaza.si. Prijavnico je treba poslati na naslov Zavoda ZAZA do 9. januarja 2006. Z vsemi bo opravljen pogovor, po katerem bo podpisana Pogodba o usposabljanju. Usposabljanje se bo začelo 16. januarja 2006 in bo trajalo skupno 9 mesecev, pri čemer bodo med 15. julijem in 15. avgustom počitnice.

T. K.

Foto: Milko Kranjec

Dvojna varnost.

Dvakrat je bolje kot enkrat. Vsaj kar se varnosti tiče. Vsa zavarovanja in storitve zavarovalnice Adriatic Slovenica so plod dolgoletnih izkušenj in znanja dveh zavarovalnic, zato so dvakrat preverjena, izboljšana, bolj celovita in trdnjša.

V združenju zavarovalnic vam tako nudimo najširšo ponudbo zavarovanj v Sloveniji. Sedaj skupaj ustvarjamo varno prihodnost - z vami in za vas!

AdriaticSlovenica Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Vprašanje za tri odgovore: Hidroelektrarne na reki Muri

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije je 22. decembra podelilo koncesijo Dravskim elektrarnam za možnost izgradnje hidroelektrarn na reki Muri, ali podpirate njihovo gradnjo?

Goran Šoster, Prleška razvojna agencija, Ljutomer: Moje mnenje je podobno kot pred dvajsetimi leti: sem in smo še vedno proti hidroelektrarnam na reki Muri. Tudi argumenti so podobni kot takrat oziroma jih je danes še več.

Anton Kampuš, župan Občine Gomja Radgonja:

Moje mnenje je pozitivno. Gradnja hidroelektrarn je za naš razvoj lahko tako velika priložnost, da je Pomurje ne bi smelo izpustiti iz rok.

Sonja Kreslin, Kreslin Consulting, društvo Dota:

Jaz sem proti elektrarnam, ker niso dovolj pojasnili vseh negativnih vplivov. Predvsem pa bi to zelo zelo slabo vplivalo na pomurski turizem.

B. B. P.

Varis Lendava ustanovil Varis Mont

S prvim januarjem je začela poslovati hčerinska družba podjetja Varis Lendava, d. d., Varis Mont, katere stoddostni lastnik je matična firma. Direktor je postal Dragutin Jurovič, tehnični vodja v Varis Lendava, v njej pa je zaposlenih 40 delavcev, nekaj pre zaposlenih iz matične družbe, nekaj pa zaposlenih na novo.

Direktor in pomembnejši solastnik Varisa Štefan Sobočan je povedal, da so novo družbo ustanovili z namenom večje fleksibilnosti pri poslovanju, kar pa je zelo širok pojem in ne izlušči ključnih razlogov za ustanovitev novega podjetja. Razkrili jih bodo prihodnji poslovni dogodki, od katerih bodo nekateri tudi posledica dosedanjih dogajanj. Štefan Sobočan za letošnje leto napoveduje izjemno povečan obseg proizvodnje. Da bodo izpolnili pogodbeno obveznost, morajo v podjetju v prvih šestih mesecih doseči lansko realizacijo, slednja pa je bila kar za 40 odstotkov večja od predhodnega leta. Kako to doseči, je za zaposlene velik izziv, za direktorja Štefana Sobočana pa veliko pomembnejše od lastništva, ustanovitve novega podjetja ali pravedanja z Beckerjem.

M. H.

Boračeva

Poglavitna skrb za kanalizacijo

V tem kraju v radenski občini si že dlje časa prizadevajo celovito urediti kanalizacijsko omrežje. V polnilnici mineralnih vod in brezalkoholnih pijač v Boračevi so namreč podzemne instalacije zastarele, saj so cevne povezave za kanalizacijo stare 30 in več let. Zato vidijo rešitev tega problema za ta del vasi v izgradnji nove fekalne kanalizacije. Investicijo bi izvajali skupaj z Občino Radenci.

Doslej so že izdelani načrti in projektna dokumentacija fekalne kanalizacije od žage do vzhodnega dela polnilnice. Nanjo bi se priključili vsi objekti, ki so bili že priključeni na ta kanalizacijski sistem, hkrati pa tudi nekaj drugih objektov. Načrtujejo, da bo fekalna kanalizacija tega dela naselja Boračeva zgrajena iz plastičnih cevi, cevovodi bodo položeni večinoma ob jarku za odvajanje vode s ceste, manjši del pa v bankino in na prostem terenu. Skupna dolžina naj bi bila 721 metrov, pri čemer bi postavili tudi priključek na obstoječi kolektor.

Celotno vrednost investicije, s katero bi uredili del odvodnjavanja odpadnih voda iz objektov v Boračevi, ocenjujejo na 20 milijonov tolarjev. Pri tem bi radenska občina prispevala 15 milijonov, Radenska pa 5 milijonov tolarjev. Z deli bi začeli v letu 2006.

Milan Jerše

Pohod z baklami v Lendavi

Po Lendavi in bližnjih Lendavskih Goricah je bil v petek zvečer 1. Silvestrski pohod z baklami, ki se ga je udeležilo nekaj več kot tristo pohodnikov.

Start pohoda, ki ga je organiziral Turizem Lendava, je bil ob 17. uri pred hotelom Elizabeta v Lendavi. Med udeleženci je bilo največ domačinov, prišli pa so tudi iz drugih krajev oz. planinskih društev Pomurja, gosti Terme Lendava, bilo pa je tudi nekaj pohodnikov iz Madžarske. Udeleženci so na začetku pohoda dobili tudi baklo.

Pohod, ki ga je vodil planinski vodnik Štefan Kozak, je bil dolg šest kilometrov in je od hotela Elizabeta vodil do kulturnega doma, Cerkevnege trga, lendavskega gradu, potem pa po Lendavskih Goricah do kapelice Sv. trojice in nazaj do hotela Elizabeta. Pohodniki so se s toplim napitkom okrepčali pri lendavskem gradu in kapelici Sv. trojice, v kapelici pa so si ogledali tudi mumijo Mihaela Hadike. Pot so končali na z baklami okrašeni ploščadi pred hotelom Elizabeta, kjer so Terme Lendava poskrbele za gostinsko ponudbo, igral pa je Dixieland Band iz Čakovca.

J. Ga., foto: Igor Kolenko

Zakaj so greznice v občini Tišina prepolne?

»Niso nas obvestili o napakah«

Tadej Ružič ni seznanjen, da bi bile na novem kanalizacijskem omrežju na Petanjcih kakšne napake

Čeprav poteka gradnja kanalizacije v Občini Tišina že nekaj let, še več pa jih je minilo od začetka zbiranja denarja (zapleti so se začeli še v času prejšnjega župana), in čeprav so z gradnjo končali in je bila poleti že slovesna otvoritev čistilne naprave na Petanjcih, ljudje še vedno ne morejo uporabljati novega kanalizacijskega omrežja. Greznice so prepolne, saj so zaradi napovedi, da bodo zdaj zdaj priključeni na omrežje, odlašali z izvozi fekalij.

Pred kratkim je župan tišinske občine Jožef Poredoš položil temeljni kamen za naslednjo nujno investicijo, to je gradnjo čistilne

naprave v Murskih Črncih, na katero bodo vezane vasi Tišina, Tropovci, Gradišče in Murski Črnci. Vas Borejci, ki je prva dobila kanalizacijsko omrežje, je priključena na soboško čistilno napravo, vasi Krajna, Gederovci, Murski Petrovci in Petanjci pa naj bi bile priključene na novo čistilno napravo na Petanjcih. Pa še vedno niso. Kakor je bilo v našem tedniku že pojasnjeno (v članku o položitvi temeljnega kamna), so morali po odprtju čistilne naprave na tem omrežju opremiti še nekaj črpalniš, tik pred zdajci pa so ob pregledu omrežja naleteli na nekaj nepredvidenih težav, ki jih morajo sanirati. Zanimivo je, da o teh težavah ne ve nič glavni

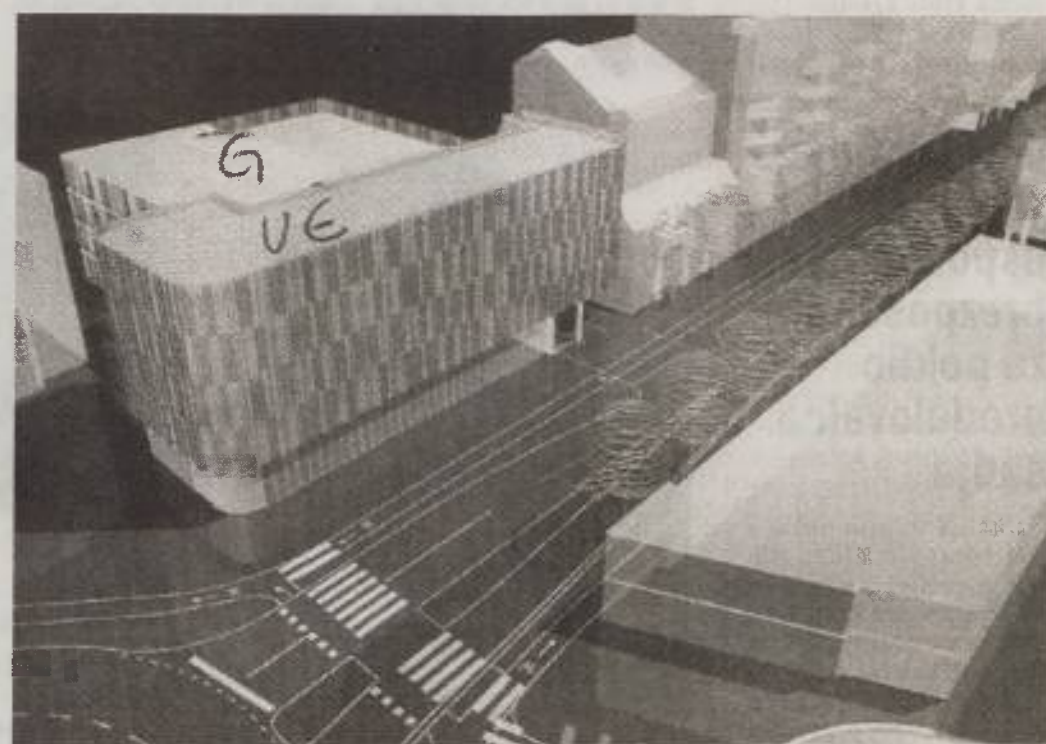
Državna uprava pred reorganizacijo

Slovenija bo imela 14 upravnih okrajev

Med novimi sedeži upravnih okrajev bo tudi Murska Sobota – Načelniki bodo postali vodje izpostav – Bo direktor pomurskega okraja ljutomerski načelnik Tomislav Nemec?

Čeprav nam na Ministrstvu za javno upravo na to vprašanje niso odgovorili, pa so govorice o že določenem direktorju pomurskega upravnega okraja zelo blizu resnici. Vsekakor pa drži, da se bo državna uprava v prihajajočem letu 2006 celovito pripravila na spremembe, ki se bodo realizirale v praksi leta 2007. Tudi »vprašanje logistike« oziroma odločitev o prostorskih in drugih rešitvah bo v tem projektu reorganizacije natančno opredeljena.

Zaradi tega nam mag. Nina Furman, ki je na Ministrstvu za javno upravo odgovorna za odnose z javnostmi in promocijo, ni mogla natančno odgovoriti na vprašanje, ali drži, da bo novi sedež regijske državne uprave v novonastavljenem objektu v Kocljevi ulici, delovno poimenovanem poslovno-parkirna hiša Murska Sobota. Kakor nam je načrtovani projekt predstavil soboški župan Anton Štihec, naj bi bili dogovori z odgovornimi na državni ravni v sklepni fazi; predvidevajo, da se bo v poslovni objekt preselila celotna mursko-soboška upravna enota (ki ima sedaj res zelo stare pisarne in na različnih lokacijah), v njej pa bo tudi sedež prihodnje regijske državne uprave. Vrednost investicije, ki jo bodo gradili skupaj z družbo SOBOTA CENTER, je 1,8 milijarde tolarjev. Zanimivo je, da naj bi začeli z investicijo že aprila 2006 in jo sklenili konec istega leta. Kot nova organizacijska oblika državne uprave se predvidoma ustanovi 14 upravnih okrajev (menda ima vlada za to podlago že v sedanji zakonodaji, saj ji Zakon o državni upravi dovoljuje, da z uredbo določi teritorialno organiziranost upravnih enot. Tudi Mur-

Bo postala načrtovana poslovno-parkirna hiša v Kocljevi ulici v Murski Soboti tudi sedež upravnega okraja za Pomurje?

ska Sobota naj bi tako v letu 2007 postala sedež upravnega okraja, 44 sedanjih načelnikov pa bo postalo vodje izpostav. Nov sistem naj bi pomenil boljšo koordinacijo upravnih enot, saj bo določen enoten standard kakovosti na celotnem območju Slovenije.

»Reorganizacija upravnih enot je predvidena kot vertikalna povezava sedanjih 58 upravnih enot in krajevnih uradov v upravne okraje. Na nivoju upravnega okraja se združijo naloge logistične podpore, kot so kadrovske zadeve, finančne zadeve, informatika in druge skupne naloge (javna naročila, nabava, plani in analize, vzdrževanje itd.) Izvajanje upravnih nalog ostane na ravni upravnih enot. Predvideni upravni okraji prevzamejo krajevno in stvarno pristojnost upravnih enot ... Upravne storitve bodo ostale na

istih lokacijah, kot se jih izvaja sedaj, zato državljani ne bodo čutili nikakršnih negativnih posledic, saj dostopnosti do upravnih storitev predvidena reorganizacija ne bo ogrozila. Še bolj-

šo dostopnost pa namerava vlada doseči z ustanavljanjem novih krajevnih uradov ...« so nam sporočili z Ministrstva za javno upravo.

Bernarda B. Peček

V Lendavi kmalu predelovalni obrat

Anton Balažek pisal vladi

Tovornjakov milijon, rešitev železnica

Lendavski župan mag. Anton Balažek je konec lanskega leta napovedal, da so mu pred dnevi po telefonu z določene banke potrdili, da je »zaprta« finančna konstrukcija za postavitev manjšega obrata s predelovalno dejavnostjo. Več o projektu neimenovane konzorcija bo mogoče izvedeti še ta mesec, župan pa upa, da bodo v Lendavi kmalu dobili še dva ali tri druge manjše proizvodne objekta.

Opozoril je tudi na veliko pomanjkanje delovnih mest v Pomurju, v to pomanjkanje pa regijo spravlja tudi nerazvita prometna infrastruktura. »Verjemite mi, da imam skoraj vsak teden kontakte s potencialnimi vlagatelji, vendar ko se potem peljejo od Maribora do Lendave, je to za njih enostavno nepojmljivo. Mi kljub temu pripravljamo industrijsko cono, 'zgodilo' pa se bo tudi nekaj trgovskih centrov,« je izjavil Anton Balažek. Sam do trgovskih centrov nima odklonilnega mnenja, saj dajo

nekaj delovnih mest, občina je tako lahko prodala zemljišča, s pestro ponudbo pa prispevajo h kakovosti življenja.

Slabo za ljudi pa so tisoči kamionov, ki se dan in noč valijo skozi strnjena naselja. Prihodnje leto naj bi jih bilo že milijon in, kot kaže, tega ne bo mogoče rešiti niti z avtocesto. Župan je vladi že poslal predlog, da se zgradi železniška povezava, pa ne le med Redicsem in Lendavo, ki po njegovem tako bo, ampak tudi med Lendavo in Beltinci. Ta povezava bi bila pomembna tako z ekološkega kot prometnovarnostnega vidika.

Odlog gradnje avtoceste med Pincami in Lendavo pa za gradnjo prometne infrastrukture v mestu ne pomeni veliko oviro. Z Darsom so podpisane vse pogodbe in v proračunu za občinski delež je zagotovljen denar. Direkcija za ceste je decembra najavila, da bodo marca začeli graditi rondo pri Borovem. Marca naj bi bila končana tudi gradnja nogometnega stadiona, predvidoma maja pa selitev občinske uprave v prostore Krone.

M. H.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

Občina Velika Polana v novo leto Za zemljišča enako

Ena od nalog tekočega delovanja velikopolanskega občinskega sveta v obdobju brez župana (od 19. oktobra do 8. januarja) je bila tudi sprejem vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

Na finančnem ministrstvu Republike Slovenije so izračunali, da bi morali v velikopolanski občini zbrati v letu 2005 za stavbna zemljišča 5,8 milijona tolarjev nadomestil, dejanski »inkaso« pa je bil 3,4 milijona tolarjev. Za razliko v višini 2,4 milijona tolarjev so torej sami prikrajšali občinski proračun. A če bi hoteli doseči znesek, kot jim ga je predpisala država, bi morali zelo povečati vrednost točke, to pa je za občane nezajelen ukrep. Kljub temu je bila v predlogu, ki so ga obravnavali na zadnji seji, predvidena manjša podražitev. Večina pa je menila, naj vrednost raje ostane nespremenjena. Tako so potem tudi sklenili.

Prav tako so sprejeli sklep, da mora biti nameščen vodomer (števec) od 1. januarja letos tudi v stavbi, kjer delujeta trgovina (Utroša) in gostinski lokal (Jaklin) ter povsod drugje, kjer števec še nimajo. Na podlagi podatkov primerljivih dejavnosti pa so lastniku priključka Zvonku Utroši določili vodarino za del leta 2004 in za leto 2005 v višini 57.329 tolarjev.

To nedeljo pa bodo, kot smo že poročali, nadomestne volitve za župana in občinskega svetnika. Lahko bi rekli, da glede kandidatov za župana (Štefan Prša in Damijan Jaklin) ni bilo presenečenja, Marjanu Vidoviču, ki je bil sprva edini kandidat, pa so se pridružili še Rozina Lipič, Alojz Zver in Stanislav Horvat.

J. G.

Šola hujšanja za zdravje

V okviru mednarodnega projekta CINDI v murskosoboškem zdravstvenem domu izvajajo delavnice šola zdravega hujšanja.

Namenjene so predvsem ljudem, katerih indeks telesne mase je 30 in več ter so obremenjeni z dejavniki tveganja za zdravje, kot so visok krvni tlak, mejna vrednost holesterola in krvnega sladkorja ali imajo zaradi čezmerne telesne teže druge zdravstvene probleme. Šola hujšanja traja strnjeno štiri mesece, udeleženci pa delajo enkrat tedensko v skupinah. Del programa je tudi tedenska vadba pod vodstvom fizioterapevta. Posameznik dobi na ta način podporo pri spreminjanju življenjskih navad. Šola hujšanja je brezplačna, vodi pa jo diplomirana medicinska sestra Suzana Preporučeni.

M. H.

Občina Beltinci 15 kandidatov za porotnike

Tudi v beltinski občini so pristojnemu sodišču predlagali kandidate za sodnike porotnike.

To so postali: Janko Bezjak iz Lipovec, Ana Crnkovič iz Beltincev, Jože Ferčak iz Lipe, Slava Glavač iz Melincev, Marija Grlec iz Gančan, Vera Gjerek iz Dokležovja, Anton Horvat iz Gančan, Simon Horvat iz Dokležovja, Štefan Jerebic iz Bratonec, Marija Makovec iz Beltincev, Darinka Pucko iz Lipe, Alojz Sraka iz Lipovec, Regina Sraka iz Melincev, Zvonko Senica iz Izakovec in Venčeslav Smodiš iz Bratonec.

M. J.

Snega preveč tudi za Soboto Zakaj ga ne odvažajo?

Čeprav tudi direktor Komunale priznava, da so bili odtoki po mestu prekriti s snegom, zaradi česar voda ni odtekala, snega niso odvažali

Nekatera dela se še vedno opravljajo tako kot v preteklosti. Med te prav gotovo spada tudi čiščenje snega – še posebej, če ta zapade med prazniki. Toda v starih časih so znali vseeno nekoliko prej začeti delo in pripraviti vsaj najnujnejše do začetka delovnega dne, danes pa se dela v glavnem samo v službenem času in predvsem taka dela, ki jih je mogoče postoriti z mehanizacijo.

Le kje so stari komunalni delavci in cestarji z lopato in metlo? Te misli so v zadnjih dneh marsikomu rojile po glavi, ko je opazoval kupe snega v središču mesta, neočiščene pločnike, neočiščene mostove idr. Prav tako sta izginili solidarnost in volja do dela med stanovalci – občani in vaščani. Kakor da so pozabili, da imajo tudi oni po dve roki in lopate, kakor da morajo prav vse postoriti

komunalni delavci. Res pa je tudi, da avtomobilov na javnih parkiriščih med prazniki ne bi smelo biti (če pa so bili, bi se lahko komunalna služba znašla in intenzivneje in načrtno obveščala po lokalnih medijih) – če so jih čistili seveda na dela prost dan. Drugače je, ko je delovni dan – takrat zaposleni res ne morejo nikjer parkirati niti v »normalnih« razmerah, saj so vsa parkirišča pri stanovanjskih blokih »pod ključem«. Čeprav so le-ta zasebna lastnina, so mnoga ostala neočiščena. Stanovalci ali upravitelji stavb, ki bi želeli, da jim njihovo parkirišče očistijo delavci Komunale, bi to morali posebej naročiti (in seveda plačati). So to sploh vedeli?

Pa vseeno, če so torej imeli letos komunalni delavci manj površin, ker je veliko parkirišč za »rampo« v lastništvu stanovalcev, zakaj torej na

prvi delovni dan pločniki in javna parkirišča niso bili bolje očiščeni?

Direktor Komunale Mirko Šabjan odgovarja: »Naša ocena je, da je bilo delo dobro opravljeno, seveda pa je bilo snega več, kot smo ga bili vajeni doslej – tako občani kot mi.

Od 26. decembra je bilo izmenično na terenu ves čas 17 ekip, za potrebe čiščenja snega pa imamo pet kamionov, osem traktorjev, tri majhne traktorje, delovni stroj za čiščenje parkirišč in tri kamione za ročni posip. Vsak bi moral očistiti pred svojo hišo, pa če to odlok določa ali ne, pločniki pa so marsikje preozki in nimamo kam s snegom. Toda najprej smo morali odstraniti sneg s cest in z najbolj prometnih površin. To noč bomo začeli odvažati sneg iz mesta. Do sedaj smo čakali na morebitno otoplitev...«

Bernarda B. Peček, foto: N. J.

Izliv fekalij v Domajincih

Kriva je »višja sila«

Fekalije iz ene občine je izvajalec del iz druge občine izlil na zemljišče tretje občine

Pred prazniki nas je župan občine Cankova Drago Vogrinčič obvestil, da se je v vasi Domajinci, ki spada v njihovo občino, zgodila prava ekološka katastrofa. Fekalije iz osnovne šole v Kuzmi je menda nevestni šofer vozila s cisterno izlil kar na bližnje njive. Po za- slugi vaščanov, ki so takoj reagirali in o vsem obvestili podžupana g. Giderja, so bili o celotnem dogajanju takoj obveščeni na sedežu občine. Prav tako je bila obveščena tudi policija – in seveda mediji.

Pravzaprav bi morali najprej pohvaliti ekološko zavodne vaščane in predstavnike policije, ker so tako hitro in odločno reagirali – upamo samo, da se tako odzovejo ob vseh ekoloških problemih in nepravilnostih. Seveda so bili v zelo kratkem času seznanjeni s celotno problematiko tudi v dveh drugih občinah: v občini Kuzma, odkoder naj bi Dušan Poredoš vozil fekalije na čistilno napravo v Mursko Soboto, in v občini Puconci, kjer je sedež izvajalca Javnega komunalnega podjetja Püngrad, d. o. o. Ker pa poznamo ravnatelja in župana občine Kuzma Jožefa Škaliča, ki je po osnovnem poklicu biolog in ljubitelj narave, in ker poznamo obveznosti občinskih komunalnih podjetij, se je vse skupaj zdelo preveč napihnjeno in privlečeno za lase. Toda dejstva (fekalije v Domajincih) govorijo zase. Torej: kdo je kriv?

»Kriva je višja sila,« nam je odgovoril direktor Püngrada Karel Smej. Ker je podizvajalcu Dušanu Poredošu iz Kušanovec, ki opravlja za Püngrad prevoz fekalij na čistilno napravo, na vozilu počila guma, je bil menda prisiljen eno cisterno (štiri kubične metre) fekalij izpustiti v Domajincih. Za izpraznitev ene greznice, v kateri je 120 kubičnih metrov fekalij, je moral opraviti kar dvajset prevozov. Iz občine Kuzma pa so v dneh pred prazniki vozili fekalije kar iz dveh greznic, iz občinske in šolske, ki sta približno enako veliki. Kakor nam je pojasnil komercialist v Püngradu Anton Lang, so tokrat prvič podpisali pogodbo za opravljanje tovrstnih storitev s kuzemsko občino, saj so šele pred kratkim sprejeli odlok, ki zavezuje občane, da fekalije vozijo na čistilno napravo. Pogodba za praznjenje ene greznice (npr. šolske) je vredna okrog 485 tisoč tolarjev. Njihova napaka je v tem, da so popolnoma zapu- pali podizvajalca, ki je zanje opravil to storitev – sami namreč nimajo primerne vozila, čeprav so podpisali pogodbo o izvajanju del z občino Kuzma.

Bernarda B. Peček

Občinski svet radenske občine

Žgočo temo so raje umaknili

Potem ko je bilo na zahtevo župana Jožefa Toplaka z dnevnega reda seje radenskega občinskega sveta umaknjeno poročilo o okoljskih dajatah za onesnaževanje voda, okrog katerega se že nekaj časa lomijo kopja, so svetniki dokaj hitro končali zadnje zasedanje v tem letu. Najprej so brez razprave sprejeli sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v občini Radenci v letu 2006. Da ne bi še bolj obremenjevali občanov, so potrdili enako vrednost točke kot je letos, to je 0,27 tolarja.

Tudi glede povišanja cen pokopaliških storitev na pokopališčih v Radencih in Kapeli v prihodnjem letu niso imeli pripomb. Gre za 2,3-odstotno podražitev vzdrževanja pokopališč (3.263 tolarjev) in najemnine grobov (od 2.905 do 8.164 SIT), uporabe mrliškega vozička (2.823 SIT) in vežice (6.179 SIT na dan) ter za izdajo so-

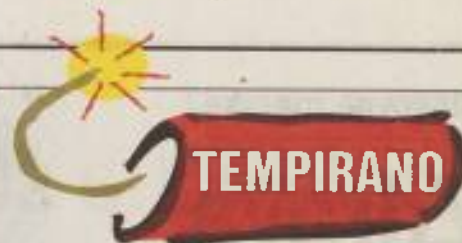
Z dnevnega reda so umaknili sklep o pripravi akta o delitveni bilanci med izobraževalnim in knjižničnim delom zavoda Ljudska univerza Gornja Radgona. Poglavitna razloga sta bila odsotnost uvodničarja, podžupana Vladimirja Rantaše, in pomanjkanje ustreznega gradiva.

glasja za postavitev spomenika (od 7.028 do 25.661 SIT). Zeleno luč so prižgali tudi za predlog dopolnitve programa prodaje občinskega nepremičnega premoženja. Gre za parceli s skupno površino 130 kvadratnih metrov, katerih del je že bil prodan solastnici mejnega objekta ob Kapelski cesti 28.

Drugemu solastniku pa naj bi prodali še preostali del obeh zemljišč. Zaradi nejasnosti glede zahtevane kompenzacije pri nakupu zemljišč s poboto terjatev bo potrebna le še ocenitev parcel.

V nadaljevanju seje so potrdili sklep o imenovanju člana statutarno-pravne komisije. Kot je znano, je Janezu Pučku iz Radenec prenehala ta funkcija, na njegovo mesto pa so imenovali Janeza Kaučiča s Turjanskega Vrha. Nova člana komisije za dodelitev štipendij sta postala Marko Vaupotič iz Okoslavec in Erik Ivanuša iz Radenec. Zamenjala sta Janeza Pučka in Mateja Ivanuša.

Milan Jerše

Tadej Ružič, direktor Pomgrada: »Gradnja kanalizacije v občini Tišina poteka že kar nekaj let, kar pa je po mojem mnenju za tak obseg investicije tudi povsem pričakovano. Do letošnjega leta so bili v izgradnji predvsem kanalizacijski vodi, šele

leta 2005 pa je bila zgrajena čistilna naprava na Petanjcih. Za vsa dela, ki jih je opravil Pomgrad, so bili ob koncu izgradnje opravljeni tudi potrebni tehnični pregledi in pridobljena uporabna dovoljenja. Res pa je, da zaradi nezgrajene čistilne naprave kanalizacija ni bila v obratovanju, kar pa lahko povzroči določene težave pri začetku obratovanja. Kar se pa tiče odprave morebitnih napak, nas naročnik do sedaj še ni obvestil o ničemer. Vsekakor pa se v Pomgradu tako za tega kakor tudi za vse druge objekte, ki jih kjerkoli gradimo, zavedamo pogodbeno sprejetih obveznosti tako glede kakovosti izvedbe kakor tudi obveznosti iz danih garancij in bomo sprejete obveznosti dosledno izpolnjevali.«

Dušan Utroša, poveljnik Gasilskega poveljstva občine Črenšovci: »Za vse te aktivnosti je potrebno ti- msko delo, sodelovanje, znati delati z ljudmi, saj brez tega ni uspehov. Pomembna je tudi dobra organizacija svojega življenja in aktiv- nosti sploh pa tudi nenehno izpopolnjevanje in izobraževanje. Vedno pa me je tudi zani- malo delo, kjer je precej adrenalina, vznemi- rjenosti, v realnih razmerah se človek dejan- sko testira, kaj zmore, ko je brez spanja, ne- nenehno aktiven, kot je bilo ob lanskim popla- vah.«

Franc Durič iz Gerlinec: »Oh, tou pa je nej problem. Že trikrat za- poredoma je naš vejški tiskal. Še kmica je bijla, ka je šou. Občinska ce- sta, tou pa je za zjouka- ti se. No dobro, pejnez nega.«

Andrej Marinc turniškim občinskim svetnikom: »Ko sem prišel, mi je bilo takoj servira- no, da je Kranj pahnul v propad tudi turniški obrat, in deloma je to tudi res. Vendar ne se bati. Planike, ki bi diri- girala iz centra Kranja, ni več.«

Rada Vukotič: »Vsa oprema je bila naša, razen enega računal- nika za prodajo vozov- nic, ki je bil železniški, pa še za tega smo plačevali mesečno 11 tisoč tolarjev najemnine. Prav tako smo plačeva- li Holdingu več kot 72 tisoč tolarjev mesečne

najemnine za prostore. Mi smo se z železnico že od vsega začetka pogajali za drugačne po- goje, si pisali pisma. Obljube so bile povsem drugačne. Čakali smo, da pride do reorgani- zacije, do holdinga, da se razmere spreme- nijo in da nam povečajo provizijo, kajti 9- odstotna provizija za nas ni bila sprejemli- va, pogovarjali smo se o 13-odstotni. Ni se iz- šlo. Največji problem je nastal, ko je bilo tre- ba reklamirati železniške vozovnice – zaradi tega se zdaj še prepiramo in jim nismo vsega plačali.«

Blagovne znamke

Zdrava pamet

Verjetno se vsakomur včasih zgodi, da pride v položaj, ki ga ni možno racionalno opisati ali ga ni možno upravičiti na neki racionalni način. Tok dogodkov, kateremu sledimo, nas pripelje v takšen položaj, da enostavno brez nekih velikih naporov sodelujemo pri stvarih, o katerih še sanjali nismo. Novo leto je vsekakor praznik, za katerega se ne sprašujemo, kako in kaj, pač obstaja in »mass hysteria« se hočeš nočes dotakne vsakega od nas. Čeprav ga Židje slavijo ob drugi priložnosti, muslimani spet drugače, pravoslavni po svoje, vendar se vsi še vedno držijo tudi tega, pri katerem se obrne tako imenovano gregorijansko leto s tristo petinšestdesetimi dnevi. Konvencija ali dogovor, ki naj bi ljudem omogočala neko sidranje, neko vodilo, da vedo kaj in kdaj, lahko postane marsikomu neodložljivo breme, saj se stamperdo, ki se sproži ob takšnih priložnostih, lahko sprevrže tudi v to, da kdo tega tempa ne vzdrži in enostavno omaga. Ker je celotno okolje čez vse leto že samo po sebi nastavljeno na dokaj visok tempo, je obremenitev, ki se pojavi ob praznikih, še dodatno breme. Stvar pa lahko pogledamo tudi druge strani. Čeravno dobimo občutek, da vodi uso igro nekdo od zunaj, si igro v večini primerov nastavljammo sami. Toliko, kolikor si sami želimo, in toliko, kot jo sami igramo. Prazniki in blagovne znamke imajo več skupnega, kot si mislimo na prvi pogled. V obeh primerih gre za sidranje zgodb s komercialnim interesom. Ni praznika, ki ne bi imel v ozadju dobre in uspešne zgodbe. Z vidika države se razglašajo samo tisti prazniki, ki nas znova in znova spominjajo na to, kako smo veliki, lepi, koga smo premagali itn. Ščasoma lahko tudi prazniki izgubijo svojo veličino in se jih enostavno ukine ali preimenuje, odvisno od interesa tistih, ki to lahko naredijo. Še vedno pomnimo praznike zmag in velikih dogodkov, ki jih je bilo treba znova in znova »zapečiti« v podzavesti množice, da morebiti ne bi pozabila, da je nekdo v preteklosti nekoga premagal. Pri teh se je komercialni interes izkazoval predvsem v dejstvu, da je na ta račun nekdo živel brez dela in hodil naokoli ter razlagal, kako se je dogodek pripetil. Poleg vseh delavskih, verskih, državnih in kar jih je pravih praznikov pa je vedno tudi dela prost dan. A kaj, ko je protokol tako določeno nastavljen, da se ponavadi pred vsemi tem prazniki, ko naj bi ljudje počivali, ustvari psihoza, ki nalaga dodatne obremenitve, in želja po čudovitem dnevu brez dela postane tako močna, da se celotna stvar sprevrže v svoje nasprotje. Prazniki in dnevi pred prazniki postanejo dirkališče, ko je treba opraviti vse in še več, tako da je potem skoraj nemogoče uživati v lagodnem brezdelju. Upravitelji dobrih blagovnih znamk znajo iz svojih dogodkov narediti cele praznike ali še več – povezati praznike s svojo znamko. Združiti znajo praznik in produkt. Na prvi pogled ni preveč pametne povezave med uživanjem osvežitne brezalkoholne pijače, ki odžaja v vročih dneh, in novim letom. Celotna stvar pa verjetno dobi svoj »smisel«, ko kola pijačo pripelje Dedek mrz. Tudi on ni kar tako, točno ve, kaj človek v prazničnih dneh pri minus pet stopinj najbolj potrebuje. Sledijo mu prodajalci cvetja in srčkov za valentinovo, peki krofov za pusta, prodajalci velikonočnih jajc in šunke, krojači belih srajc za prvi maj pa vinogradniki, svečarji ... in tako naprej. Ljudje pa denarnico v žep in »gas« naokoli. Vse samo zato, da bi praznike uživali v lagodnem brezdelju. Verjetno bi bilo smiselno ščasoma uvesti praznik zdrave pameti, ki ne bi imel nobenega protokola, ki ne bi pomenil nič, ko ne bi bilo treba nič pripraviti, nič okrasiti in pospraviti. V idealni kombinaciji bi bil to dela prost dan.

Matej Fišer, matej.fiser@anlaser.com

Bodo Muro vseeno »pozidali«?

Kar osem elektrarn na reki Muri

Ker so Dravske elektrarne že imetnik koncesije za rabo vode za proizvodnjo električne energije, jim je vlada Republike Slovenija podelila koncesijo tudi za izkoriščanje reke Mure

Na predlog Ministrstva RS za okolje in prostor je vlada na seji 22. decembra sprejela Uredbo o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije na delu reke Mure od Sladkega Vrha do Veržaja – na edini še ohranjeni reki v Evropi.

Z vodnogospodarskega oziroma energetskega vidika se del vodnega telesa reke Mure od Sladkega Vrha do Veržaja deli na dva odseka; na prvem, ki je mejna reka Mura z državo Avstrijo med Spielfeldom in Radenci, je predvidenih šest elektrarn, na drugem odseku, ki so ga poimenovali »notranja Mura« med Petanjci in Gibino, pa sta predvideni dve elektrarni.

Pri načrtovanju hidroelektrarn na Muri mora koncesionar proučiti in upoštevati vse vidike

koristi, ki opravičujejo izgradnjo verige hidroelektrarn. Preden bodo začeli graditi objekte, bodo morali ugotoviti, kako bo ta gradnja objektov na doslej neokrnjeni reki Muri vplivala na razvoj kmetijstva in gozdarstva (namakanje, črpališče vode, gozdarstvo), na izboljšanje stanja v okolju (podzemna voda, novi biotopi, naravni parki, kakovost voda), socialni razvoj (izboljšanje življenjskih razmer, trajni dohodek lokalne skupnosti, ekonomski učinek, ustvarjanje možnosti za razvoj novih dejavnosti) in na gospodarski razvoj (lovstvo in ribištvo, turizem in rekreacija, infrastruktura, industrija in gospodarski učinki). Preden bodo začeli pripravljati konkretne načrte, pa bodo verjetno morali upoštevati mnenje domačinov ob Muri (ki reko naj-

bolje poznajo) in pridobiti soglasje naravovarstvenikov – če ga bodo sploh pridobili, kajti lahko da se bo kmalu spet pojavilo tako močno »gibanje zelenih«, kakršno je konec osemdesetih let že preprečilo podobne namene gospodarstvenikov.

In še razlog, zakaj je po mnenju vlade gradnja hidroelektrarn na naši strani nujna: ker se zaradi že zgrajenih hidroelektrarn na avstrijski strani poglablja rečno dno in niža podtalnica na naši strani. Zato da moramo tudi na naši strani zgraditi hidroelektrarne!

Primeroma bi bilo, da bi nekdo ljudem (in vladi) predstavil prav vse načrte, ki jih imajo v zvezi z reko Muro: gradnja protipoplavnih nasipov, ustanovitev krajinskega parka, Natura 2000, gradnja hidroelektrarn, izkorišča-

Oster protest ZEGS

Prvo uradno pismo, ki smo ga prejeli v novem letu, je protestno pismo Zveze ekoloških gibanj Slovenije, ki ostro nasprotuje načrtovani gradnji hidroelektrarn na reki Muri, saj je reka Mura svetovno znana po živalski in rastlinski pestrosti, prav tako pa bi elektrarne močno spremenile krajino in ogrozile obstoj ter identiteto pomurskega človeka.

nje v turistične namene (plovna, mlina) ...

Bernarda B. Peček

Nama rešuje sebe na račun Reflexa, trdi Robert Kremp

Načrtna gonja in ne naključje

Gospodarska škoda in blatenje imena podjetja zaradi padca dveh stekel, čeprav ni dokazano, da je krivda na Reflexova

Reflex in Nama sta pred časom polnila časopisne strani osrednjih (ljubljskih) medijev.

Spor zaradi steklenih fasadnih plošč, ki so padale s pročelja Nama, je podjetju Reflex povzročil ogromno poslovne škode, čeprav njegova krivda ni dokazana. Zaradi ocene vodstva gornjeradgonskega podjetja, da je bilo mnenje sodnega izvedenca nestrokovno in pristransko, so dodali štiri izvedenska mnenja, med njimi tudi mnenje evropskega strokovnjaka, in še pravno izvedensko mnenje, ker so se pojavljale obtožbe, da niso upoštevali standardov.

Robert Kremp je prepričan: »Mi ne moremo tu več kaj narediti, želimo le oprati svoje ime vsakega suma slabega dela. Lahko povem, da v vseh izvedenskih mnenjih ni niti enega najmanjšega suma, ki bi dopuščal možnost, da je šlo za kakšno na-

pako z naše strani. To nas veseli. Glede Nama in njenega delovanja pa nismo brez skrbi, kajti očitno je, da zadeva poteka zelo načrtovano in sistematično. Počakali bomo na končni razplet. Toda mi bomo šli do konca in dokazali pravilnost naše izvedbe tistega, kar je bilo naročeno in kar je Nama od nas pričakovala.«

Alu sistem so pred leti kupili zato, da bi imeli prednost pri pridobivanju poslov za izdelavo fasad, torej da lahko izdelajo fasade v celoti, ne le en delček. Zaradi blatenja imena Reflex je bil na slovenskem trgu letos padec pri izdelovanju fasad zelo očiten, predvsem je to posledica

ca spora z Namo, čeprav je res, da tudi dela ni na pretek. Predvidevajo, da imajo na slovenskem trgu je okrog 40 odstotkov manj posla oziroma 600 milijonov tolarjev manj realizacije zaradi spora z Namo.

Ta »odmev« Nama se ni umiril, ampak je danes še večji, kot je bil v začetku, zato so prepričani, da to nekdo počne načrtno. Čeprav v začetku niso razmišljali o odškodninskih zahtevkih zaradi poslovne škode, kajti vse to so razumeli kot del poslovanja, so sedaj spoznali, da tu ne gre več za poslovnost, ampak za načrtovano gonjo, da je tu zadaj nekaj drugega: »Gre za prodajo investicijskih

objektov Nama in za golo preživetje s prodajo in najemuinami, kajti lokacija Nama ni več tako idealna, da bi veleblagovnica lahko preživela. Na nekaj tisoč sto kvadratnih metrih se zlomita dve stekli – zaradi tega menjavati celotno fasado in obremenjevati neko firmo ... to je prav gotovo zadeva, ki je skregana z neko logiko in načeli dobrega poslovanja. Tudi v hiši, če se vam zlomita dve stekli, ne boste rušili celotne hiše! Vseeno pa bo treba počakati na uradni razplet,« je pojasnil Robert Kremp, direktor Reflexa, ki vztaraja, da želijo biti najboljši na svojem področju. Biti najboljši, pa pomeni tudi biti močan v vseh situacijah, tudi takrat, ko ti ne gre najbolje.

Bernarda B. Peček

Pütra na tretji lokaciji

Sporna provizija

Ob selitvi turistične agencije Pütra iz prostorov na železniški postaji v Murski Soboti v center Šavel so se pojavila številna vprašanja in namigovanja

Tri leta so minila, odkar se je agencija 7. januarja 2002 preselila na železniško postajo in prevzela celotno prodajo železniških vozovnic. Zakaj? Ker je imela Rada Vukotič izpit za prodajo mednarodnih in notranjih vozovnic in je v prostorih na Trgu zmage 4 v Murski Soboti prodala veliko vozovnic, je želela, da bi prevzela računalniško prodajo, ker je bilo ročno nemogoče izpisati toliko vozovnic, kolikor so jih prodajali, in ker je pričakovala, da bo s tovrstno prodajo vseeno kaj zaslužila. Pa se je zmotila. Stroškov je bilo veliko več kot zaslužka.

»Vsa oprema je bila naša, razen enega računalnika za prodajo vozovnic, ki je bil železniški, pa še za tega smo plačevali mesečno 11 tisoč tolarjev najemnine. Prav tako smo plačevali Holdingu več kot 72 tisoč me-

sečne najemnine za prostore. Mi smo se z železnico že od vsega začetka pogajali za drugačne pogoje, si pisali pisma. Obljube so bile povsem drugačne. Čakali smo, da pride do reorganizacije, do holdinga, da se razmere spremenijo in da nam povečajo provizijo, kajti 9-odstotna provizija za nas ni bila sprejemljiva, pogovarjali smo se o 13-odstotni. Ni se izšlo. Največji problem je nastal, ko je bilo treba reklamirati železniške vozovnice – zaradi tega se zdaj še prepiramo in jim nismo vsega plačali.«

Za prostor so se končno pogodili – izselili so se 7. decembra in zanj dobili 632 tisoč tolarjev. Ta čas je Rada Vukotič Slovenskim železnicam še dolžna okrog 3,5 milijona tolarjev. Ta dolg je imela od sedaj za »sredstvo pogajanja«, kar pa ne pomeni, poudarja, da ne bo plačala. Še vedno se niso uspeli dogovoriti glede obresti, voznihi redov in reklam – prav tu namreč namerava vztrajati. Kajti te stvari so bile zapisane v pogod-

bi. »Celo so si dovolili objaviti našo številko v vseh voznihih redih, tako da smo dajali informacije praktično za vso Slovenijo, česar ne bi smeli.« Sicer pa Rada poudarja, da s Slovenskimi železnicami še naprej dobro sodelujejo, in podobno so nam odgovorili tudi iz Holdinga Slovenske železnice, d. o. o.: »Žal je Pütra, d. o. o., posredovala predlog za sporazumno prekinitve pogodbenega razmerja. Kljub temu Slovenske železnice upajo, da bodo s Pütro tudi v prihodnje poslovno sodelovale v obojestransko zadovoljstvo. Prodaja vozovnic na postaji Murska Sobotna kljub prekinitvi pogodbe poteka nemoteno, vendar v začasnihi prostorih ... po manjših obnovitvenih delih bo prodaja vozovnic v teh prostorih stekla v začetku naslednjega leta.« Kakšna je razlika med prodajo vozovnic prej in sedaj, vedo najbolje povedati potniki – kolikor vemo, niso niti najmanj zadovoljni.

Bernarda B. Peček

Še o neplačanihi računih

Kar 153 zadev v izvršilnem postopku

Na Okrajnem sodišču v Murski Soboti je ta čas 153 zadev, povezanihi s priimkom KOVAČ, v katerih upniki terjajo več kot 7,5 milijona tolarjev glavnice

Direktorica Marija Kovač nas je pisno obvestila, da smo v prispevku pred tedni napačno navedli, da je družba Kovač, d. o. o., likvidirana, da je bila šele jeseni letos registrirana dejavnost kot s. p. in da je odgovorna oseba Kovač Drago.

Vodja Izvršilnega oddelka okrajni sodnik Stanislav Jug nam je posredoval podatke (tiste, ki jih lahko), ki so nad vse zanimivi in lahko potrdijo izjave Zvonka Gomboca. Pri Okrajnem sodišču v Murski Soboti so bile ali so še obravnavane številne zadeve, kjer je dolžnik Drago Kovač, Moravske Toplice, Dolga ulica 103, ali kot fizična oseba, predvsem pa kot ustanovitelj oz. nosilec dejavnosti družb Kovač, d. o. o., Kovač ogreval-

ni sistemi, d. o. o., in Kovač Drago, s. p.. Po podatkih iz vpisnikov Izvršilnega oddelka Okrajnega sodišča v Murski Soboti izhaja, da je bil zgoraj navedeni do sedaj stranka izvršilnega postopka v 153 zadevah, od tega v 125 zadevah dolžnik in v 28 zadevah upnik. Trenutno je v obravnavi 15 zadev pri izvršiteljih, v zadevah pa nastopa 12 različnih upnikov, ki terjajo od dolžnika 7.570.000,00 SIT glavnice, pri tem pa znesek zamudnih obresti natančno ni razviden, je pa zagotovo velik. Ker nam je sodni izvršitelj Franc Pušenjak zatrdil, da v Moravskih Toplicah nimajo več kaj rubiti (čeprav se po cesti še vedno vozijo avtomobili z napisi Kovač, d. o. o.), smo pri g. Jugu preverili tudi, kako bodo upniki prišli

do svojega denarja v primeru, če ni premoženja. Odgovoril je: »Če dolžnik nima rubljivih premičnih stvari (premoženja), je možna izvršba z drugimi izvršilnimi sredstvi, vendar pa je to v rokah upnikov, ki lahko predlagajo izvršbo z drugimi izvršilnimi sredstvi. Vrsta in obseg izvršilnih sredstev, s katerimi upniki skušajo od dolžnika prisilno izterjati svojo terjatev, je v njihovi dispoziciji. Kakšna je možnost za uspeh izvršbe glede na številne zadeve, ki so v teku proti dolžniku, je nemogoče povedati ...« Priporočljivo je seveda povezovanje upnikov. Upamo pa, da se ne bodo odločili za nelegalna sredstva izterjave, ki pa so, žal, v Sloveniji vse pogostejši pojav.

Bernarda B. Peček

Reforma Skupne kmetijske politike Evropske unije

Katero shemo neposrednih plačil bomo izbrali?

V javni razpravi so tri sheme, izbrati bo treba najprimernejšo

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na lanskem kongresu kmetijskih svetovalcev na Bledu konec novembra odprla javno razpravo glede izbire sheme neposrednih plačil. Gre za zahtevo reforme Skupne kmetijske politike Evropske unije, ki obvezuje uvedbo enotnih regionalnih plačil na površino vsem novim članicam Evropske unije. Enotna regionalna plačila bodo zamenjala večino sedaj veljavnih neposrednih plačil po posameznih kmetijskih dejavnostih (plačila za poljščine, premije v govedoreji, premije za drobnico, plačila za hmelj in drugo). Enotno regionalno plačilo na površino je mogoče kombinirati z nekaterimi dovoljenimi oblikami proizvodno vezanih plačil in z zgodovinskim plačilom za mleko. V primeru posebnih težav za posamezne sektorje reforma predvideva možnost, da države članice posežejo po dodatnih ukrepih. Vlada RS se je odločila, da bo reformo uvedla leta 2007.

Da bi ocenili učinke uvedbe reforme SKP na razporeditev neposrednih plačil, je bila leta 2005 izdelana posebna študija, v kateri so bili ocenjeni učinki uvedbe čiste regionalne sheme ter različnih kombinacij s proizvodno vezanimi plačili in drugih možnih kombinacij. Raziskovalna skupina je sistemsko preverila in analizirala učinke različnih shem. (Celotna študija je objavljena na internetni strani: http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/Reforma_SPS_KIS_051205.pdf)

V javno razpravo so dane tri sheme neposrednih plačil, ki so se v okviru danih možnosti izvedbe reforme SKP izkazale kot najprimernejše. Vsi zneski, navedeni v shemah, so orientacijski in odvisni od skupnih prijavljenih površin. V tej in naslednji številki Vestnika bomo predstavili vse tri sheme, v javni razpravi pa se bodo upravičenci lahko odločili, katera je najprimernejša in katero bodo podprli.

Prva shema: Čista regionalna shema s postopnim prehodom

Pomeni postopni prehod iz standardne sheme v čisto regionalno shemo, ki bi leta 2013 pri- peljala do enotnega plačila na

površino za vsa gospodarstva. Višina plačil bi se povečevala skladno z rastjo deleža financiranja neposrednih plačil s strani EU in vključuje več elementov. **Enotno regionalno plačilo na površino:** - enotno plačilo za njivske površine, hmeljišča in oljčnike, ki ostane nespremenjeno celotno obdobje trajanja sheme in bi znašalo okoli 313 EUR/ha (znesek je orientacijski, odvisen od skupnih prijavljenih površin v letu 2007), - enotno plačilo za travnine, ki se postopoma povečuje do višine enotnega plačila za njive, hmeljišča in oljčnike (2007: 50 EUR/ha; 2008: 94 EUR/ha; 2009: 138 EUR/ha; 2010: 181 EUR/ha; 2011: 225 EUR/ha; 2012: 269 EUR/ha; 2013: 313 EUR/ha).

Prehodno izravnalno plačilo iz sredstev za dopolnjevanje plačil:

- prehodno plačilo na hektar (preračunano iz vsote neposrednih plačil na posameznem gospodarstvu v referenčnem letu, zmanjšane za neposredno plačilo za poljščine), ki se postopoma zmanjšuje (2007: 92 % osnove, 2008: 77 %, 2009: 61 %, 2010: 46 %, 2011: 31 %, 2012: 15 %, 2013: 0 %).

V čisti regionalni shemi s postopnim prehodom so evropska sredstva že v prvem letu uvedbe reforme v celoti izplačana v okviru čiste regionalne sheme. Višina teh plačil se povečuje skladno z rastjo deleža financiranja neposrednih plačil iz EU. Shema je pripravljena po načelu, da bi z dodatnim izravnalnim plačilom v prvem letu reforme praktično v celoti nadomestili izgube, ki bi sicer nastale s prehodom iz standardne sheme. Hkrati bi se na ta račun v prvih letih

zmanjšali tudi pozitivni prerazdelitveni učinki.

Najbolj spreminja ekonomske razmere v rejci govedi in s tem zmanjšuje njegove konkurenčne možnosti, predvsem v primerjavi z rejci govedi v Avstriji in Italiji. Ob tem pa ne kaže pozabiti, da imajo in bodo imele druge nove članice zgolj enostavno regionalno shemo (z nekaj proizvodno vezanimi plačili po letu 2009), tako da slovenska govedoreja ob uvedbi sheme ne bi bila na slabšem vsaj v primerjavi z novimi članicami. Popolna proizvodna nevezanost neposrednih plačil po tej shemi omogoča kmetijskim gospodarstvom, da v celoti sama odločajo o tem, kaj se jim splača proizvajati, in torej njihove odločitve niso odvisne od proizvodno vezanih plačil.

Zaradi postopnega prehoda ima precej prednosti z vidika premisleka, kakšno politiko neposrednih plačil lahko pričakujemo po koncu obdobja veljavnosti te reforme. Do srednjeročnega pregleda reforme SKP, ki bo leta 2008, ne pričakujemo jasnih napovedi evropskih ustanov, iz dosedanje razprave pa nekateri domači in tuji strokovnjaki napovedujejo, da se bo SKP v celoti preusmerila k čisti regionalni shemi. Zgodovinske pravice ne morejo biti dolgoročni model pa tudi delna proizvodna vezanost favorizira samo del sektorjev in dolgoročno kot koncept ne more vzdržati. Hkrati je čista regionalna shema bližja stališčem tistih držav, ki se zavzemajo za nadaljnje reforme SKP.

Z vidika administrativne zahtevnosti je ta shema enostavnejša in prispeva k poenostavitvi izvajanja ukrepov SKP na področju neposrednih plačil že v prehodnem obdobju, zlasti pa po uveljavitvi končne sheme. Na koncu prehodnega obdobja bodo neposredna plačila na enoto površine enaka za vsa kmetijska gospodarstva.

Ta shema omogoča praktično 100-odstotno izkoriščenost nacionalne ovojnice za neposredna plačila, ki bo z letom 2013 v celoti financirana iz evropskih sredstev.

(Se nadaljuje)

Cene v kmet. trgovinah

SKZ Kmetovalec Ljutomer, Oskrbovalni center	
Artikel	MPC v sit/kos
cisterna za vino, 50 l	14.610,00
cisterna za vino, 70 l	16.650,00
cisterna za vino, 250 l	34.660,00
pvc-kad, 380 l	53.200,00
pvc-kad, 500 l	8.112,00
žveplo, tekoče, 1 l	295,00
žveplo, tekoče, 3 l	745,00
parafinsko olje, 1 l	505,00
parafinsko olje, 0,5 l	295,00
vosek, kletarski, 250 g	560,00
žveplasta kislina, 5 l	1.120,00
kristalna soda, 1 kg	315,00
pipa za sol, lesena	650,00
pipa za sod št. 3 z gumo	1.440,00
pipa za sod št. 4 z gumo	1.440,00
žvepleni zakad, 0,3 kg, ptujski	430,00
žveplalnik, veliki	864,00
žveplalnik, mali	546,00
Filtri za vino 20 x 20:	3.600,00
črpalka za vino 25 rover	17.270,00
črpalka za vino 20 rover	14.256,00
brzoparilnik inox, 60 l	40.035,00
brzoparilnik inox, 80 l	52.950,00
brzoparilnik inox, 100 l	44.930,00
brzoparilnik inox, 150 l	65.280,00
stekleni baloni	
5 litrov	750,00
10 litrov	1.440,00
15 litrov	2.530,00
20 litrov	2.290,00
25 litrov	2.435,00
34 litrov	2.866,00
54 litrov	5.290,00
motorne žage	
Solo 3,6 KM - 651	202.100,00
Solo 645	81.500,00
olje za motorne žage Lancel, 1 l	
	599,00
veriga za motorno žago, 33 zob	3.827,00
veriga za motorno žago, 34 zob	3.944,00
veriga za motorno žago, 36 zob	4.170,00
sekira, nasajena, 1,4 kg	4.200,00
sekira, gradbena, 0,8 kg	2.146,00
Sekira cepilka, 2 kg	4.885,00
ročaj za sekiro, lesen, 80 cm	450,00
ročaj za sekiro, lesen, 90 cm	480,00
železne vile za gnoj, brez ročaja	2.770,00
železne vile za gnoj, z ročajem	1.668,00
železne grablje, nasajene	1.320,00
grablje za listje	700,00
lopata za sneg, pvc, nasajena	1.440,00
prekopne vile	1.430,00
lopata, železna, nasajena	1.680,00
samokolnica za kmetijstvo, 80 l, montirna	9.200,00
kolo samokolnice	2.790,00
mesoreznice:	
ročna št. 12	4.774,00
ročna št. 22	9.335,00
ročna št. 32	11.695,00
črpalka za beljenje	13.240,00
škarje Felco št. 6	8.800,00
škarje Löwe št. 9	4.660,00
vrč za mleko, 30 l, inox	19.850,00
detergenti za molzno opremo	
Antigerm, kisli, 2 kg	1.940,00
Antigerm, kisli, tekoči, 5 l	3.970,00
Pratic, za čiščenje seskov, 1 l	1.170,00

Novoletna trgatev pri Bratuševih

Simona in Peter Bratuša na Aženskem Vrhu v občini G. Radgona, ki se ukvarjata z vinogradništvom le dobrih deset let, sta drugi dan novega leta opravila skupaj s sorodniki in prijatelji drugo trgatev grozdja za novoletno vino. V ta namen sta pred ptiči in drugo divjadjo jeseni z mrežami zaščitila 300 trsov laškega rizlinga. V jeseni bi iz grozdja, ki so ga namenili za novoletno trgatev, nateklo več kot 800 litrov kakovostnega mošta, iz sedaj obranega grozdja pa bo nateklo okrog 130 litrov mošta. Sladkorna stopnja je znašala 33 odstotkov. Bratuševi so tokrat obrano grozdje uskladiščili v mrežaste vreče, ko bo voda z grozdja v celoti odtekla, pa bodo opravili stiskanje. Nato bodo mošt šolali tja do konca januarja prihodnjega leta. Lansko leto pridelano novoletno vino bodo Bratuševi, ki imajo sicer z novimi nasadi okrog 12.000 trsov, začeli stekleničiti čez kak mesec. Sicer pa Bratuševi nimajo težav s prodajo svojih kakovostnih vin. F. Klemenčič

Vinsko trto že režejo

V družbah Radgonske gorice ter Kapela vinogradništvo in vinarstvo so že v začetku minulega novembra začeli s spomladansko rezjo vinske trte. Do sedaj so rez vinske trte zaradi ugodnih vremenskih razmer v Radgonskih goricah opravili na več kot 45 hektarjih površine in v družbi Kapela vinogradništvo in vinarstvo na skoraj 25 hektarjih. Skupaj so ta čas v obeh družbah opravili rez na skoraj 70 hektarjih. Zaradi praznikov in predvsem zaradi obilnih snežnih padavin so v obeh družbah začasno prekinili obrezovanje vinske trte. Z njo bodo nadaljevali, ko se bo vreme ustalilo.

Zasebni vinogradniki z območja Radgonsko-Kapelskih goric pa z obrezovanjem čakajo na lepše vreme. Franci Klemenčič

Predavanja kmetijskosvetovalne službe pri KGZS - zavod MS

Datum	Kraj	Lokacija	Ura	Ukrep	Področje
6. jan. 06	Gančani	vaški dom Gančani	9.00	KOL	Ohranjanje kolobarja
9. jan. 06	Gomja Radgona	gasilski dom	9.00	IPL	Integrirano poljedelstvo
9. jan. 06	Logarovci	TK Darinke Kolar	9.00		Dom, družina, dopolnilne dejavnosti
10. jan. 06	Križ. pri Ljutomeru	Kulturni dom Križevci	9.00		Ekonomika
10. jan. 06	Murska Sobota	dvorana KGZS - Zavod MS	10.00		FFS - Varstvo rastlin
11. jan. 06	Murska Sobota	dvorana KGZS - Zavod MS	9.00		Vinarstvo
12. jan. 06	Gomji Petrovci	Gostilna Zlatice Horvat	9.00		Govedoreja
12. jan. 06	Križ. pri Ljutomeru	kulturni dom v Križevcih	9.00	IPL	Integrirano poljedelstvo
12. jan. 06	Martjanci	Kmetijska zadruga Martjanci	9.00	KZO	Ohranjanje obdelane in posejane krajine

Barometer

Vida Čadonič – Špelič, direktorica VURS-a, ni ravno dovzetna za kritiko svojega dela. Če jo že sprejme, pa je pripravljena uporabiti zelo fine metode, da se kritike umakne s poti.

Marija Rudolf Vukan, dr. med., spec. oftalmologije in nekdanja predstojnica očesnega oddelka Bolnišnice v Murski Soboti, je postala Pomurka leta.

Rade Bakračević iz Radence je dobil posebno priznanje za prispevek k razvoju turistične društvene organiziranosti in slovenskega turizma in zlati znak Kulturno-prosvetne skupnosti Srbije, kar je najvišje državno priznanje Republike Srbije.

Jože Toplak, župan Radence, je umaknil z dnevnega reda seje občinskega sveta – kljub aktualnosti problematike – poročilo o okoljskih dajevah za onesnaževanje voda.

Jože Činč ima v svoji oddaji Činčove ideje vse slabše šale, poleg tega pa uporablja izraze, ki niso v uporabi že vsaj 25 let.

Po zadnjih primerljivih podatkih Pomurce lahko skrbi, da še naprej zaostajajo. Najbolj bode v oči podatek, da po ustvarjenem bruto družbenem proizvodu (BDP) za dobro tretjino (31,5 odstotka) še naprej zaostajamo za slovenskim povprečjem. Razlika med najbolj razvito Osrednjeslovensko regijo (Ljubljana z okolico) in Pomurjem je za nekaj več kot sedemdeset odstotkov. Osrednjeslovenska regija namreč za 44,1 odstotka presega državno povprečje ustvarjenega BDP. Očitno je, da so nekateri pozitivni premiki, ki smo jih zabeležili, še zmeraj premalo, da bi se voz premaknil in se razvojni zaostanek zmanjševal.

Naslednja dva meseca, ko bodo znani prvi podatki poslovanja za lansko leto, lahko stanje samo še poslabšajo. Ta suhoparni podatek bi moral nekoga pripraviti, da bi se zamislil nad stanjem, in končno nekdo mora prevzeti odgovornost, da se nič ne premika in da regija še naprej tone, in to ne samo materialno, ampak tudi duhovno. Po posnetku stanja, ki ga je opravila vladna ekipa na celotni državni ravni, bi bil sedaj čas za ukrepanje. Toda država je premalo, svoj odnos do okolja morajo spremeniti lokalni oblastniki, ki enkrat morajo doumeti, da materialna blaginja občanov niso samo kanalizacije in asfalti, ki sicer vplivajo na kakovost življenja, vendar so daleč od celovite kakovosti življenja. To bi morali zahtevati tudi od paradržavnih institucij, ki delujejo na lokalni ravni. To pa morajo spoznati tudi ljudje. Dejstvo je namreč, da se velik del kapitala ali zasluga, ne samo v smislu naložb, lahko iz najbolj razvitega dela spravi v manj razvito pomursko regijo. Žal se tu obnašamo tako, kot da ne bi imeli tovrstnih izkušenj iz preteklosti z delom predvsem v sosednji Avstriji in zdomstvom. Že podatek, da je cena storitev v pomurskem prostoru za trideset do štirideset odstotkov nižja od tistih v Osrednjeslovenski regiji, je lahko zadosten izziv. Če ponudniki storitev v svojo ceno vračunajo stroške bivanja in prehrane, so še zmeraj konkurenčnejši od izvajalcev v najbolj razvitem delu Slovenije. Priložnosti, kako potegniti kapital od razvitih, so, samo pogum je potreben.

Vlada na obisku v Pomurju

Nova slovenska vlada pod vodstvom Janeza Janše se je že na začetku svojega mandata odločila, da bo obiskala vse slovenske regije, saj morajo po premierjevih besedah tisti, ki potrjujejo projekte in zagotavljajo sredstva zanje, poznati ljudi in okolje, ki bodo te projekte izvajali. Za svoj prvi obisk je vladna ekipa izbrala Pomurje, kjer so ministri in državni sekretarji v začetku marca opravili več kot šestdeset individualnih razgovorov, obiskali več podjetij in se srečali s predstavniki gospodarskega in političnega

življenja pokrajine. Najvišji predstavniki izvršne oblasti so zatrdili, da v Pomurje niso prišli z obljubami, pač pa z željo, da zastavijo takšno politiko, ki bo razvojne trende v tej najmanj razviti slovenski regiji obrnila navzgor. Se bodo obljube uresničile?

Ernest Borec maja v bolnišnico

Vlada je 28. aprila dala soglasje k imenovanju Ernesta Borca za direktorja murskosoboške bolnišnice. Vodenje osrednje pomurske zdravstvene ustanove je prevzel petega maja, posle pa mu je predal vršilec dolžnosti direktorja Vojko Berce in ne dotedanji direktor Bojan Korošec. Menjava direktorja je namreč sovpadla z menjavo oblasti in Bojan Korošec kljub večinski podpori sveta zavoda v prejšnji sestavi pri novem zdravstvenem ministru Andreju Bručanu ni imel podpore.

Ernest Borec, diplomirani ekonomist, je vodenje bolnišnice prevzel, ko se je po štirih mesecih poslovanja nabralo že za 116 milijonov tolarjev primanjkljaja, vodstvo pa se je ubadalo z velikimi likvidnostnimi težavami. Konec septembra so namreč znašale neporavnane obveznosti skoraj 650 milijonov tolarjev. V obeh javnosti pa je kot človek, izbran po volji sedanje oblasti, posredno odgovoren tudi za zaplete pri opremljanju porodnišnice, ki že tri leta čaka na novo opremo.

Likvidacija obrata M-club pri Gradu na Goričkem

Številnim stečajem in likvidacijam, ki so se v minulemu letu zgodile v slovenskem gospodarstvu, se niso mogla izo-

Dogodki brez učinka

Je minulo leto Pomurcem prineslo kaj radosti, da lahko optimistično pogledajo v letošnje leto. Po dogodkih, ki smo jih opredelili kot ključne za minulo leto, bi se nekaj takega moralo zgoditi. Ne glede na teže dogodkov realna računsko dejstva kažejo, da ni razlogov za optimizem.

gniti tudi nekatera pomurska podjetja. Težave v matičnem velenjskem podjetju so v februarju na svoji koži občutili tudi zaposleni v obratu M-cluba pri Gradu na Goričkem. Ker je prišlo podjetje v likvidacijo, je tudi 36 zaposlenih v tem obratu dobilo odpoved delovnega razmerja. Na srečo jih je večina dobila zaposlitev v novem podjetju, ki nadaljuje proizvodnjo.

MIP iz Nove Gorice postal lastnik Pomurke Mesne industrije

Govorice, da v ABC Pomurki International iščejo kupca za Pomurko Mesno industrijo, so se uresničile še pred iztekom prvega polletja, ko so se uspešno končali dogovori z Mesno industrijo Primorske. Novogoriški MIP je tako postal 90-

stotni lastnik ABC Pomurke International, s tem pa tudi Pomurke Mesne industrije, ki je bila v 90-odstotni lasti ABC Pomurke International. Novi lastniki so zagotovili, da se status Pomurke Mesne industrije ne bo spremenil in bo še naprej ostala delniška družba. Tudi v proizvodnjo ne bodo posegali, bodo pa kar najbolj racionalizirali in izkoristili klavniške in predelovalne zmogljivosti v obeh družbah.

Zaslovel z neslavno zgodbo

Miran Druscovich je zaslovel z najbolj neslavno zgodbo, kar se je kdaj zgodila pomurskemu gospodarstvu. Avgusta 2004 je v Lendavi obljubil štiristo delovnih mest, a po slabem letu za svoje šiviljsko podjetje Koncept Optimum predlagal prisilno poravnavo, vse grehe pa naprtil delavkam. Aprila so zaradi neizplačanih plač začele najdaljšo stavko, kar jih je kdaj bilo v Sloveniji, najprej vse, potem pa je med njimi prišlo do razkola.

Koncept Optimum je postal tudi sinonim za lahkomišelnost podeljevanje državnih subvencij »podjetnikom s kovčkom«, zaradi česar je minister za delo Janez Drobnič zategnil vajeti, toda o odgovornosti vpletenih se ni spraševal

nihče. Lendavski Koncept Optimum, ki je od 13. decembra 2005 v stečaju, upniki pa so že v prisilni poravnavi prijavi 370 milijonov tolarjev terjatev, pa je bil tudi trpka preizkušnja za štirideset delavk iz Madžarske ali za prosti pretok delovne sile znotraj EU. Lendavska oblast poskuša na pogorišču lažnih obljub, ki jih je sprva tudi sama povzdignila v nebo, ustvariti novo zgodbo o uspehu. Verjetno z veliko manjšim pompom naj bi se začela to leto.

Osemdeset let Mure

Častitljiv jubilej, 80. obletnico, je v septembru praznovala Mura. Tovarna, v kateri so se kalile generacije delavcev, je visoki jubilej doživela zaradi svoje trdoživosti, s katero kljub vsem težavam tudi zdaj kljubujejo procesom

globalizacije. V času, ko vsi dvigujejo roke od oblačilne industrije, v Muri vztrajajo. Vztrajajo, ker verjamejo v svoje delo, verjamejo v svoje znanje in kakovost svojih izdelkov. Mura, ki se je iz majhne obrtniške delavnice pred osemdesetimi leti razvila v največjo oblačilno tovarno v Evropi, je zdaj na poti prestrukturiranja. Cilj Mure je, da postane uspešno modno podjetje, zato so v podjetju prepričani, da bodo praznovali še veliko še častitlivejših jubilejev.

Skupina KG Rakičan po novem Skupina Panvita

Skupina KG Rakičan, v katero je vključenih deset podjetij, ki se ukvarjajo s poljedelstvom, pridelavo krme, prašičerejo, perutninarstvom in mesno predelavo ter ekologijo, je od sredine poletja prepoznavna pod imenom Skupina Panvita. Zaradi stanja v slovenski živilski industriji je bila poslovna preobrazba nujna. Skupina Panvita bo v

prihodnje na tem področju igrata pomembno vlogo, saj želi postati vodilni ponudnik hrane na domačem trgu in pomemben ponudnik na trgih Srednje Evrope.

Radenska ni več v Radencih

Sredi poletja so se uprava in druge službe Radenske dokončno preselile iz ljubljanskega doma in drugih zgradb v zdraviliškem naselju v Radencih v neposredno bližini

polnilnice v Boračevi. Radenska je začela polniti mineralno vodo v Radencih, zato se tudi imenuje radenska, najbolj znana pa sta bila dolga leta Kraljevi (levo ob cesti) in Petanjski vrelec (desno).

Gradnje v Moravskih Toplicah

V prekmurskem turističnem kraju z najvišjimi ocenami so se v letu 2005 začele velike gradnje, ki se bodo končale v letu 2006. Terme 3000 gradijo nadstandardni hotel, v katerem bo poskrbljeno za najzahtevnejše goste, Sončni park Vivat pa gradi apartmajsko naselje s 180 apartmaji in bazenski kompleks. O napovedani investiciji Rimska čarda pa zaenkrat še nič.

Radgonski »gospodarski čudež«

Gornja Radgona je po gospodarskem razvoju, ki je najbolj viden v intenzivni gradnji na območju industrijske cone Mele, predstavljena kot zgled vsem drugim pomurskim in slovenskim občinam. Ponosni so na MIR, Arcont, Arcont IP, Reflex, Elrad International (ki se bo prav tako preselil v industrijsko cono), Elti ... Letos bodo na vrsti trgovska središča.

Krajinski park Goričko dobil direktorja

Po vseh zgodah in nezgodah je postal 1. septembra direktor Javnega zavoda Krajinski park Goričko Janko Halb, potem ko so bili spremenjeni razpisni pogoji. Po pogodbi o zaposlitvi je delovno razmerje sklenil za nedoločen čas, hkrati pa je postal nepoklicni župan občine Rogašovci. Od njega se pričakuje dolgoročno aktivno delovanje v korist javnega zavoda, poudarjajo na Ministrstvu za okolje in prostor, ki je konec leta vladi RS predlagalo tudi podelitev koncesije za gradnjo hidroelektrarn na reki Muri.

ali z učinkom

Planika ostala v Turnišču

Decembra 2004 je stečajni upravitelj čevljarstva Planika Andrej Marinc turniškim občinskim svetnikom dejal: »Ko sem prišel, mi je bilo takoj servirano, da je Kranj pahnil v propad tudi turniški obrat, in deloma je to tudi res. Vendar ne se bati. Planike, ki bi dirigirala iz

centra Kranja, ni več.« Marinc je držal besedo. Kljub poskusom, da bi Gorenjci svojo kožo še v stečajnem postopku reševali na račun turniških delavcev, se to ni zgodilo. Marinc je stečajni postopek Planike vsaj za turniški obrat vodil transparentno in brez slepomišljenja, kar v poplavi pomurskih stečajev in domačih stečajnih upraviteljih le redko doživimo. Tako kot je napovedal, je v slabem letu dni za obrat našel kupca, k novemu začetku pa ga je pospremil z besedami: »Dobili smo dobrega lastnika in verjamem v kontinuiteto pri poslovanju.« Novi lastniki, nemški partner Meindl in slovenska podjetnika Martin Žilnik in Benjamin Fugina, so dobili za popotnico novemu podjetju še vedno spoštovano ime slovenskega vrhunskega čevljarstva Planika. Sedaj je to Planika Turnišče.

V Janševi vladi tudi minister iz Pomurja

Ekonomske in socialne reforme, ki jih je pripravil vladni odbor za reforme, so bile jeseni tema številnih pogovorov. Odmevi nanje v dobršem delu slovenske javnosti niso bili ugodni, podprla pa jih ni tudi večina pomurskih gospodarstvenikov. Na Vestnikovi javni tribuni, kjer je reforme predstavljala dr. Jože P. Damijan, so udeleženci opozarjali predvsem na posledice enotne davčne stopnje, ki bodo neugodne predvsem za agroživilstvo in turizem. Jože P. Damijan, ki je sicer Pomurec, je medtem postal minister v Janševi vladi, kakšna bo dokončna vsebina reform, pa se vladni reformatorji še niso odločili.

Sezonski poslanec Ficko

Jože Ficko, SDS, je nastopil poslanski mandat 16. decembra 2004, ko sta odšla iz državnega zbora v vladne službe Miroslav Lucić in Franc Pukšič. Vendar slednji ni dolgo obdržal službe v uradu vlade za Slovence po svetu in za meštvu, saj je prišel navzkriž z zunanjim ministrom. Tako se je vrnil v poslanske klopi. Po nepopolnem letu je zaradi tega Ficku prenehala funkcija. Njegov komentar: »Dogodki, ki so se zgodili v tem nepopolnem letu, so pripeljali do tega, da se moja funkcija nadomeščanja poslanca v državnem zboru izteka. Sam jemljem to kot zelo normalen postopek neke iztečene matematike.« Po napovedih naj bi se Ficko vrnil na delovno mesto profesorja v sohoški srednješolski center.

17. avgust je praznik, ključno priznal Prekmurje

Državni zbor je septembra 2005 sprejel zakon o praznikih, po katerem Slovenija priznava tri nove praznike, tako tudi 17. avgust – združitev prekmurskih Slovencev z maticinim narodom. Slednjega v vladnem predlogu ni bilo. Ta zgodovinski dogodek je namreč vlada želela pripetiti k 23. novembru, dnevu Rudolfa Maistra, državni zbor pa ga je potrdil po vložitvi amandmaja pomurskih poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom. Zanj ni glasovala Maria Pozsonec.

Praznik z vidika nacionalne zgodovine ni sporen, čeprav Slovenija po izgubi Koroške in Primorske po drugi svetovni vojni priključitvi Prekmurja k matici nikoli ni priznavala velikega pomena. Brez prekmurske javnosti in enotnega nastopa pomurskih poslancev pa bi ga zaradi »obzirnosti« do madžarske manjšine spregledala tudi sedanja vlada. Madžari so bili do praznika, ki naj bi žalil njihova čustva, zadržani, posamezniki pa so mu tudi javno oporekali.

Na meji s Hrvaško ni miru

Na mejnem območju s Hrvaško, kjer meja še ni določena, se je tudi letos skorajda vsak mesec zgodil kak manjši incident z grožnjami. Oktobra pa so hrvaški ribiči čez mejni prehod pri Petišovcih prepeljali ribe, jih spustili na spornem območju nekaj kilometrov od mejnega prehoda v gramoznico, ki jo že od leta 1962 upravlja Ribiška družina Lendava, ne da bi lendavske ribiče o tem obvestili, in nalepili napis, da je ribolov prepovedan.

Hotiški brod ni prinesel slovenske suverenosti glede Mure

Hrvaški inšpektor za plovbo je maja izločil iz prometa hotiški brod na Muri, kar je mejno vprašanje Slovenije s Hrvaško vsaj za kratek čas s Piranskega zaliva razširilo tudi na Hotizo. Spor med državama sta reševala zunanja ministra držav Dimitrij Rupel in Kolinda Grabar Kitarović, o brodar-skem sporu pa so slišali celo v evropskem parlamentu. Čeprav je lendavska občina brod obnovila, hrvaške prometne

službe izdale dovoljenje za plovbo in je zanj na lendavski upravni enoti potrjen vpisni list za čoln, ta še vedno ostaja pripet na levem bregu Mure, ljudi in blago pa še naprej prevažajo hrvaški brod, ki ga je po naročilu župana Sv. Martina na Muri brodar s traktorjem privlekel od nižje ležečega Žabnika. Čeprav je bila ključna zahteva takratnih brodar-skih dogodkov vzpostavitev slovenske suverenosti glede Mure, kakor je veljalo leta 1991 ob osamosvojitvi Slovenije, se to ni zgodilo. Hrvaška stran je namreč kljub dogovoru o skupni gradnji mostu z deli nadaljevala sama, zaradi jamstva za nastalo odškodnino za cesto, ki jo je za prevoz gradbenega materiala zahtevala lendavska občina, pa si je izvajalec del na obrežju Mure pripeljal še tretji brod, s katerim je prevažal gradbeni material.

Most je skoraj gotov, ne pa tudi priključna cesta, ki je v primeru, da jo bodo z nasipom dvignili v nivo mostu, lahko sporna. V primeru poplav bo voda pritiskala proti Hotizi.

Avgusta je mati narava pokazala zobe

V drugi polovici avgusta so se zgodile v pokrajini ob reki Muri poplave. Deževje v Avstriji in narasle meteorne vode so dvignile vodostaj reke Mure. Le-ta je bil rekorden 22. avgusta, ko je dosegel 4,79 metra (običajno avgusto-

vske povprečje je do enega metra in pol). Gasilci, pripadniki civilne zaštite, prostovoljci in prebivalci ob reki so z blizu 80 tisoč vrečami peska utrjevali nedograjene in neurejene nasipe, saj je grozilo, da preustijo vodo. Še posebej hudo je bilo v spodnjem toku Mure. Na srečo prebivalstva ni bilo treba evakuirati. Visoke kanalizacijske vode pa so povzročale težave tudi v urbanih okoljih. Med drugim so poplavile kletne prostore Splošne bolnišnice M. Sobota.

Voda v očeh »zalila« slovenske filmske profesionalce

Dvaindvajsetletni Beltinčan Jože Baša je prejel na osmem festivalu slovenskega filma za svoj film Voda v očeh tri nagrade, vesno za najboljši scenarij strokovne žirije, nagrado občinstva in posebno omembo Združenja filmskih kritikov. Znani slovenski režiser Karpo

Godina je v oddaji nacionalne televizije Umetni raj poleg Jana Cvitkoviča posebej omenil prav Jožeta Bašo in film Voda v očeh, ki je nastal v neodvisni produkciji. Posebne pohvale je film požel tudi pri spletni filmski reviji Filmofil, kjer so priznali, da je njihov glavni urednik, ki je bil v programskem svetu ljubljanskega festivala LIFF, navijal za to, da bi Voda v očeh uvrstili na program festivala, vendar se to na koncu ni uresničilo.

Daniel Kozar potrjuje kakovost naše kuhinje

Vodja kuhinje v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah Daniel Kozar, ki že več let sodeluje v slovenski kuharski reprezentanci, se je s petega svetovnega pokala v kulinariki, ki je bil v Baslu v Švici, vrnil z dvema srebrnima medaljama. Medalji je dobil v obeh disciplinah, v katerih je sodeloval, in sicer kuhanju menija za sto deset oseb in v disciplini hladne jedi, kjer so pripravili ploščo za osem oseb.

Nora krava v Pomurju

V drugi polovici avgusta se je v javnosti pojavila novica, da je bil pri pet let star kravi lisaste pasme, rojeni na kmetiji v severovzhodni Sloveniji, ugotovljen sum na BSE. To je bil prvi primer BSE v Sloveniji, ki so ga odkrili na klavni liniji v avstrijski klavnici, analize referenčnega laboratorija pa so sum potrdile. Obolela krava je bila vzrejena na kmetiji Štumpfovih v Buncanih. Po letu 2001, ko so v Sloveniji odkrili prvi primer bolezni norih krav, je bil to že šesti primer, vendar prvi, ki so ga odkrili na klavni liniji. Vse prejšnje primere BSE v Sloveniji so namreč ugotovili ob poginu živali.

Strup moril govedo in prašiče v hlevih v Lipi

Na kmetiji Sobočanovih v Lipi bo 14. september ostal zapisan kot eden najhujših v njihovem življenju. V govejem hlevu so ta dan poginile štiri krave in ena plemenska telica, smrt pa je še bolj številčno kosila v prašičerejski farmi, kjer so pitali sto prašičev. Vzrok za pomor je naklepna zastrupitev, so ugotavljali raziskovalci, vendar povzročitelja niso odkrili.

Pandemija ptičje gripe?

Strah pred ptičjo gripo, ki je oktobra močno vznemiril svetovno javnost, ni obšel tudi naših krajev. Ko so prvi primer ptičje gripe ugotovili v sosednji Hrvaški, je tudi VURS zastril ukrepe, med območja z izrazitim tveganjem, kjer veljajo ukrepi varovanja pred to boleznijo, pa je bilo uvrščeno tudi Pomurje. Žrtev med perjadjo pri nas sicer ni bilo, žrtev ptičje gripe pa je bil veterinar Slavko Švenda. Pomurski veterinar je takrat brez dlake na jeziku povedal svoje mnenje o tej bolezni, kar pa ni bilo po volji odgovornim na VURS-u. Posledice so znane.

Palatin, Petek in Makoterjeva

Pravosodni minister dr. Šturm je po šestih mesecih »boja« za predsednika sohoškega okrožnega sodišča ustoličil sodnika Branka Palatina (na fotografiji), ki je znan po sojenju v primeru Petek, ko so oprostili domnevne napadalce na nekdanjega novinarja. Oproščena bi bila lahko tudi Milica Makoter, saj višje sodišče še zmeraj odloča o upravičenosti njene kazni. Čez dva tedna se bo nadaljevala obravnava. Milica pa je na prostosti. Saško Cener, eden glavnih v pretepu med Romi maja 2004, bo moral ponovno pred sodnike. Prva kazen 15 let zapora je bila namreč razveljavljena. Na prvi stopnji se je končalo tudi sojenje za umor Velimirja Todoroviča. Sin Alen je kazni s priporom že odslužil, ženo Elizabeto so obsodili na pet let in pol zapora. In še stečajni upravitelj: Štefan Ščap ne sme biti stečajnik v zadevi Kartonaža, Miranu Žilavcu pa so zaradi nečednih poslov odvzeli licenco.

Trije umori in dva samomora

Aprila v Gederovcih, junija v Godemarcih in novembra v Vratji vasi je prišlo do zločinov. V Gederovcih (na fotografiji) je 62-letni Rudi Serec z lovsko puško ustrelil 34-letnega Dušana Kučana. V Godemarcih je 49-letni Mirko Ferenčak v postelji z nožem in klavirnom ubil ženo, nato pa se je obesil v gospodarskem poslopju. Mrtva starša je našel sin. V Vratji vasi je 61-letni Vili Eger s kuhinjskim nožem umoril zunajzakonsko partnerko 54-letno Marico Krepek. Potem si je sodil sam, tako da si je prerezal grlo in spil kislino. Motiv za našete zločine je bilo ljubosumje.

Barometer

Anton Balažek, župan Lendave, trdi, da odlog gradnje oseka avtoceste Pince-Lendava za mesto ne pomeni velike ovire. Ob tem pa v isti sapi poudarja, da potencialni vlagatelji, potem ko se vozijo od Maribora proti Lendavi, izgubijo voljo za vlaganja.

Janez Podobnik, minister za okolje, je brez pomislekov predlagal dodelitev koncesije za gradnjo elektrarn na reki Muri dravskim elektrarnam.

Borut Pahor, predsednik Socialnih demokratov, je formalno razrešil člana strokovnega sveta stranke dr. Andreja Horvata in mu s tem odprl pot na mesto državnega sekretarja v vladni službi za razvoj.

Anton Tropenauer pričakuje ugoden razplet referendum za samostojno občino Apače. Ali to pomeni tudi njegovo vrnitev med profesionalne politike, pa bo znano jeseni, če se bo referendum seveda izšel.

Vlado Kreslin, glasbenik iz Beltincev, je postal Pomurec leta.

Na borznem parketu

Na tujih trgih donosno borzno leto

Leto, ki je za nami, je bilo na tujih kapitalstskih trgih vlagateljem neprimerno bolj naklonjeno kot domači borzni trg. V ospredju lanskega borznega dogajanja je bila dežela vzhajajočega sonca, ki beleži največjo rast v zadnjih dvajsetih letih.

Osrednji japonski borzni indeks Nikkei je lansko leto začel na nivoju 11.488 indeksnih točk, konec leta pa je pričakal pri vrednosti 16.111 točk. Na letni ravni se je indeks okrepil za dobrih 40 odstotkov. Po dolgotrajnem obdobju recesije kaže japonsko gospodarstvo konkretne znake okrevanja. Največji razlog za to gre pripisati povečani porabi prebivalstva. Po dolgotrajnem obdobju deflacije so prisotni znaki, ki kažejo na konec neugodnega deflacijskega gibanja. Na evropskih delniških trgih smo zabeležili povprečno 23-odstotno rast tečajev delnic. Tu velja omeniti rast osrednjega nemškega borznega indeksa DAX 30, ki je začel borzno leto pri vrednosti 4.256 indeksnih točk, na koncu leta pa se je oblikoval na ravni 5.408 indeksnih točk. Omenjena razlika znaša 27 odstotkov. K omenjeni rasti so največ prispevale delnice družbe Deutsche Boerse, ki so se med letom okrepile 96-odstotno, sledi družba Commerzbank, ki beleži rast v višini 71 odstotkov, in tu naj omenimo še družbo Continental, ki je svoje delničarje razveselila z 59-odstotno rastjo. V izrazito pozitivnem letu so se uspele poceniti za 12 odstotkov delnice telekomunikacijskega giganta Deutsche Telekom.

Razočarani pa so bili lastniki delnic ameriških družb. Osrednja ameriška borzna indeksa Dow Jones in tehnološki indeks Nasdaq beležita na lanskega letni ravni zanemarljive spremembe. Lahko pa ugotovimo, da so dobički ameriških korporacij presegli pričakovanja analitikov, v minulem letu pa kljub temu osrednja borzna indeksa ne beležita rasti. Razlog gre iskati v monetarni politiki ameriških zveznih rezerv FED. Le-ta je v minulem letu nadaljeval z zviševanjem obrestnih mer na sedanjih 4,25 odstotka. Ravno tako so na borzno dogajanje vplivale visoke cene energentov. Indeks tridesetih ameriških korporacij Dow Jones je končal trgovanje leto pri vrednosti 10.717 indeksnih točk. V njegovi sestavi so se najbolj okrepile delnice družbe Boeing, ki so pridobile 59 odstotkov, sledi družba Hewlett Packard, ki je pridobila 57 odstotkov, tobačni koncern Altria Group pa beleži 45-odstotno rast. V minulem letu je dobesedno strmoglavila vrednost delnic družbe General Motors, ki so se pocenile za 43 odstotkov, in smo priča tečaju delnic, ki je najnižji v zadnjih 25 letih. Omenjeno dejstvo kaže trenutno sliko stanja družbe, ki je v globoki krizi. O njeni nadaljnji usodi bodo odločali največji lastniki družbe, ki so velike bančne institucije. Tehnološki indeks Nasdaq je končal leto na nivoju 2.205 indeksnih točk. V njeni sestavi beležijo največjo rast delnice družbe Sandisk, ki so se okrepile za 180 odstotkov, sledi družba Apple z rastjo v višini 154 odstotkov. Med razočaranji naj omenimo biotehnoško družbo Biogen z zdrsom v višini 24 odstotkov in proizvajalca računalnikov družbe Dell, ki beleži pocenitev svojih delnic v višini 18 odstotkov. Glede gibanja bančnih indeksov v tekočem letu so mišljenja analitikov deljena. Optimisti kot razlog za rast tečajev navajajo v prvih treh mesecih konec zviševanja obrestnih mer FED in stabiliziranje cen energentov. Razlog za pesimizem pa vidijo nekateri analitiki predvsem v neugodnih razmerah na nepremičninskem trgu, možnosti pojavljanja nadaljnjih naravnih katastrof in v pandemiji pičje gripe.

Med surovinami naj omenim v lanskem letu ugodno gibanje vrednosti zlata. Tako se je vrednost unče zlata okrepila za 19 odstotkov in je bila ob koncu leta 518 dolarjev. Na deviznem trgu naj omenimo, da se je med letom evro v primerjavi z ameriškim dolarjem pocenil za 12,6 odstotka in je njuno razmerje na koncu leta znašalo 1,1843.

V prihodnjem trgovalnem letu bi pri izbiri trgovalnih pozicij postavil v ospredje hitro rastoče trge, pri katerih bi opozoril na selektivni pristop, nikakor pa ne gre zanemariti japonskega gospodarstva, ki po dolgotrajni recesiji znova kaže konkretne znake obujanja gospodarstva. Opozoril bi tudi še na surovine, med katerimi osebno sam še naprej favoriziram naložbe v zlato.

Prispevek izraža osebno mnenje avtorja in ne nujno tudi podjetja, v katerem je zaposlen. Članek ne daje nakupnih in prodajnih priporočil. Dodatne informacije po tel.: 041 798 466 ali po e-mailu: stefan.kercmar@svetzavarovanj.si

Štefan Kerčmar, strokovni svetovalec za kapitalske naložbe

Dušan Utroša iz Žižkov

Med gasilstvom in Slovensko vojsko

»Naslednje leto načrtujem sodelovanje v mirnodobnem poveljstvu zveze NATO«

Dušan Utroša je poveljnik Gasilskega poveljstva občine Črenšovci in doma iz Žižkov, v službo pa se vsak dan vozi v Maribor, kjer je zaposlen v Generalštabu slovenske vojske kot referent na oddelku za pridobivanje kadra.

Za gasilstvo se je navdušil že kot otrok, saj je v Črenšovcih živel v bližini gasilskega doma pa tudi prejšnje generacije so bili prizadevni gasilci, še posebno oba dedka. Dušan je tako že leta 1988 stopil v gasilske vrste, kjer je bil tudi poveljnik in mentor pri izobraževanju, s 25 leti je postal poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Črenšovci, s 27 leti pa Gasilskega poveljstva občine Črenšovci. Sedaj, star trideset let, je tudi član poveljstva Gasilske zveze Lendava.

Pravi, da si v teh letih, ko je poveljnik občinskega poveljstva, prizadeva, da bi bili gasilci v tej občini čim bolj opremljeni, organizirani in da bi pridobili tudi čim več znanja. O tem pravi: »V tem času smo se uvrstili tudi na državno tekmovanje, organizirali državno tekmovanje za mladino, nabavili novo vozilo in drugo opremo, pripravili operativni načrt pa tudi poskrbeli, da je v dejavnosti društev red in disciplina. Bili smo tudi na Bledu na srečanju evropskih gasilcev, kjer smo bili prav tako uspešni v tekmovanju, izobrazili smo 60 novih gasilcev, med najuspešnejšimi pa smo vedno tudi na tekmovanju v okviru Gasilske zveze Lendava.

To naše prizadevanje se je pokazalo kot zelo koristno tudi ob letošnji poplavi, kjer smo lahko vse naše načrte preizkusili v praksi, kjer se dejansko pokaže, kaj zmoreš. Pri nas je bilo odlično izvedeno alarmiranje, kot zelo dober pa se je izkazal tudi naš operativni načrt. Vse, kar smo v

Dušan Utroša: Prostovoljni gasilci bi morali imeti urejen status in olajšave podobno, kot ga imajo drugje po Evropski uniji.

njem zapisali, je ob tej nesreči funkcioniralo in vidimo, da ga ni treba dopolnjevati. Gasilci so takrat ogromno delali, nekateri tudi nekaj dni niso spali, pa tudi sodelovanje med društvi v okviru občine in med občinami se je pokazalo kot zelo dobro.

Dušan meni, da je gasilstvo v Pomurju tehnično in organizacijsko dobro: »Zamujajo pa država pri prizadevanju, da bi imeli slovenski prostovoljni gasilci podoben status, kot ga imajo drugod po Evropi. Pri prostovoljnem gasilstvu bo treba urediti odstopnost z dela zaradi intervencij in izobraževanja, urediti je treba zavarovanje za gasilce, olajšave

pri dohodnini in podobno. Skratka, zadevo je treba urediti tako, kot je v Evropski uniji. Sicer je slovensko gasilstvo v samostojni Sloveniji močno napredovalo, vendar je v gasilstvu veliko aktivnosti in marsikje ne gre več za prostovoljno, ampak za polprofesionalno delo.

Zaposlen je v Slovenski vojski in pravi, da so ga že v otroških letih navduševale uniforme in delo v uniformi: »Po končani srednji šoli sem želel postati vojak ali policist in sem poslal prošnjo ter bil sprejet v Slovensko vojsko. Tako sem se leta 1997 zaposlil v Slovenski vojski, naslednje leto pa sem končal šolo

za podčastnika Slovenske vojske. Nato sem nekaj časa poveljeval vodu, potem bil referent v poveljstvu kot pomočnik za logistiko, zdaj pa opravljam delo referenta na Oddelku za pridobivanje kadra v Generalštabu slovenske vojske v Mariboru.

Izobražuje se tako doma kot v tujini, med drugim se v zadnjem času izpopolnjuje v znanju tujega jezika, saj namerava leta 2007 za dve leti v tujino na mirnodobno poveljstvo zveze NATO, kar mu pomeni precejšen izziv. Pravi, da vsega tega ne bi zmogel, če mu ves čas ne bi stala ob strani žena, s katero imata tudi dva otroke. Navdušuje ga tudi letalstvo, zato se sam ali z družino rad udeležuje letalskih mitingov. Pomaga pa tudi pri delu nekaterih drugih društev v občini.

Precej se je o njem v medijih pisalo tudi leta 2002, ko je pozimi, dva dni pred novim letom, v Vurberku rešil iz reke moškega, ki se je vanjo zapeljal z avtom in ni mogel iz njega. Dušan je takrat skočil v vodo in ga izvlekel iz avtomobila ter mu tako rešil življenje, za kar je dobil medaljo za hrabrost Ministrstva za obrambo, načelnik generalštaba Ladislav Lipič pa mu je izročil zlato plaketo Slovenske vojske.

O svojem delu Dušan pravi: »Za vse te aktivnosti je potrebno timsko delo, sodelovanje, znati delati z ljudmi, saj brez tega ni uspehov. Pomembna je tudi dobra organizacija svojega življenja in aktivnosti sploh pa tudi nenehno izpopolnjevanje in izobraževanje. Vedno pa me je tudi živalstvo delo, kjer je precej adrenalina, vznemirjenosti, vendar se v realnih razmerah človek dejansko testira, kaj zmore, ko je brez spanja, nenehno aktiven, kot je bilo ob lanskim poplavam.«

J. Ga.

Semaforji pri Hoferju

Prometna ureditev v mestu Murska Sobota je večkrat tema takšnih in drugačnih razprav. Z njo ne bodo nikoli prav vsi zadovoljni, kajti dolocene rešitve, ki so dobre za pešce in kolesarje, niso nujno najboljše tudi za šoferje. Kar je dobro za stoječi promet, je slabo za tiste, ki si želijo čim prej nekam priti ... Skratka: ta tema je vedno »dobrodošla«, če hočete razvežati jezike meščanom.

Zadnje poteze načrtovalcev prometne ureditve v MO Murska Sobota pa so razjezile še tako mirne voznike. Gre namreč za nove semaforje pri novi trgovini Hofer. Ker je zadnje čase »trend« spreminjanje semaforiziranih križišč v krožišča, ki so sprejemljivejša za gost promet in vključevanje vozil s stranskih cest, je bila ta nepričakovana postavitev semaforjev toliko večje presenečenje. Ne le da semaforji ustvarjajo dodatne zastoje

na najbolj prometni cesti proti nakupovalnim središčem, ki je tudi glavna prometna povezava za vzhodni del Prekmurja, dostopna cesta do mejnih prehodov z Madžarsko ter (kar ni nepomembno) glavna dostopna cesta do največjega prekmurskega turističnega kraja.

Ti semaforji so izničili pozitivni učinek novega rondoja pri BTC-ju. Zato se mnogi upravičeno sprašujejo: komu ali zakaj so potrebni ti semaforji in ali je res, kakor trdijo nekateri, da je semaforje »izsilil« Hofer. Enako vprašanje smo postavili tudi odgovornim na občinski upravi Mestne občine Murska Sobota. Odgovor Nade Cvetko Török (vodje oddelka za infrastrukturo, okolje in prostor ter gospodarske javne službe) je nad vse zanimiv:

»V skladu s sprejetim Odlokom o spremembi zazidalnega načrta za del območja obrtne cone Murska Sobota sever (U. I.

št. 41/2004 in U. I. št. 29/2005) je v 7. členu navedeno, da so v območju obdelave spremembe zazidalnega načrta zajete tudi prometne ureditve na Lendavski ulici, in sicer se štirikrako križišče (današnji Hofer) zaradi zavijalnih pasov s stranskih krakov na Lendavsko ulico opremi s semaforji.

Za predmetni del ceste je bila izdelana idejna študija I – 443/03 podjetja Lineal, d. o. o., Maribor. Po tej študiji se ureditev križišča z Markišavsko, Noršinsko in Lendavsko ulico izvede kot krožišče.

Prav bi bilo, da tisti, ki načrtujejo prometne ureditve, poznajo resnične razmere na terenu. Preden bodo spet sprejeli kakšno novo odločitev, naj en dan preživijo na prometni cesti, ki jo želijo prometno urediti.

Bernarda B. Peček

Vestnikov ZLATI TRAK

Več sreče prihodnjič!

Zlati trak prinesite v naročniško službo VESTNIKA do 12. januarja 2006, kjer se boste dogovorili o zamenjavi ZLATEGA TRAKA za toliko HANŽEKOVICJEVIH KMEČKIH KLOBAS, kolikor let imate.

Stopinje 2006

Se obetajo vsebinske spremembe?

V začetku leta najdemo čas tudi za listanje po različnih koledarjih in zbornikih, sadovih enoletnega dela takšne ali drugačne skupine ali skupnosti

V tem pogledu so zanimive tudi vsakoletne Stopinje, ki jih izdaja Pomurski naddekanat, urejajo pa duhovniki, ki napišejo tudi večino prispevkov. Posrečena zasnova, ki posamezna poglavja poimenuje s takšnimi ali drugačnimi stopinjami: Stopinje svetih, Stopinje duha, Oddaljene stopinje ..., je ostala, naslovi pa nas hitro pripeljejo k prispevkom, ki se nam zdijo v skladu z našo naravnostjo zanimivejši.

Vsekakor pa je pri Stopinjah vedno treba pazljivo »prisluhati« tudi uvodni besedi, ki je običajno programska. Tokrat jo je pod naslovom ...stopinje kam peljejo ... napisal eden od urednikov, Jože Ftičar. Uvodničar meni, da bi se Stopinje, resda glasilo duhovnikov, ki so se doslej bolj ukvarjale s teološkimi in zgodovinskimi vprašanji, lahko obrnile k žgočim vprašanjem današnjega časa, poudarjajoč, da človek res ne živi samo od kruha, ne more pa tudi zgolj od duha. Zato, piše Jože Ftičar, bo treba pritegniti mlade gospodarstvenike, se ukvarjati z družbenopolitičnimi vprašanji, demografskimi, šolskimi, ekumenskimi, narodnostnimi v Porabju, za kar so poklicani mladi sociologi, psihologi, skratka strokovnjaki s področja humanističnih ved.

Prvo poglavje Stopinje svetih

je posvečeno Danielu Halasu – o njem pišejo mariborski škof dr. Franc Kramberger, Jožef Smej in Lojze Kozar mlajši, ki je prispeval tudi ganljive portrete osmih odranskih žrtev, ki so izgubile življenje pri gradnji nove cerkve leta 1966.

Iz poglavja Stopinje duha naj omenimo Razmišljanje o Cerkvah po odhodu Janeza Pavla II. in ob nastopu papeža Benedikta XVI. dr. Jožefa Smeja, ki s svojim obsežnim poznavanjem in zgodovinskim znanjem razlaga, kar je bilo mogoče doslej nejasno, da pa tudi njegov pesniški navdih še ni ugasnil, priča daljša pesnitev Imakulata – posvečena Brezmadežni, tako čisti, sveti in zlati, da je ni vredno opevati nobeno človeško pero, a vendar pesnik »opravičuje« svoje dejanje s tem, da čeprav piše iz bolečega in grešnega (človeškega) srca, želi razglasiti njeno čast od vzhoda do zahoda vsemu svetu, čeprav mu trepeče srce, da si je drznil zapeti o njej.

O papežu Janezu Pavlu II. piše tudi dr. Karel Bedernjak, s področja moralke pa sta prispevala o lepem pri oblačenju in praktično vzgojno področje – je sodelovanje pri športu in tekmah opravičilo za izostanek od nedeljske maše –, pomembno predvsem za starše, kot tudi članek dr. Vinka Škafarja Evharistija zakonec in družine. Posebna zanimivost te-

ga poglavja pa so razmišljanja zmerne duhovnika in pisatelja Franca Puncerja o svojih branjih Ivana Cankarja.

Poglavje Oddaljene stopinje se ukvarja, lahko bi rekli z »malo zgodovino«, davnimi dogodki, brskanjem po starih listinah, pri čemer spet prednjači dr. Jožef Smej, ki je poiskal vse v zvezi z razvojem vasi Odranci med letoma 850–1777.

Če preskočimo poglavje ali dve, pridemo do Stopinj srca – literarne priloge s standardnim besedilom štrkovega Jožeka S črvivoga prečnjaka edne stare škrinje, napisanim v prekmurškem narečju, lepi pa so tudi narečno napisani otroški spomini Rozike Čeh: Iz Gajča in seveda navdušijo pesniki Vladimir Kos, Jože Gerič, Stanislav Ko-

štric in Štefan Trajbarič.

Odhojene stopinje nas opozarjajo, da so nas v prejšnjem letu zapustili duhovniki in tudi sodelavci Stopinj Janez Gregor, dr. Vekoslav Grmič, Franc Sevec, dr. Mihael Kuzmič in dr. Marjan Zadnikar, umetnostni zgodovinar, ki mu Prekmurje veliko dolguje.

Predstavljeni so tudi nekateri novi tiski, Tvoje in moje stopinje pa poročajo o dogodkih v vseh pomurskih župnijah.

Tako kot lani pa je treba omeniti tudi koledarski del, ki ga krasijo spet zelo lepe fotografije Lojzeta Kozarja mlajšega s krajšimi lirskimi meditacijami pa še razmišljanja vredni izseki iz del dr. Antona Trstenjaka, prav pri dnu pa Besede svetih. Mogoče nam bodo ravno besede svetega Izidorja pomagale utreti pot v letošnje Stopinje: Molitev nas očisti, branje poučuje. Oboje gojimo, če je mogoče, sicer pa dajmo prednost molitvi. Vsak napredek raste iz branja in premišljanja.

B. B. L.

Grafični izdelki na temo turniške nove cerkve

Mežnarski cej Turnišče je ob sodelovanju župnije Turnišče izpeljal projekt razstave ob 90-letnici turniške cerkve in ob tej priložnosti so ob sodelovanju osnovne šole Turnišče pripravili izdelavo grafik na temo turniške nove cerkve. Učenci iz likovnega krožka turniške osemletke, nad katerimi je pri izdelovanju grafik bdel Jože Gutman, so ob koncu leta svoje izdelke razstavili v vseh javnih prostorih v vasi Turnišče in nekaterih vaseh turniške občine, ena od grafik pa je na ogled v lekarni v Beltincih. »Razpršeno« je razstavljenih več kot petdeset različnih grafičnih izdelkov. Izdelki so narejeni na poseben način z vključitvijo kartonskega tiska in barv. V Mežnarskem ceju Turnišče so s projektom zadovoljni, ena od teh grafik pa je bila nagrajena na otroškem bienalu v Žalcu. V prihodnje si bo grafike mogoče ogledati v starem župnijskem domu v Turnišču.

J. Ž.

V kulturnem društvu Jožeta Lacka v Cerkvjenjaku so se spomnili lanskega bogatega dela

V kulturnem društvu Jožeta Lacka v Cerkvjenjaku so bili v lanskem letu dokaj dejavni, predvsem so se »odrezale« sekcije, ki delujejo v okviru društva.

V društvu pravijo, da je bilo lansko leto za njih prelomno, kajti že dvajsetič so bili organizator festivala narodnozabavne glasbe. Sicer pa so potekale številne kulturne, zabavne in druge aktivnosti, kjer se je v projekte vključevalo domala celotno članstvo Kulturnega društva Jožeta Lacka Cerkvjenjak. V maju so bili organizator glasbene prireditve na temo Naj glas Cerkvjenjaka, kjer so se med drugim predstavili mladi glasbeni talenti iz Cerkvjenjaka in bližnjih krajev. Na festivalu se je predstavilo s svojimi pesmi 18 mladih pevcev. Člani Kulturnega društva Jožeta Lacka Cerkvjenjak so se vključili v praznovanje občinskega praznika občine Cerkvjenjak. Organizirali so kulturno prireditev na temo Srečanje pod lipo. Ob začetku jeseni so organizirali festival narodnozabavne glasbe, prireditev je potekala kar tri dni. Na domačem odru je potekal 20. Slovenskogoriški klopotec narodnozabavne glasbe

Cerkvjenjak, kjer se je predstavilo 10 ansamblov iz vse Slovenije. Gostili so radijsko delavnico znancev, ki jo organizira Radio Maribor. Društvo je organiziralo ob sodelovanju kuda Mol od Lenarta srečanje pihalnih godb iz Slovenije in Avstrije.

Ob koncu leta so za občane občine Cerkvjenjak organizirali božični koncert. Na njem so se predstavile mlade pevke mladinskega zbora. V okviru kulturnega društva dokaj aktivno delujeta tudi pevski zbor in folklorna skupina, ki sta gostovala na Poljskem. V Kulturnem društvu Jožeta Lacka so z lanskega leta kultura bero nadvse zadovoljni, kajti s skupnimi močmi in ob sodelovanju občine Cerkvjenjak so popestrili kulturno življenje v občini.

J. Ž.

Koncert ŽPZ Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja

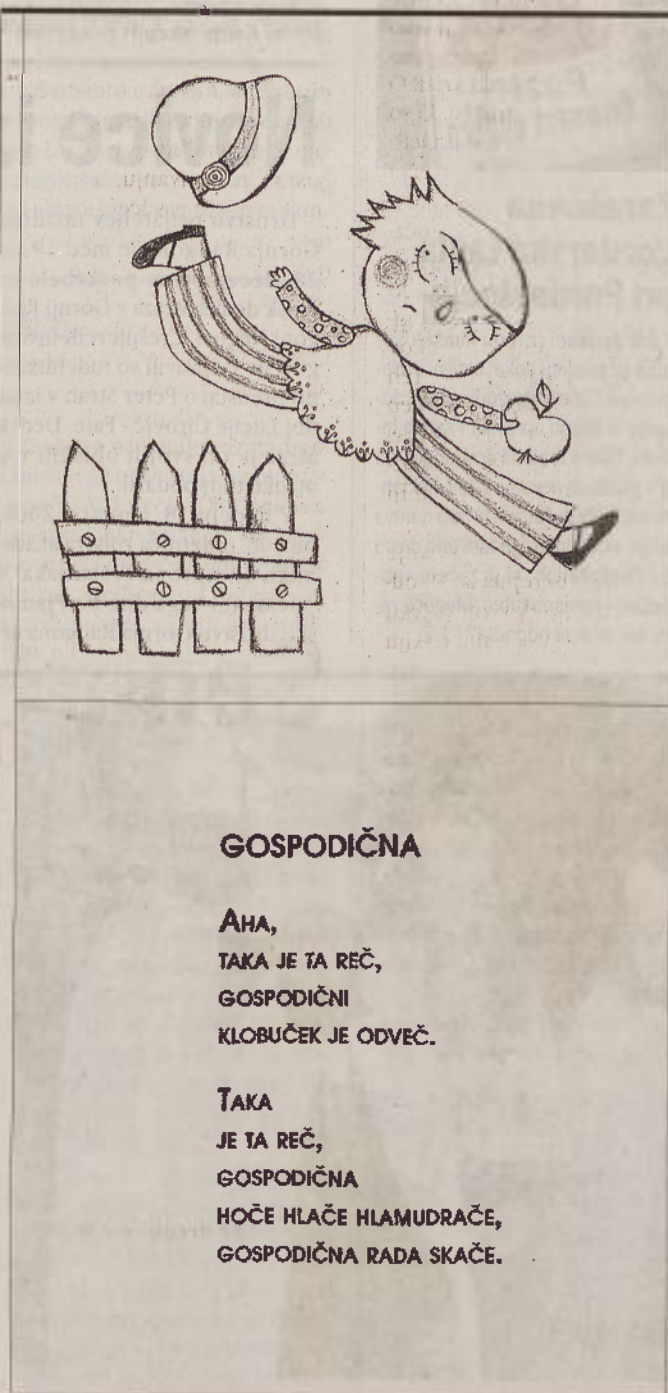
V cerkvi sv. bratov Cirila in Metoda v Radencih je bil v organizaciji župnijske Karitas, ki jo vodi Vikica Jakopec, dobrodelni koncert ženskega pevskega zbora Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja.

Po pozdravnih besedah domačega župnika mag. Petra Ivančiča, ki je mnogoštevilnim poslušalcem zaželel veliko duhovnega in kulturnega užitka in po predstavitvi zbora – ki obhaja 10-letni jubilej – moderatorke Mirjane Ljuboje, je devetnajst pevk, ki imajo rade svoj poklic medicinske sestre in lepo petje, pod vodstvom zborovodkinje in glasbene pedagoginje Anke Suhadolnik zapelo pesmi: Vsi so venci beli – biser slovenske ljudske pesmi (priredil Gustav Gonza), Večerni ave (Anton Forster), renesančni motet Ave Maria (Jakob Arcedelt), Dajte mi zlatih strun (Engelhart), Pozdravna pesem (Marica Volžić v priredbi Jožeta Leskovarja), Čriček na vrtu

(Rado Simoniti) ... Gostujoče pevke nastopajo predvsem v zdravstvenih ustanovah in ob strokovnih srečanjih poklicnih kolegic in drugih zdravstvenih sodelavcev, s posebnim veseljem pa pripravljajo že tradicionalne božično-novoletne koncerte za bolnike in zaposlene v Splošni bolnišnici Murska Sobotica, saj s pesmijo želijo bolnikom in zaposlenim prinesiti ljubezen in toplino božiča. Lani junija so pevke gostovale na Češkem na Foersterjevem festivalu v Osenicah, ki je rojstni kraj Antona Foersterja, slovenskega narodnega skladatelja.

Poslušalci smo ob prelepo odpetih slovenskih ljudskih, umetniških in cerkvenih pesmih spoznali, da so ljubezen do petja in poklica, lepi trenutki druženja in prijateljske vezi razlogi za skupne nastope zbora, ki ga že deset let združuje moto Kdor poje, je veselega srca.

D. M.

GOSPIDIČNA

AHA,
TAKA JE TA REČ,
GOSPIDIČNI
KLOBUČEK JE ODVEČ.

TAKA
JE TA REČ,
GOSPIDIČNA
HOČE HLAČE HLAMUDRAČE,
GOSPIDIČNA RADA SKAČE.

Sončna ura

Tone in Nadja Dodlek sta izdala simpatično knjižico otroških pesmi Sončna ura. Tone je napisal igriva in duhovita besedila, Nadja je prispevala ljubke ilustracije. Knjigo je izdala soboška založba Franc - Franc, uredila pa Vesna Radovanovič. - B. B. L.

Pesmi za pokušino

Večnica

Mamlna roža,
bledovijolična večnica,
vedri nasmehček
iz zamaščene izbe,
ugašajoči utrinek tišine.

Nikoli ne bom pozabil
drobnih cvetov
nedorečene topline.

Na bledozelenem listu
kaplja solze
potočena za me,
tih krtk minulosti,
tiho ihtenje duše.

Mamlna roža,
bledovijolična večnica,
ne bo zvenela
z ostipom pozabe,
še naprej bo v zbrano molitev
smehljaje cvetela.

Jože Gerič

Prejeli smo

»Nevšečni prišleki«

Sporočamo vam, da se je Svet KS Lipovci na 21. redni seji dne 7. 12. 2005 sestal s predstavniki vaščanov Lipovec, ki so prejeli anonimno pismo z naslovom »Nevšečni prišleki«, o katerem je bila objavljena novička na Murskem valu v torek ali v sredo, 6. oziroma 7. decembra 2005. Pozneje je bila vsebina anonimnega pisma z novinarskim komentarjem objavljena tudi v tedniku Vestnik, in sicer v četrtek, 8. decembra 2005.

Svet KS Lipovci je v zvezi z navedeno problematiko sprejel sklep oziroma stališče:

Vsebinska anonimnega pisma je žaljiva za prejemnike in celo KS. Pisanje anonimnih pisem ne prispeva pozitivno k reševanju komunalnih in razvojnih problemov vasi. Gre za neprimerno dejanje, saj vnaša nemir in nelagodje med vaščane. Naloga sveta KS pa je vsekakor v tem, da zastopa in ščiti dobro ime vseh vaščanov in se zato distancira od anonimnega pisma z naslovom »Nevšečni prišleki«, ki je bilo naslovljeno na vsaj sedem krajanov Lipovec.

Alojz Sraka, član Sveta KS Lipovci

Še enkrat

Zadeva še na sodišču?

V zadnji decembrski številki smo na 5. strani objavili tudi krajši fotozapis iz Stroče vasi, v katerem smo med drugim, kot so nam povedali naši viri, zapisali, da so pred sedmimi leti asfaltirali vaško ulico, ki vodi mimo Kreftovih do domačije Dijakovih. Za to naj bi porabili tudi sredstva iz krajevnega samoprispevka, čeprav ta naložba ni bila v referendumskem programu. Sprožen pa je bil tudi sodni postopek (Dijakovi) zaradi motenja posesti, zadeva pa naj bi bila še vedno na sodišču.

Oglasila se nam je »nasprotna stran« s trditvijo, da je Višje sodišče v Mariboru že sprejelo končno odločbo, s katero je naložilo Kreftovim, da morajo spraviti v prvotno stanje del cestišča (okrog en meter), s katerega je bila odstranjena asfaltna prevleka.

Kar se tiče financiranja iz sredstev krajevnega samoprispevka, pa so nam sogovorniki zagotavljali, da je krajevna skupnost sodelovala pri tej naložbi samo z gramozom, asfaltiranje pa so plačali uporabniki te ceste. Križaničevi so na primer primaknili več kot 500.000 tolarjev.

Naj se zadeve torej razčistijo in uredijo!

J. G.

Na kratko

Gerlinci

Avgustovsko neurje je povzročilo veliko škodo na občinskih cestah in mostovih, predvsem v vaseh Gerlinci, Gornji Črnci, Krašči in Domajinci. Kljub majhnim sredstvom so s sanacijo in popravilom cest omogočili prehodnost prometa. Spomladi bodo asfaltirali poškodovana cestišča in dokončno uredili bankine. M. J.

Zaraščena gozdarska tabla pri Pordašincih

V Gozdarskem zavodu Murska Sobotica so gozdarji dokaj aktivni in dejavni pri čiščenju gozdov, pogozdovanju in drugih opravilih v svojih revirjih. Tako s tablam opozarjajo, da je v gozdovih nevarno kuriti, ker lahko pride do požarov. Da ima narava svojo moč, dokazuje tudi tole drevo pri Pordašincih, ki je začelo »obraščati« napisno tablo. Mogoče zato, ker bi sicer odpadla? - J. Ž.

Gredice v Odrancih so se končno »premaknile«

Možen je tudi postopek za razlastitev

Pred več kot desetimi leti so v Odrancih namenili dokaj velik kompleks zemljišča, imenovan Gredice, za gradbene parcele. Na papirju so si vse lepo zamislili in malo je manjkalo, da bi bilo tako tudi v praksi.

Nekaterim je kmalu nato uspelo zgraditi hiše. In ko naj bi šle stvari dalje, tako da bi kompleks v celoti razparcelirali in komunalno uredili, je zadevo ustavilo nekaj posameznikov, ki nikakor niso hoteli prodati svojih zemljišč. In pri tem vztrajajo še danes. Lahko pa se zgodi, da bo občina izpeljala postopek za razlastitev, kar so že predlagali nekateri svetniki.

Pred kratkim pa so nekateri vendarle našli vsaj delno rešitev. Gre za pet lastnikov parcel, ki se stikajo in nahajajo tako, da bi jih bilo možno brez težav zaokrožiti in potem nanovo razparcelirati ter razdeliti lastnikom. Leti bi jih lahko koristili zase ali bi jih prodali za gradnjo hiš drugim zainteresiranim. Vsi skupaj so pripravljeni brezplačno odstopiti v last občini pas zemljišča v skupni površini 12,5 ara, na katerem bi lahko zgradili cesto in potegnili tudi komunalne priključke. V zameno želijo, da bi jim Občina Odranci poravnala račun v znesku 456.000 tolarjev

za izdelavo elaborata, s katerim bi določena geodetska služba določila osem novih parcel s pripadajočo funkcionalno potjo, izdelala elaborat za predajo na geodetsko upravo ter pripra-

vila vse potrebne druge podatke za izvedbo te zadeve. Na občini so predlog z zadovoljstvom podprli, niso pa še rekli zadnje besede glede finančnega deleža.

Besedilo in foto: J. G.

Novice iz Gornje Radgone

Društvo prijateljev mladine Gornja Radgona je med 19. in 28. decembrom poskrbelo za obisk dedka Mraza v Gornji Radgoni Negovi, Črešnjecih in Stogovcih. Pripravili so tudi lutkovno predstavo Peter Strah v izvedbi Lucije Čirovič - Fate. Dedek Mraz je ob svojih obiskih vse otroke tudi obdaril.

V nedeljo, 8. januarja 2006, bo 100. obletnica rojstva akademika dr. Antona Trstenjaka. V počastitev tega dne bo Planinsko društvo Gornja Radgona or-

ganiziralo pohod v Rodmošce k Trstenjakovi rojstni hiši. Iz Gornje Radgone bodo pohodniki krenili ob 8.30. Ti bodo položili cvetje na radgonskem pokopališču na grob akademika Trstenjaka. Približno ob 12.30 naj bi pohodniki iz štirih smeri prišli v Rodmošce. Tam bo ob 13. uri spominska slovesnost. Omogočen bo tudi ogled Trstenjakove sobe v njegovi rojstni hiši.

Zadnji torek lanskega leta je pripravil Pihalni orkester Gornja Radgona v domu kulture tra-

dicionalni božično-novoletni koncert. Radgonski godbeniki so s tem koncertom zaznamovali državni praznik dan samostojnosti in enotnosti. Na kakovostno izvedenem in dobro obiskanem koncertu so najzaslužnejši članom orkestra podelili priznanja in se zahvalili vsem, ki so jim finančno pomagali. Anton Kampuš, župan radgonske občine, pa se je zahvalil godbenikom za njihovo dejavnost in promocijo radgonske občine.

Franci Klemenčič

Na kratko

Beltinci

Občina Beltinci dograjuje svoj kanalizacijski sistem. Tačas gradijo tlačni vod med Nemščakom in Dokležovjem. V ta projekt vlagajo finančna sredstva, zbrana s takso za obremenjevanje voda za leto 2005. Investicijska vrednost naložbe je 40,2 milijona tolarjev. Izvajalec del je Mura - Vodnogospodarsko podjetje Lipovci. J. Ž.

Ljutomer

Stanovanjski sklad občine Ljutomer načrtuje, da bo prihodnje leto končal z gradnjo osmih nadomestnih neprofitnih stanovanj v ulici Ivana Kavčiča 10 v mestu Ljutomer. Naložbo bodo financirali deloma iz sredstev najemnin za stanovanja v lasti občine in sklada. J. Ž.

Koledniki

V naših krajih lahko te dni spet vidimo kolednike, ki hodijo od hiše do hiše. Nekoč so jim ljudje darovali sadje, jajca, slanino ali klobase, sedaj pa zbirajo denarne prispevke na pobudo misijonskega središča za pomoč tretjemu svetu. Po vaseh oziroma župnijah se zberejo skupine otrok, ki v posebnih oblačilih obiskujejo domačije, jim zapojejo pesem, voščijo mir in veselje ter na vhodna vrata hiše s kredo napišejo letnico in začetnice imen modrocev (20 + G + M + B + 06). Letos s to akcijo zbirajo sredstva za Malavi. Skupino kolednikov na posnetku smo v ponedeljek, 26. decembra, srečali v Gornilci. - J. Ž.

Predpraznično druženje krajanov

V Črešnjecih, tik ob cesti, ki vodi iz Gornje Radgone do Ivanjcev, so Šantlovi v letu 1919 v zahvalo za vrnitev vojakov iz prve svetovne vojne in v spomin padlim krajanom v tej vojni zgradili kapelico. Ta je bila v letu 2003 po številnih aktivnostih Terezije (potomka graditeljev kapelice) in Alojza Klemenčiča temeljito obnovljena. Kapelica je po obnovi postala zbirališče krajanov vse leto. V maju so od takrat vsak dan šmarnice. Pred božičnimi prazniki minulega leta pa so se krajani spet zbrali in uredili lepe jaslice. Temu je sledilo nekajurno skupno druženje pri Šantlovih. - F. Kl.

Na kratko

Odranci

Občina se je s podjetjem Nograd dogovorila, da bodo sanirali prekope cest, ki so jih naredili zaradi napeljave plinskega omrežja. Ti prekopi so se namreč medtem preveč pogreznili. Hkrati s sanacijo pa bodo delno obnovili in razširili za 0,5 metra tudi nekaj ulic (Ob Črncu, Gajska, Gaislska in Štefana Kovača), ki so dokaj prometne. Vse to bi bilo opravljeno do konca leta 2005, vendar so zaradi zimskih razmer izvedbo del preložili na pomlad. J. G.

Krašči

V tem kraju namenjajo veliko pozornost razvoju turizma, zato iščejo priložnosti, ki bi občane spodbujale k naravi prijaznemu kmetovanju. Ker se vedno več turistov vozi in ustavlja na tem območju, želijo kmalu poleg okolja urediti tudi oznake posameznih znamenitosti.

Za Ledavsko jezero, ki je last države, mora leta izdelati program sanacije in revitalizacije, ki bo privlačen za prihodnje vlagatelje. M. J.

Gibina

V občini Razkrižje ugotavljajo, da je občinska javna pot od kapele na Gibini do državne meje z Republiko Hrvaško ena najbolj dotrajanih v občini. Uspeli so jo uvrstiti v program sofinanciranja iz naslova regionalnih razvojnih spodbud za leto 2006, predvsem zato, ker po njej poteka tudi pot do prehodnega mesta v sklopu Turistične cone Razkrižje - Štrigova. Projektna dokumentacija je že pripravljena. Projekt je vreden 28,6 milijona tolarjev. Iz naslova razvojnih spodbud bodo prejeli 15,25 milijona tolarjev, občina pa bo morala prispevati 13,35 milijona tolarjev. J. Ž.

V Lipovcih štirinajst novorojencev

V Lipovcih se vsako leto ob koncu leta krajani množično zberejo ob vaški kapelici svetega Petra in Pavla, da bi prisostvovali dogodku, ko vodstvo krajevne skupnosti pripravi sprejem in obdaritev novorojencev, rojenih v tistem letu. Tudi tokrat so se minulo nedeljo zvečer zbrali domala vsi vaščani. V imenu KS Lipovci je novorojence (bilo jih je štirinajst) in njihove starše nagovoril predsednik Janko Bezjak. Sprejema so se udeležili najmlajši s starši, in sicer Timotej Tivadar, Anamarija Sraka, Savo Prelog, Lara Casar, Anamarija Smej, Jan Slavic Bezjak, Maruša Erjavec, Filip Šijanec, Lara Lutar, Marino Koren, Alen Maučec, Daša Recek, Ela Jerebic in Luka Maks Fartelj. Kulturni program so izvedli moški pevski zbor in ljudske pevske iz Lipovec. - J. Ž.

Radioklub Radgona dobil svoje prostore

Konec decembra so na OŠ Gomja Radgona odprli nove prostore Radiokluba Radgona. Le-ta je bil ustanovljen 1963 leta, med ustanovitelji pa so bili radiomehaniki tedanjega Elrada. Klub je večkrat menjal prostore. Deloval je tudi na radgonskem gradu, nazadnje v prostorih starega vrtca v Cankarjevi ulici. Po pridobitvi novih prostorov in izvolitvi novega predsednika Željka Aleksiča se je članstvo povečalo na 44. Nove prostore so s simboličnim rezanjem traku odprli predsednik društva Željko Aleksič, tajnik društva Alojz Kokol in ravnatelj šole Dušan Zagorc, ki je ob tem dejal, da je imel posluh za radioamaterje tudi zato, ker je bil sam nekoč radiotelegrafist. Vesel bo tudi, če bo s pomočjo radioamaterjev vest o šoli šla v svet in če bo tudi med učenci šole zanimanje za radioamaterstvo. - Besedilo in foto: L. Kr.

Na kratko

Radovci

V občini Grad so pred kratkim končali gradnjo občinske ceste med Radovci in Bodonci, ki predstavlja povezavo z občino Puconci v skupni dolžini 2,3 kilometra. Naložbena vrednost investicije je bila ocenjena na okoli 35 milijonov tolarjev. Pri izgradnji so po finančni plati poleg občine Grad priskočili na pomoč tudi krajani Radovec. J. Ž.

Na kratko

Cankova

Občina Cankova nadaljuje z izgradnjo sistema daljinskega ogrevanja na biomaso. Ker zmogljivosti peči v OŠ Cankova omogočajo, da se lahko priključi več uporabnikov, je uspela na razpisu in pridobila 50 odstotkov sredstev od države. To omogoča priključitev osmih zasebnih hiš, prav tako pa je podpisana pogodba o priključitvi trgovine Mercator. M. J.

Jubilej Društva invalidov Lenart

Skrb za ljudi

Društvo invalidov Lenart, ki združuje 450 članov in članic iz občin Benedikt, Cerkvenjak in Sv. Ana, bo letos praznovalo 25-letnico uspešnega delovanja. Ustanovljeno je bilo 14. marca 1981. leta.

Lenarške invalide še posebej odlikuje izvajanje posebnih socialnih programov s področja razvijanja medsebojne pomoči in samopomoči ter usposabljanja gibljivih invalidov za pomoč negibnim invalidom. Spodbujajo pa tudi aktivno preživljanje prostega časa. Tako imajo pevski zbor, športne skupine, pripravljajo izlete in skrbijo za družabno življenje.

Aktivnosti v društvu potekajo vse leto. Imajo vnaprej izdelan letni program dela, katerega so letos v celoti dosledno izpolnili, smo slišali na nedavni razširjeni seji izvršnega odbora, komisije za zdravstvena in socialna vprašanja ter poverjenikov.

Te dni so obiskali tudi vse negibne in težko gibljive invalide ter 80-letnike in jih obdarili s praktičnimi darili. V društvu se pripravljajo tudi na tradicionalno silvestrovanje, ki bo 14. januarja 2006 v gostišču Pri Antonu v Cerkvenjaku. Za ta termin so se odločili, kot sta povedala predsednica Emilija Šuman in podpredsednik Franci Berlak, zaradi lažje priprave srečanja in nepotrebne gneče v decembru. Letošnje srečanje bo tudi nekoliko bolj slavnostno, saj se bodo ob tej priložnosti hkrati spomnili 25-letnice delovanja DI Lenart. Spomnili se bodo prehojene poti in najzaslužnejšim podelili priznanja.

Franc Bratkovič

Zlatoporočenca Balažič iz Turnišča

Pred kratkim sta praznovala zlato poroko zakonca Ivan in Barbara Balažič iz Ulice Štefana Kovača v Turnišču. Ivan je bil rojen leta 1932 v Lipi, žena Barbara, dekleško rojena Zadavec, pa leta 1934 v Turnišču. Že v mladosti sta spoznala trdo kmečko življenje, zato sta družino z roko v roki odšla za boljšim kosom kruha na Gorenjsko, kjer sta se leta 1945 tudi poročila v znani romarski cerkvi Marija Pomagaj na Brezjah. Čeprav sta nekaj časa delala v Lescah, ju je domotožje vleklo v rodno Prekmurje, kjer sta si ustvarila dom in družino. Ivan je sicer nekaj časa še delal po raznih krajih v Nemčiji in se končno zaposlil v turniški Planiki, zdaj pa je že upokojen. Na njegovo pobudo je bilo pred desetimi leti ustanovljeno Društvo upokojencev Turnišče in ves čas je tudi predsednik tega društva. Medtem so ustanovili mešani pevski zbor, razvili društveni prapor in se pobratili z DU Radeče. Je tudi aktiven član Pokrajinske zveze upokojenskih društev za Pomurje in član Krojaškega in čevljarskega ceha Turnišče. Žena pa je na domu gospodinjila, skrbela za manjšo kmetijo in vzgojo otrok. V zakonu sta dala življenje sinu Stanko in Izidorju, ponosna pa sta na vnuke Tatjano, Uroša, Tomaža, Matejo in Nino. Zahvalno mašo ob zlati poroki je v turniški cerkvi Marija pod logom daroval kaplan Goran Kuhar. Civilno zlato poroko pa sta zakonca Balažič potrdila na krajevnem uradu Turnišče, kjer sta prejela zlatoporočno listino Upravne enote Lendava, v imenu občine Turnišče pa jima je čestital in izročil priložnostno darilo župan Jože Kocet. Ob jubileju so se zlatoporočencev Balažič spomnili tudi v DU Turnišče s plaketo in darilom. Ob zlati poroki sta si zakonca Balažič po 50 letih skupnega življenja izmenjala tudi pristana. Ivanu je bil priča sin Izidor, Barbari pa Danica Kocet. - J. Ž.

Mojstrovine v Dobrovniku

Ročno delo ima v Dobrovniku in okolici, kjer živi pretežno prebivalstvo madžarske narodnosti, zavirljivo tradicijo. Pridne in spretno roke Dobrovničank so naredile že marsikatero mojstrovino. Zimske večeri in praznični dnevi so kot naročeni za tovrstne aktivnosti in preganjanje dolgega časa. Magda Sekereš je le ena od mnogih, ki se je spomnila v teh prazničnih dnevih, da družinsko božično drevesce okraši (in obogati) nekoliko drugače kot doslej. Namesto zlatih in srebrnih papirkov s sladkarijami je bilo drevesce polno ročnodelskih izdelkov predvsem z božičnimi motivi in nekateri so bili zares vredni ogleda ... - Fr. Bo.

Cezanjevci: predpraznični koncert

Učenci osnovne šole Janka Ribiča Cezanjevci so v prostorih telovadnice pod vodstvom svojih učiteljev oz. mentorjev pripravili vsakoletni predpraznični koncert, ki so se ga udeležili starši učencev in številni krajani šolskega okoliša. Predstavili so se s petjem (na posnetku), dramskimi prizori, plesi in glasbo. - N. Š.

Njihov pevski zbor

V okviru Društva upokojencev Negova - Spodnji Ivanjci uspešno deluje tudi ženski pevski zbor, ki ga vodi Vlado Maguš. Zbor se je z enournim programom nazadnje predstavil na predvečer božiča v cerkvi Marijinega rojstva v Negovi. Poslušalci so bili navdušeni. - L. Kr.

Večkrat ga gledaš, lepši je, bolj ga poslušáš, bolj ubrano zveni To je gorički svet

Cesta splužena, ljudje pa pomirjeni s seboj in naravo

Pojdiva na pot. Tja, kjer nikoli ne zmanjka navdiha, ker so ljudje topli kot pomladno sonce. Tja, kjer te sprejemajo brez trohice zlaganosti, se ne postavljajo v drži ponarejenosti, ampak ostanejo to, kar so. Ker ni zvijačnosti, se pri njih nikoli ne zmotiš. Le utrne se ti: poglej ti to, večkrat ga gledaš, lepši je, bolj ga poslušáš, bolj ubrano zveni. To je Goričko.

Potopljeno v belo snežno ponjavo, iz katere se v dolini dvigajo temne siluete, v bližini jablane, v grabi razprostranjeni gozd in v daljavi gruča domačij. Čeprav je vso noč snežilo, obiskovalec zjutraj ni bil prikrajšan za ta pogled, ki prevzame. Cesta, po kateri se je pripeljal, je bila splužena, čeprav je bila ura jutranja, ljudje pa umirjeni v počitniškem času in pričakovanju novega leta.

Z Andrejem sva šla na pot prav zato, da bi videla, ali je narava gorički svet zaradi debele snežne odeje pogreznila vase ali pa so mu cestarji vendarle očistili vrata v svet. Prekvašena z mestnim nerganjem sva pričakovala hujše od najhujšega, pa sploh ni bilo tako. Službeni avtomobil je brez težav pobiral kilometre in brez pomisleka je Andrej zapeljal tudi tja na najbolj odmaknjeno pot. Bilo je lepo. Za ničesar nisva bila prikrajšana. Ozirala sva se po beli naravi, nad katero je viselo sivo decembrsko nebo, in srečevala ljudi, ki so si z

vsem po naključju. Do nje vodi strma ozka cesta, ki se odcepi z glavne proti Pertoči. Ravno takrat jo je s traktorjem plužil Valter Kolar. Ustavil se je, ker mu je zmanjkalo goriva, pa ni mogel več naprej. »Bom skočil domov,« je dejal, ko mu nisva mogla pomagati. Peš je hitel naprej, midva pa po strmini previdno za njim, da ne bi splašila srne, ki je prišla na obronek gozdička in sva jo želela ujeti v fotografski objektiv. Nad spodnji del poti se sklanja gozd, ki zakriva pogled na štiri domačije, dve položeni nekoliko višje in dve tam čisto spodaj v grabi. Pa v nobeni ne stanujejo Mariči, ampak prav v vseh Ficki. Nekoč naj bi tam spodaj prebivali Mariči in po njih je grabi ostalo ime.

Veter je stresel vejeve, da je poplesavajoča snežna meglica objela moža, ki je ob robu ceste odkopaval pesek za posipavanje strmine. »Seveda, sami si jo posipavamo, ka pa naj bi župana prosili, da de nam jo posipaval,« se je pošalil Anton Ficko. Sneg že da očistiti občina, ampak tisto jutro, kadar občinski cestar ne more takoj priti, ga tiska Fickov sosed, prav tisti, ki je s traktorjem obstal v zgornjem delu poti. Navkreber smo se napotili še mi, da bi Anton še z ovinka pri glavni cesti odstranil nagomiljene snežne kepe. »Man čas, ka mo pa drugo delal,« je začel pripovedovati. Zaposlen je v Avstriji, a čez zimo ostaja doma in »štempla«, saj hišnih fasad, kar je

Marsikdo, ki je sit mestnega vrveža, bi ob videlem zavzdihnil: to je kraj, kjer se spočije še duša. Gozdna zavesa okrog in okrog objema Tončkovo domačijo, ob njej pa rastejo stare jablane, po katerih je postavil ptičja gnezdišča, spodaj pa še krmilnice. Malo nižje teče potoček, zadnja sušna poletja sicer bolj suh kot moker, ob njem pa sta skopana

Srna

Jelka in Viktor Kous, Krajna

dva ribnike za enajst rac, ki so ravno takrat iz zadnjih prostorov na ves glas klicale gospodarja, da jim odpre vrata. Šle bi se kopat. »Vse tou ne dejvite gor, ka de što pravo, ka san nou-ri,« je dejal, pri tem pa mu je nasmešek ušel do ušes. Sedaj, ko je sneg, racam do manjšega ribnika naredi pot, po njej natrosi sira in razbije led, da perjad pride do vode. Pticam, ki so pregnane od obiskovalcev kot okraški posedle po vrhovih bližnjega gozda, je Tonček spet nasul hrane, ob tem pa dejal: »Vrabeu je takšen brezobrazen ptič.« Siničke vedno prežene, za njimi pa opreza tudi jastreb »ftičar«. Ravno te dni je popadel eno.

Za nami se je s traktorjem pripeljal še Valter, ki je v Maričevo grabo, kjer živijo sami Ficki, kot zet prinesel nov priimek. Tudi sam pozimi krmi ptice. »Glij prile smo si gučali, kak tou zvejo. Deset minut po tiston, da jim nasijplen, že prletijo.« »Kak vidijo, da ena ali dve prletijo, še druge prletijo, saj znajo, ka strošek gej,« nam je ptičje skrivnosti, ki jih zelo rad ujame tudi na kamero, razlagal Fickov Tonček.

Dve Mariji, obe snahi

Ženski sta sami z lopato odmetavali sneg, okoli njiju pa je veselo poskakoval domači pes.

»Pustite ga, doma tudi mamo psa, pa se ga ne bojim,« sem jima dejala, ko sta ga poskušali umiriti. Marija in Marija Mihalič, tašča in snaha, pri domačiji pa kar obe snahi, sta povedali, da ga samo danes odmetavata sami, prejšnje dni pa je z njim opravil sin oziroma mož. Ker je moral za poslom, sta tokrat sami vzeli lopate v roke. Bolje tako, kot da bi čakali, da pride domov, pa tudi streptanega je potem veliko težje spraviti s poti. »Meni je nej mus tou delati, notri pa si tudi ne vem kaj začniti,« je povedala starejša Marija, ko smo jo pobarali, ali ni to zanjo pretežko opravilo. Mimo domačije vodi pot, ki je tik za hišo zarezana strmo v klanec do zgornjih Večeslavcev.

»Tou je občinska cesta pa dobro jo pucajo. Tu je najprvo spuscana pa redno posijpana,« je proti poti pokazala Marija. Sneg zato zanje ni nadloga pa tudi mraz jim ne pride do živega. Drva, zložena v dolge »klaftre«, jih bodo grela to in še kakšno zimo. »Moremo lejs sekati, ka ovak nemo vū vidli. Vse tau okouli je naš les,« je povedala starejša Marija. Ko sta bila z možem še mlajša, sta po tri dni na teden hodila delat v Avstrijo, da je družina lažje preživela, s prihranki pa sta nakupila »grunt«. »Zdaj pa tou nikaj več nej vredno,« je dejala starejša Marija, mlajša pa pojasnila, da zemlja nima nobene cene, saj je vsa na »žmetnon deli«.

Jožef Franc, Krajna

Štirinožec, žoga in sneg

lopatami v rokah utirali pot z dvorišč. In poti, ki so jih zarisovali v tisto jutro, bodo v meni ostale neizbrisane še dolgo po tistem, ko bo sneg že skopnel. V njih sem razpoznala novo razsežnost – sobivanje človeka s človekom in naravo.

V Maričevl grabi živi Tonček in stotero ptič

Na zemljevidu boste morda zaman iskali Maričevo grabo v Večeslavcih in odkrila sva jo po

njegov posel, ta čas pač ni mogče delati. Kljub sezonskemu delu hiša ni prazna niti poleti, saj se na delo vsak dan vozi, če je treba tudi po tri ure v eno smer. Živi sam, toda nikoli ni brez družbe. Če ni na spregled sosedov, mu družbo delajo živali. Pozimi ptice, ki jih s pičo privabi iz gozda. »Mogli bi prijti doj, ka bi vidli, kakšno velko krmilnico man pa še tri male pa kelko je sinic,« je dejal, ko smo se vzpenjali navkreber. Pa smo se obrnili nazaj proti domačiji.

Prelčevi, Fikšinci

V »talige« z njim pa za hišo

Hiša in gospodarsko poslopje, med njima pa stisnjeno dvorišče, polno snega. Mlada dva, Andrej in Tončka, sta se že ob sedmih spravila nadenj, stara dva pa, ko sta opravila v hlevu. Drugače pač ne gre, v »talige« z njim pa nazaj v sadovnjak ali čez cesto v jarek. »Že šrti den tak,« je povedala Viktorija Prelec iz Gerlinec. Z možem Antonom sta vstala že pol štirih in naredila poldrugi meter široko pot, da sta voziček s hladilnikom za mleko lahko postavila pri cesti, s tople postelje pa je sredi noči vstal in jima pomagal tudi Andrej. Cesta je že ob štirih zjutraj bila očiščena in pobiralec mleka ni kaj dosti zamujal. V hlevu je petindvajset glav živine, pomolsti pa je treba devet krav. In to vsak dan,

naj bo delavnik ali praznik. Nič drugače ne bo niti na novega leta dan, Prelčevi pa so si vendarle zaželeli, da bi jim sneg prizanese vsaj ta dan.

Prelčeve, Cvetko, Jožefa in mla-dega Mateja, pa sva z Andrejem spoznala tudi v Fikšincih. Veliko dvorišče terja šest rok, in če bi se našel še kdo, tudi ta ne bi stal križem rok. Medo, hišni čuvaj, je poskakoval od enega do drugega in sneg in družinsko kidanje sta mu bila v veliko veselje. Prelčevi s čiščenjem občinske ceste niso bili ravno zadovoljni, saj jo je cestar

na gradbišču avtoceste pri No-vem mestu, vendar je zima čez praznike zaprla gradbišče. Alojzu je tako tudi prav, saj sta starša že v letih in bi odmetavanje snega težko zmogla. »Pravijo, da ga je v Ra-kičanu tresti osem. Tu pa ne vem, če ga nega še več,« je debelino snežne odeje tisto jutro na pamet izmeril sogovornik.

Kadar ni denarja, je »Sibirija«

»Malo počakajte, ka njemi žo-go ličin,« je dejal Franc Durič iz

Gorički svet

Franc Durič, Gerlinci

zvesto sledil. Seveda, lovski pes, gospodar pa lovec. Ob vhodnih vratih je Franc že nastavil krmilo, ki ga bo potem, ko očisti zasneženo dvorišče, nesel v gozd. S seboj bo vzel tudi lopato, da srnja-di in divjadi naredi pot, saj zaradi visokega snega drugače težko pride do krmišča. Pravi ljubitelj narave pa pozimi ne pozabi tudi na ptice. Franc si je pripravil že

vejški tiskal. Še kmica je bijla, ka je šou. Občinska cesta, tou pa je za zjoukati se. No dobro, pejnec nega,« je občinsko cestno službo opravičil Franc. Pred dnevi je poslušal tudi kritiko Avstrij-cev, češ da so bili na Madžar-skem in potem preko Grada šli domov, pa nikjer drugje ni bilo take »Sibirije« kot ravno na tem delu poti.

razadnje plužil zvečer, od takrat pa ga je nasulo vsaj še deset centi-metrov. Preveč hudi pa le niso bili, saj se jim zaradi praznikov in dopustniških dni nikamor ni mu-nilo. Doma bodo počakali, le Ma-tej bo stopil do dekleta. Cvetka in Jožef bosta kar z dvorišča gledala na čez k sosedom Avstrijcem, ka-ko bodo z raketami parali nebo. In ti si dajo duška. »Ideva na brejg, pa vse prejk vidiva. Če pa je jasno, balkona vidiva celo vse do Sobo-te,« sta o čudovitem razgledu z do-mnačega hriba govorila Cvetka in Jožef.

Za »žlenco« mu ni bilo žal denarja

»Ogromno je sniga, ogromno,« nam je z brnečega traktorja zavpil Alojz Haužar iz Gerlinec, ki je z »žlenco« odnašal sneg z dvorišča. Če ne bi imel take opreme, bi ga tudi sam moral s samokolnico odvažati, tako pa si je olajšal delo. Stroji pa so tudi njegovo veselje in zapo-slitev, zato mu ni bilo žal za opre-mo odšteti nekaj več kot štiristo tisočakov. Alojz je strojnik, sedaj

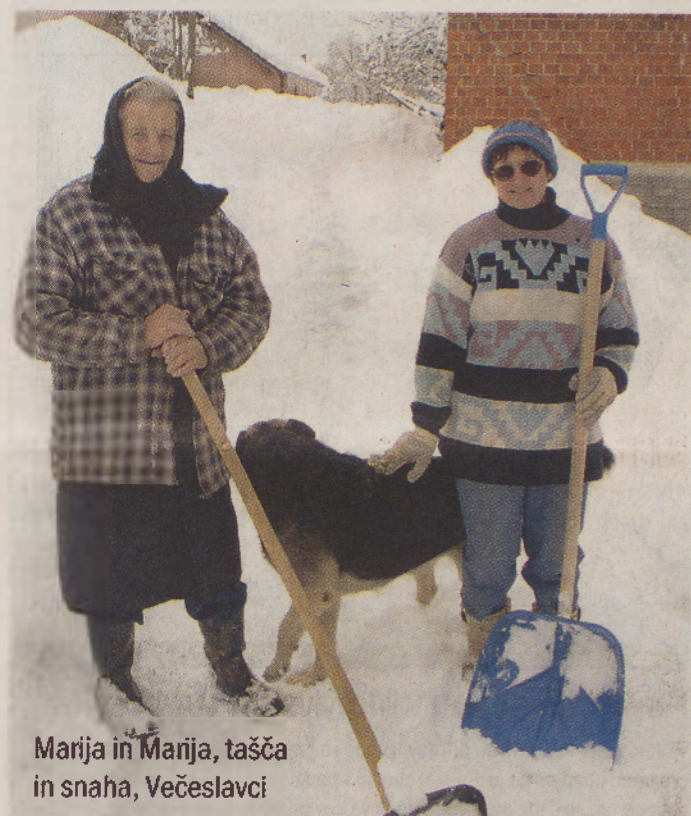

Alojz Haužar, Gerlinci

Gerlinec, ko sva se z Andrejem navduševala nad vragolijami, ki jih je na snegu počel njegov pes. »Apot ... išči, išči ... se nesi,« je ukazoval gospodar, pes pa mu je

drugo krmilnico, ki jo bo tako kot prvo postavil ob hiši.

In kako je kaj pri njih s cesta-mi? »Oh, tou pa je nej problem. Že trikrat zaporedoma je naš

Marija in Marija, tašča in snaha, Večeslavci

»Ranč jo neščen pistiti. Hvala bougi, ka je nikak pri hiži«

Kousovi s Krajne imajo mlade-ga sibirskega haskija, in ker rad uhaja čez cesto na zasnežena pol-ja, ga Jelka raje sama pospremi

čez prometnico. Ko se je vrnila, sta z možem Viktorjem začela od-metavati sneg, delo pa je potem s traktorjem dokončal sin. Bila je jutranja ura, snega pa polno dvo-rišče, toda Viktor je bil pri volji, da je povedal eno pikro, pa ne na račun cestne službe, ampak ob-činskih prispevkov za stavbno zemljišče. »Če je tou vse občinsko, te mo račun za pucanje sniga tudi župani izstavili,« je dejal.

Jožef Franc, prav tako s Krajne, pa se ni pritoževal, čeprav je lo-pato vzel v roke že ob petih zju-traj. Tako zgodaj zato, da je prehi-tel avtomobile, kajti steptani sneg je potem težko spraviti s poti. Če-prav jih Jožef šteje že skoraj štiri-insedemdeset, je pri kidanju sne-ga skoraj vedno sam. Sin je inva-lid, žena pa boleha na srcu.

»Ranč jo neščen pistiti. Hvala bougi, ka je nikak pri hiži,« je po-vedal. Sosedje pa tudi niso naj-bolj pri močeh, da bi mu lahko priskočili na pomoč. »Prišli so pomagat sneg metat, pa je neš-čen coj pistiti,« je Jožef zaklical ženi Mariji, ki je ravno takrat hiš-nemu čuvaju prinesla zajtrk. Po-gostila bi tudi naju z Andrejem, s skodelico kave in morda še s čim, toda prijazno povabilo, da stopi-va v hišo, sva si prihranila za dru-gič. Pot, na katero sva se podala, se je namreč šele začela. In zarisa-la sva jo tako, kot jo sedaj vam po-nujava v branje.

Majda Horvat, Andrej Bedek

Anton Ficko, Maričeva graba

Prelčevi, Gerlinci

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Gornja Radgona – V nedeljo, 8. januarja, ob 8.30 se bo začel pred sedežem Planinskega društva Gornja Radgona na Trgu svobode v Gornji Radgoni 2. pohod v spomin na profesorja, teologa, psihologa, akademika in častnega člana občine dr. Antona Trstenjaka ob njegovi 100-letnici rojstva. Ob 8.45 bo položitev cvetja na grob dr. Trstenjaka na pokopališču v Gornji Radgoni. Ob 9. uri se bodo pri OŠ Gornja Radgona pridružili še drugi pohodniki, od koder bo pohod do rojstne hiše dr. Antona Trstenjaka v Rodmošcih, kamor bodo prišli pohodniki ob 12.30 iz štirih smeri. Tam si bodo lahko ogledali Trstenjakovo spominsko sobo, pripravili pa bodo tudi spominsko slovesnost.

Negova – V nedeljo, 8. januarja, ob 10.30 se bo začel pri osnovni šoli v Negovi 2. pohod v spomin na rojaka dr. Antona Trstenjaka. Pohod organizirata Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova in Turistično društvo Negova - Spodnji Ivanjci. Pohodniki bodo iz Negove krenili proti Rodmoščem. Čas hoje je predvidoma dve uri.

Razkrižje – V soboto, 7. januarja, ob 18. uri bo pri Ivanovem izviru na Razkrižju predstava Božična noč. Predstava je kulturno-verski dogodek v naravnem okolju s pesmijo, igro in povezujočim besedilom ter ustrezno kostumografijo s predstavitvijo dogodkov ob Kristusovem rojstvu.

Murska Sobota – V nedeljo, 8. januarja, organizira Planinsko društvo Matica iz Murske Sobotne zimski pohod na Boč, drugi člani društva pa se bodo 8. januarja udeležili tudi Pohoda v spomin na dr. Antona Trstenjaka, ki se bo začel ob 8.30 v Gornji Radgoni in ga bodo vodili planinski vodniki PD Gornja Radgona.

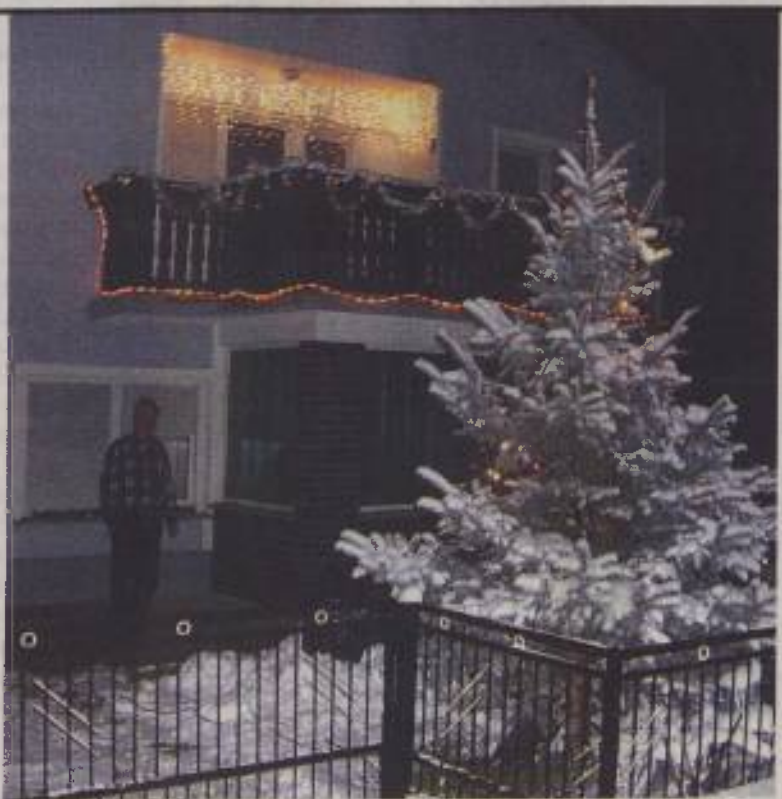
Novoletni sejem v Moravskih Toplicah

V Moravskih Toplicah so pripravili v tednu pred novim letom bogat kulturni program, obenem pa je potekal pet dni v parku pred cerkvijo novoletni sejem, na katerem so sodelovali vrsta izdelovalcev domače in umetnostne obrti, turistična in druga društva, zavodi in drugi s praznično decembrsko ponudbo. Sejem je potekal od torka do sobote, ob njem pa so si v bližini obiskovalci lahko ogledali tudi Pravilčno deželo, ki so jo oblikovali malčki iz Vrtca Moravske Toplice z liki iz pravljic o Sneguljčici, Rdeči kapici in drugih. Razstavo si lahko ogledate še do februarja.

Sejemski prostor je v teh dneh obiskalo ob obiskovalcih iz Pomurja še kar precej turistov iz bližnjega termalnega zdravilišča, ob domačih ponudnikih na stojnicah pa so bili tudi izdelovalci ljudske obrti iz Madžarske. Organizatorjem je prve dni sejma sicer nekoliko nagajalo vreme, v zadnjih dneh pred novim letom pa je bilo precej več ponudnikov in obiskovalcev. Tako so med drugim svoje izdelke ponujali Kovaštvo Solar, Medičarstvo Jožice Celec, Ozara Murska Sobota, Lončarstvo Zelko in še vrsta drugih, na voljo pa so bile tudi domače dobrote gospodinj in seveda ponudba vinotočov in društev. - J. Ga.

Mostje v soju božično-novoletnih lučk

V decembru, ki je najtemnejši mesec v letu, je soj luči in lučk gotovo za marsikoga zelo pomemben, da mu nekoliko polepša dan. V večjih mestih smo na te lučke že navajeni, z lučkami, ki krasijo drevesa in hiše, pa so se letos potrudili tudi v marsikaterem manjšem kraju v Pomurju. Tako je med temi gotovo izstopal tudi kraj Mostje, kjer so se s tovrstno okrasitvijo potrudili skorajda pri vsaki hiši in je še posebej ponoči ponujal zares lepo sliko domačinom in tistim, ki so se peljali skozi kraj. - J. Ga.

Gederovci-Rankovci

Od stare šole do kiparjeve rojstne hiše

Zaradi obilice snega, ki je zapadel med prazniki, smo se šli potepat po ravninskem delu Pomurja, natančneje po glavni cesti med Gederovci in Rankovci. Po svoje prav to pot do mejnega prehoda nekateri radi povezujejo z božično-novoletnimi prazniki. Tod se je namreč veliko zdomcev vračalo in se še vrača domov ob božiču in tod se je nekoč ob praznikih šlo po nakupih v sosednjo Avstrijo, ko še ni bilo veletrgovin na vsakem vogalu.

Verjamemo, da mnogi od teh, ki v te dneve ali tudi sicer drviijo tod mimo, opazijo kakšno od krajevnih značilnosti. Če začnemo pot v Gederovcih, prav gotovo ne moremo zgrešiti stare osnovne šole. Pred leti se je že nekaj govorilo o tem, da bi jo zaprli, vendar bi po mnenju domačinov s tem ta kraj precej ohromel. Propadati pa bi verjetno začela tudi stavba, ki je očitno tako zanimiva, da je uvrščena med nepremičnine, ki so zaščitene kot kulturni spomeniki. Stavba šole, ki stoji v urejenem zelenem okolju, je bila zgrajena leta 1897 kot ogrska državna šola. V procesu večkratnih obnov je leta še vedno ohranila značilnosti stavbnega pohištva, del originalnih tlakov v veži in preprosto fasadno obliko. Prav tako je ohranjen še osnovni tloris notranjščine z dvema velikima razredoma ter osrednjim stanovanjskim delom. Kot

Gederovska stara šola

pravijo poznavalci, je stavba primer tipične funkcionalne šolske arhitekture svojega obdobja in pomemben materialni zgodovinski dokument šolstva pri nas.

Na tej poti pa prav tako ne moremo zgrešiti stebrnega znamenja, do katerega prispemo, če se zapeljemo kakšen dober kilometer iz naselja po glavni cesti Gederovci-Murska Sobota. Gre za kamniti kip »Ecce Homo«, kakršnih v naši pokrajini najdemo sicer še nekaj, vendar gre za enega opaznejših, saj stoji tik ob cesti, ki je tudi danes precej pomembna za lokalni in meddržavni promet, pred stoletji pa je veljala za glavno cestno povezavo Pomurja z zahodnim nemškim svetom. Prav iz tistih časov, na njem je namreč dobro vidna letnica 1740, pa izvira tudi ta kamniti kip, ki upodablja

Rojstna hiša Franca Kuharja

Zasneženo znamenje »Ecce Homo« ob cesti med Gederovci in Rankovci

Kristusa s trnovo krono in zvezanimi rokami, kako se naslanja na oporo. Avtor kipa ni znan, se pa domneva, da gre za znamenje, ki opozarja na kugo, ki je v tistih časih tudi v Pomurju vzela mnogo življenj.

Poznavalci štejejo kip med eno redkih baročnih figuralnih znamenj v Prekmurju in se zato uvršča med kakovostnejše baročne spomenike pri nas in je tudi pod zaščito spomeniškega varstva.

Če se po glavni cesti podamo dalje, prispemo do vasi Rankovci, ki tvori skupaj z Vančo vasjo strnjeno naseljeno območje, obdano z rodovitnimi polji. Skozi vas teče potok Dobel, ki spomladi, če je njegova struga dobro namočena, postreže s pravo eksplozijo spomladanskih cvetlic kar sredi vasi. Ker pa smo tokrat sredi zime, smo si šli ogledat še tretjo kulturno znamenitost, ki je prav tako pod zaščito spomeniškega varstva. Gre za rojstno hišo Franca Kuharja, pomembnega prekmurskega kiparja, ki je, čeprav je umrl mlad, zapustil bogato likovno dediščino. Kuhar se je v tej hiši rodil leta 1916 in umrl leta 1945. Obiskoval je državno srednjo tehniško šolo v Ljubljani in bil dijak na kiparskem in rezbarskem oddelku. Njegova rojstna hiša je po mnenju etnologov tipična pritlična kmečka hiša z gospodarskim poslopjem in je oblikovana »na akl«. Posebna pa je tudi po tem, da sta v dvoriščno fasado vgrajena dva reliefa, ki sta kiparjevo delo.

Besedilo in foto: C. K.

Z igro do turističnih korakov

Z igro do prvih turističnih korakov je geslo projekta Turizem in vrtec, ki ga bosta skupaj izvajala Turistična zveza Slovenije in Skupnost vrtcev Slovenije.

Vsebinsko zasnovo je pripravila na pobudo Turistične zveze Slovenije Mojca Jamšek, upoštevajoč izkušnje nekaterih vrtcev, k sodelovanju pa so povabljeni vsi vrtci, uresničevanje pa bodo spodbujali primeri dobrih praks. Tako v vrtcih kakor tudi osnovnih šolah se pogosto pojavljajo vsebine, ki se navezujejo na turizem v ožji in širši okolici. Tako se izhodišča in cilji projekta navezujejo na nove izzive, denimo kako množstvo zanimivih projektov, ki jih v vrtcu že izvajajo, osmisliti in oplemenititi, jih povezati s turizmom in kako razvijati

spodbudne oblike tekmovalnosti med vrtci. Med cilji v okviru projekta so: motivirati otroke, vzgojitelje in starše, da spoznajo svoj kraj, njegove posebnosti in ljudi v njem; soustvarjati utrip domačega kraja v povezavi s turističnimi društvi, turističnim podmladkom in drugimi nosilci turistične ponudbe; spoznavati druge kraje v Sloveniji in njihove posebnosti ter predstaviti svoj kraj pobratenemu in drugim vrtcem. V okviru projekta bodo najboljšim vrtcem, vzgojiteljicam, vzgojiteljem in otrokom podelili posebna priznanja TZS in spodbujali otroke, starše, vzgojitelje in druge krajanje za prostovoljno delo v turizmu.

J. Ga.

Veseli večer v Veliki Polani

Prireditve Veseli večer, ki jo bila v prepolni dvorani v petek v domu krajanov v Veliki Polani je tudi tokrat dokazala, da ljudje v teh dneh še kako potrebujejo zabavno sprostitev z obilico humorja.

Prireditve je pripravilo kulturno društvo Miška Kranjca iz Velike Polane, člani društva, ki je sicer bolj znano po folklori in obujanju ljudskih običajev, pa so tokrat obiskovalce zabavali s parodijo na televizijske zabavno-glasbene oddaje s humorističnimi skeči in glasbenimi nastopi. - J. Ga.

Pomurski šport v letu 2005

Bogata bera evropskih in državnih naslovov

Začetek leta 2006 je dobra priložnost, da se ozremo na športne rezultate pomurskih športnic in športnikov v prejšnjem letu. Splošna ocena je, da smo z doseženim lahko nadvse zadovoljni. Mar številne zlate, srebrne in bronaste medalje z največjih evropskih in državnih športnih tekmovanj niso dovolj zgovorne? Poleg tega so nas naši športniki navduševali tudi na drugih prireditvah, kar kaže, da je kakovostni vrh dokaj širok, mladi pa ob primerni strokovni pomoči vse bolj stopajo v ospredje. To velja tudi za nekatere ekipne športe, kjer so tekmovalci iz pokrajine ob Muri dokazali svojo visoko vrednost.

Januar

V finalu 14. ekipnega državnega namiznoteniskega prvenstva za mladince je zmagalo NTK Sobota (Tomaž Roudi, Tim Fridrih, Tonček Ropoša in Jan Žibrat s trenerjem Míranom Močanom). Samo Prelog, ljutomerski karateist, je bil izbran za slovenskega karateista 2004 med kadeti. V finalu državnega kegljaškega prvenstva za članice je Marika Kardinar zasedla tretje mesto v kombinaciji. Jernej Buzeti (ŠD Radenska - Pomgrad) je bil na 12. državnem prvenstvu mladincev do 20 let tretji. Na mednarodnem teniškem mladinskem prvenstvu

Zoran Golubovič

Slovaške je Zoran Golubovič v konkurenci najboljših svetovnih mladincev zasedel tretje mesto.

Februar

Sonja Roman si je na državnem dvoranskem atletskem prvenstvu na Dunaju zagotovila normo za nastop na dvoranskem evropskem prvenstvu v Madridu, Tina Jureš je bila v teku na 200 m dru-

Simon Špilak

ga, David Horvat (400 m) in Radoslav Jakanovič (skok s palico) pa tretja. Na državnem prvenstvu osnovnih šol v šentvidu pri šticih so postali prvaki Uroš Kavčič (OŠ III MS), Tilen Apšner in Karin Kerec (oba OŠ I MS) ter Katja Kavaš (OŠ Turnišče). Damjan Šebjan iz Murske Sobote je kot član slovenske reprezentance gluhih

v košarki na olimpijadi v Avstraliji osvojil srebrno medaljo. Igralci Leka Lipovci so postali državni prvaki v dvoranskem hokeju.

Marec

Članski državni prvaki v rokoborbi grško-rimskega sloga so

Jure Kuhar

postali Matej Horvat, Andrej Slavič, Slavko Zec, Jure Kuhar in Mitja Sedmak. Tina Jureš je bila v teku na 60 m tretja na slovenskem dvoranskem prvenstvu za starejše mladinke. V finalu DP v karateju v Rušah so zlate medalje osvojili Urša Žohar (Tromejnik Kuzma), Veno Jaša Gruič in Urban Gruič (oba Apače). Član KBV Lendava Boris Rudaš je bil tretji na članski tekmi za slovenski pokal. Sonja Roman je bila na evropskem dvoranskem prvenstvu v Madridu enajsta v teku na 1500 m. Na DP v krosu v Murski Soboti je bila Jožica Šiftar četrta med članicami.

April

Marika Kardinar je v finalu najlepšega turnirja Evrolige v Osičku osvojila srebrno ekipno medaljo v dresu celjskega Miroteksa. Tomo Kološa je na svetovnem pokalu v light kontaktu v kikkboxu osvojil bronasto medaljo. Na državnem mladinskem prvenstvu so bili Sendi Lešnjak, Sanja Jaklin

Marika Kardinar

so slavili strelci SD Kolomana Flisarja Tišina.

Maj

Nogometašice Pomurja Lena Filovci so prvič zmagale v ženskem finalu pokala NZS. Andreja Klepač je prvič zmagala na profesionalnem teniškem turnirju v Maroku. Karateistka Nika Marinič je bila dvakrat tretja na mednarodnem tekmovanju Grand prix Slovaške. Andrej Gorjak je postal na evropskem turnirju v pikadu v Murski Soboti državni prvak. Urška Martinec je v Šmartnem pri Litiji postala državna prvakinja v krosu za osnovnošolke. Na jubilejnem 25. Maratonu treh src v Radencih je Jožica Šiftar zmagala

Nogometašice Pomurja Lena Filovci

pri članicah, Simona Gomboc pa je bila prva na 5,5 km. Članica KBV Lendava Sanja Jaklin je postala državna prvakinja med članicami do 23 let (do 70 kg).

Junij

NK Nafta

Nogometaši Nafta Lendava so se uvrstili v 1. SNL. Daša Könye postane državna prvakinja v hitrostnem rolanju. NTK LM-KO Lendava je državni podprvak v namiznem tenisu, hokejisti Leka Lipovci pa že osmič pokalni državni prvaki. Na odprtem DP za motorne padalcev v Mostju pri Lendavi je zmagal Roman Zelenko (Štrk MS). Ljubomir Kološa (Golf klub Moravske Toplice) postane državni seniorski prvak v golfu. Kolesar Simon Špilak postane državni prvak med mlajšimi člani. Marika Kardinar in Miro Steržaj postaneta častna člana Kegljške zveze Slovenije. Urška Martinec je državna pionirska prvakinja na 800 m.

Julij

Saša Ignjatović

Robi Markoja je bil na sredozemskih igrah v španski Almerii dvakrat peti, in sicer z malokalibrsko puško v trojnem položaju in leže. Peti je bil tudi rokoborec Jure Kuhar. Bronasto medaljo pa je na sredozemskih igrah osvojil namiznotenisač Sašo Ignjatović v igri dvojic. Na DP z malokalibrske puške je bil Izidor Hreščak dvakrat drugi, Markoja pa tretji. David Horvat postane državni prvak na 400 in 800 m med st. mladinci ter tretji na članskem državnem prvenstvu na 800 m. Aleksandra T. Kuplen je na evropskem mladinskem prvenstvu zasedla deveto mesto.

Avgust

Na 15. slovenskem kasaškem

Alen Malnar

Tomos je v Kamniku postal državni prvak Alen Malnar. Mladinska ekipa ŠD Radenska - Pomgrad (Gjuran, Buzeti, Vombekova, Markoja, Serec) je zasedla tretje mesto v državi. Robi Markoja je

Robi Markoja

derbiju na ljutomerskem hipodromu je zmagal Marko Slavič s kobilom Saro MS, ki je s kilometriskim časom (1:18,9) postavila rekordni dosežek. Na državnem članskem prvenstvu na Ptujju v

OK Pomurje Galex Mir

December

Igralec NTK Sobota Tim Fridrih postane zmagovalec 1. državnega TOP-turnirja za mladince. Z zmago 6 : 3 proti največjemu konkurentu, ekipi Maribor Finea, je postal NTK LM-KO Lendava jesenski prvak v 1. SNTL. Hokejisti Plive iz Lipovec, državni prvaki in vodilni v Inter ligi, so zmagovali mednarodnega turnirja v dvoranskem hokeju v Murski Soboti. Predstavnika Tromejnika Kuzma Polona Rožec in Marko Bunderla sta se kot člana državne shotokan reprezentance izkazala s tretjim oz. četrtnim mestom na mednarodnem turnirju na Nizozemskem. Robi Markoja in Izidor Hreščak prejmeta srebrno plaketo Streleške zveze Slovenije.

Milan Jerše

NTK LM-KO Lendava

Marko Slavič ml.

koncu pa je zasedel šesto mesto. Na ekipnem mladinskem prvenstvu Slovenije so bili atleti AK Pomurje - PDU šesti. Na svetovnem atletskem prvenstvu za veterane v San Sebastianu v Španiji je zasedla Jožica Šiftar četrto mesto v svoji kategoriji. Na reki Muri je bilo državno kajakaško prvenstvo v maratonu na 25 km dolgi progi.

September

Simon Špilak je na svetovnem prvenstvu v Madridu v kronometru med člani do 23 let zasedel peto mesto. V razredu supermoto

postal državni prvak s samostrelom na 30 m, Izidor Hreščak pa s samostrelom na 10 m. Državni prvak v hitropoteznem šahu je postal novi član ŠD Radenska - Pomgrad Danijel Vombek. SD Štefana Kovača Murska Sobota je osvojilo naslov ekipnih državnih prvakov v trapu, med posamezniki pa je prvi Boštjan Maček. Iz za na vajetih Marka Slaviča ml. je osvojila DP triletnikov.

Oktober

Robi Markoja postane v Franciji evropski prvak s samostre-

Šah

»Najhitrejši« Boris Kovač

V skupnem vrstnem redu članskih mesečnih hitropoteznih turnirjev za pokal ŠD Radenska - Pomgrad za leto 2005 je zmagal Boris Kovač s 101 točko (9 zmag na 10 turnirjih!) pred Danilom Harijem, 82, Jernejem Buzetijem, 60, Mitjo Kovačem, 55, Jožetom Gruškovanjakom, 51, Jožetom Vučkom, 39, Robertom Radosavljevičem, 32, Bogdanom Harijem, 30, Miranom Zupetom, 27, in Štefanom Režonjo, 25. Skupno je točke osvojilo 23 igralcev.

Pri dečkih in deklicah (24 igralcev s točkami) je imel največ uspeha Matej Titan (101) pred Urošem Žižkom (84) in Grego Neratom (77), sledijo pa Uroš Markoja (65), Domen Serec (62), Dominik Sedonja (53), Matej Grah (44), Marko Cigan (32), Aleš Bogdan (31) in Dominik Antolin (25).

M. J.

Košarka

Ulaga z novim rekordom 42 točk

V nepopolnem 4. krogu sta bili odigrani dve tekmi. Ekipe KK Isyp Šalovci je gostila Street ball klub Gornja Radgona in zmagala z 118 : 106 (32 : 22, 26 : 24, 29 : 24, 31 : 36). Tekma v Šalovcih je bila res nekaj posebnega. Tekmo je namreč odigralo le 12 igralcev na obeh straneh (Šalovci 7, Gornja Radgona 5), obe ekipi pa sta presegle mejo stotih točk, v zadnji četrtini pa sta skupno dosegli kar 67 točk. Ekipi sta skupaj zadeli neverjetnih 24 trojk, Dušan Ulaga pa je postavil nov mejnik v doseženih točkah na tekmo (42), za katerega gostje niso našli prave obrambe. Ob 42 točkah je dosegel 4 trojke in zadel 9 prostih metov. Njegov soigralec Gregor Ficko je dodal 25, Žarko Žakula pa 24 točk. Za Radgončane so dosegli največ točk Konrad Niderl - Kiki (33), Miran Gomboc (24) in Nešo Vukotič (22).

KK PŠK Ljutomer pa je bil s 87 : 67 (24 : 26, 23 : 12, 14 : 14, 26 : 15) boljši od KK Beltinci. Domačini so začeli silovito in že v 5. minuti povedli z 21 : 12, nakar so se prebudili gostje, ki so dobili prvo četrtino. V drugi Ljutomerčani niso dovolili toliko neoviranih metov in so odšli na odmor s prednostjo 47 : 38. V zadnjem delu so se gostje s serijo 18 : 4 približali na 70 : 65, za kaj več pa niso imeli moči, saj so domačini odgovorili s serijo 13 : 2. Še najboljši strelci: Miholič 24, Domajnko 22, Čor 29, Strniša 16.

Na lestevici vodijo Šalovci pred Ljutomerom (oboje po 7 točk), Lendava kot edina neporažena (s tekmo manj) ima 6 točk, kolikor jih ima tudi Gornja Radgona, Središče ob Dravi 4 in Beltinci 2 točki. Pari 5. kroga: Gornja Radgona - Lendava, Beltinci - Središče ob Dravi, Šalovci - Ljutomer.

Milan Jerše

Reprezentančna nastopa Črešnarja in Barbariča

Na 15. dnevu slovenske košarke v Kopru sta nastopila tudi dva košarkarja iz naše pokrajine. Blaž Črešnar iz Nasove pri G. Radgoni, član Uniona Olimpije, ki zdaj nastopa za ekipo Postojne v 1. slovenski A-ligi kot posojeni igralec, je nastopil za košarkarsko selekcijo Zahoda, ki je s 118 : 113 premagal Vzhod. Dosegel je 8 točk. Iz KK Radenska Creativ Sobota, člana 1. slovenske B-lige, je bil med kandidati za kadetsko reprezentanco do 16 let tudi Bine Barbarič, ki je v dresu Zelenih, ki so s 74 : 78 izgubili z reprezentanco Belih, dosegel 9 točk.

T. G.

Tenis

Tomislav Ternar prvi

V TC Radenci je bilo odprto prvenstvo fantov do 16 let. V kvalifikacijah je nastopilo 26 igralcev, na glavnem turnirju pa 32 najboljših. Po pričakovanju je zmagal prvi favorit Tomislav Ternar, član mariborskega Branika, sicer naš rojak iz Beltincev. V finalu je s 6 : 1 in 6 : 4 premagal Koprčana Roka Bonina.

V polfinalu je Ternar s 6 : 3 in 6 : 1 ugnal Toma Kočevarja Dešmana (Max Ljubljana), v četrtfinalu je bil s 7 : 5 in 6 : 4 boljši od Primoža Popoviča (Hrib), v 2. kolu s 6 : 2 in 6 : 1 od Igorja Radeža (Otoče), v 1. kolu pa s 6 : 0 in 6 : 4 od Boruta Hribernika (Topol).

Na glavnem turnirju sta nastopila tudi Radenčana Aleksander Bakračević in Žiga Starčič, vendar sta že v 1. kolu morala priznati premoč nasprotnikov. Prvega je s 6 : 1 in 6 : 0 ugnal Gašper Remih (Benč), drugega pa s 6 : 1 in 6 : 1 Rok Popov Ledinski (Slovan Ljubljana).

V kvalifikacijah je izpadel tudi Sobočan Matej Gruškovnjak, od katerega je bil z 9 : 7 boljši Tine Ritter (ŽTK Maribor).

Že 3. januarja pa se je v TC Radenci s kvalifikacijami začelo državno prvenstvo fantov in deklet do 16 let. Glavni turnir, na katerega sta se neposredno uvrstila prvopostavljeni Tomislav Ternar iz Beltincev in Žiga Starčič iz Radenec kot predstavnika organizatorja, v kvalifikacijah nista uspela Matej Gruškovnjak in Aleksander Bakračević, se bo končal 9. januarja.

Milan Jerše

Tomislav Ternar je upravičil vlogo favorita. Foto: N. J.

Namizni tenis

Solidne pomurske drugoligaške ekipe

Od pomurskih drugoligaških ekip je druga ekipa Sobočanov, ki jo sestavljajo mladi igralci, zasedla tretje mesto, le točko za vodilnima. Doživeli so le en poraz z Ilirijo. Tim Fridrih si z rezultatom 17 : 2 deli prvo mesto kot najuspešnejši igralec lige. Tomaž Roudi je z 19 : 4 peti, Tonček Ropoša je dosegel rezultat 6 : 8, Jan Žibrat 1 : 5 in dvojica Roudi - Fridrih 5 : 1 ter Roudi - Žibrat 1 : 0.

Zadovoljni so lahko tudi v Ljutomeru, ker je ekipa Krovstvo Rakuša zasedla četrto mesto. Igralci so dosegli naslednje rezultate: Miran Solar 16 : 8 in je osmi igralec v ligi, Pavlek Puhan 15 : 8 in je deseti igralec lige, Viktor Tkalec 1 : 8, Tomi Tratnjek 1 : 10, dvojica Solar - Puhan 6 : 2. Druga ekipa Keme je sicer pristala na

šestem mestu, vendar se še ni rešila nevarnosti, da ne bi izpadla iz lige. Razveseljivo je, da je bil najboljši igralec v ekipi mladi Dominik Škraban, ki je bil z 18 : 8 sedmi igralec lige. Preostali so dosegli naslednje rezultate: Vasja Gorčan 11 : 11, Primož Gider 6 : 14, Gorazd Horvat 0 : 1, Tomaž Celcar 0 : 1, dvojica Škraban - Gorčan 4 : 5.

Pri dekletih sta v 2. SNTL obe prekmurski ekipi pristali na zadnjih dveh mestih, vendar je treba upoštevati, da sta najmlajši v ligi. Igralke Keme so dosegle naslednje rezultate: Maja Železen 10 : 4 in sedma v ligi, Ula Vukan 5 : 9, Staša Matis 1 : 5, Tadeja Šbül 0 : 6, dvojica Železen - Vukan 1 : 3. Ljutomerčanke Kapitala Brokerja pa so igrale: Klavdija Gider 10 : 2

in druga igralka lige, Janja Lebarič 2 : 8, Katja Kumer 0 : 7, Tina Matjašič 0 : 6, Andreja Lupša 0 : 2, dvojica Gider - Matjašič 0 : 2, Gider - Lebarič 0 : 2.

2. SNTL - člani										
Prevent	9	7	2	0	52	22	16			
Ilirija	9	8	0	1	52	15	16			
Sobota II	9	7	1	1	49	20	15			
Rakuša	9	4	2	3	39	36	10			
Gorica	9	4	1	4	34	40	9			
Kema II	9	3	2	4	39	41	8			
Olimpija	9	3	1	5	28	40	7			
Tempo II	9	2	1	6	31	43	5			
Vesna	9	2	0	7	21	48	4			
Škofije	9	0	0	9	14	54	0			

2. SNTL - članice										
Iskra	5	5	0	0	30	8	10			
Jesenice	5	3	1	1	26	23	7			
Ljubljana	5	2	2	1	25	21	6			
Rakek	5	2	1	2	22	23	5			
Kema	5	1	0	4	17	27	2			
Broker	5	0	0	5	12	30	0			

M. U.

Zelo uspešno Rokoborsko društvo Murska Sobota

Za podmladek ni bojazni

V Rokoborskem društvu Murska Sobota opravlja funkcijo podpredsednika rokoborski sodnik Stanko Šernek. »Leto 2005 je bilo za rokoborske delavce in tekmovalce nekako težje kot lanska sezona, saj smo osvojili kar dve medalji na evropskem prvenstvu. Letos pa smo na uradnih članskih tekmovanjih startali z dvema tekmovalcema, Juretom Kuharjem in Mitjo Sedmakom, ki sta sodelovala na treh velikih tekmovanjih, evropskem prvenstvu, sredozemskih igrah in svetovnem prvenstvu. Že z uvrstitvijo na največja tekmovanja smo zelo zadovoljni. Dosegli smo nekaj zelo vidnih rezultatov na grand prixi pod okriljem svetovne rokoborske organizacije. Tako sta Jure Kuhar in Slavko Zec na veliki nagradi Srbije in Črne gore osvojila bronasti medalji. Največji uspeh pa so prva mesta na Grand prixi Slovenije, kjer je sodelovalo kar 10 reprezentanc. Prav tako smo osvojili nekaj srebrnih in bronastih medalj. Nekaj naših mladih tekmovalcev, ki so leta 2005 začeli tekmovali v kadetski in mladinski kategoriji, je doseglo vidne uvrstitve. Zadnja je bila bronasta kolajna Filipa Bartusa na božičnem turnirju v Zagrebu. Omenil

bi še brata Fajs, ki sta v slovensko-hrvaški kadetski ligi vedno zasedla prvo, drugo ali tretje mesto. Čeprav smo sodelovali le s petimi tekmovalci, je osmo mesto v ekipni konkurenci spoštovanja vreden uspeh. Zato se za podmladek ne bojimo in so naša pričakovanja velika.« Pri tem je veliko dela z mladimi opravil trener Rade Bačič.

S sojenjem uveljavlja Slovenijo

K temu je treba dodati, da slovensko rokoborbo in Slovenijo kot državo v svetu lepo uveljavlja mednarodni sodnik Stanko Šernek, kajti soditi na svetovnem prvenstvu ni mačji kašelj.

»Sezona 2005 je bila zame kot sodnika doslej najuspešnejša. Sodel sem namreč na največjih tekmovanjih, in sicer na članskem in evropskem prvenstvu, sredozemskih igrah in svetovnem prvenstvu. Poseben žar tega doživetja je že to, da so poleg tudi naši tekmovalci. Ko vidim uspešen nastop naših tekmovalcev, podzvestno navijam zanje, oni pa držijo pesti zame. Na ta način smo dokaj uspešna ekipa. Bil sem zraven, ko je Jure Kuhar na sredozemskih igrah zasedel peto mesto. Prijatelji sodniki so mi čestitali za res enkratni boj, saj je izgubil s Francozom, ki je zasedel osmo mesto na olimpijskih igrah. Še 20 sekund pred koncem je imel Jure nasprotnika v parter poziciji, in če bi ga obrnil za eno točko, bi dobil bronasto medaljo. Vsi smo bili na nogah v pričakovanju te medalje, vendar se žal ni izšlo. Malce smo bili razočarani, vendar ne toliko, da ne bi nadaljevali našega dela. Še bolj treniramo in delamo, ker vemo, da smo blizu vrha in so medalje na dosegu roke.«

Milan Jerše, foto: M. J.

Stanko Šernek

zemskih igrah zasedel peto mesto. Prijatelji sodniki so mi čestitali za res enkratni boj, saj je izgubil s Francozom, ki je zasedel osmo mesto na olimpijskih igrah. Še 20 sekund pred koncem je imel Jure nasprotnika v parter poziciji, in če bi ga obrnil za eno točko, bi dobil bronasto medaljo. Vsi smo bili na nogah v pričakovanju te medalje, vendar se žal ni izšlo. Malce smo bili razočarani, vendar ne toliko, da ne bi nadaljevali našega dela. Še bolj treniramo in delamo, ker vemo, da smo blizu vrha in so medalje na dosegu roke.«

Milan Jerše, foto: M. J.

Rokoborba

Zgledno sodelovanje z Varaždinci

Soboški rokoborci marsikdaj trenirajo skupaj s predstavniki robokorskega kluba iz hrvaškega Varaždina. Enkrat pridejo oni v Mursko Soboto, drugič jim vrnejo

obisk. To sodelovanje traja že skoraj deset let. Varaždinski rokoborci so trenutno najboljši na Hrvaškem, zato so Sobočane ob 55. obletnici delovanja povabili na

slovesnost v Varaždin, kjer so jim izročili posebno zahvalo za dolgoletno sodelovanje, skupne priprave in treninge ter izmenjave tekmovalcev.

M. J.

Odbojka

Najvišje Dačović, Horvat in Marič

V tej sezoni je Odbojarska zveza Slovenije uvedla tudi statistično spremljanje prvenstvenih tekem. V skupno statistiko štejejo le tiste igralce, ki so nastopili na več kot petih prvenstvenih tekmah. Izkazali so se tudi odbojkarji Pomurja Galexa Mira, saj je ekipa na visokem tretjem mestu. Na položaju blokerja je Rade

Dačović drugi z izidom 3,08 na tekmo: Pri serverjih je z 78,45 odstotka na sedmem mestu Grega Horvat. Na položaju sprejemalca je na drugem mestu Bogdan Marič s 53,89 odstotka idealno sprejetih žog. Grega Horvat se je izkazal tudi kot napadalec, saj je s 188 točkami na visokem drugem mestu; prvi je Tomaž Horvat iz

Preventa z 218 točkami. Kot napadalec je Bogdan Marič s 139 točkami osmi, Andrej Grut pa s 135 točkami deveti. Ocenjevali so tudi točke napadalca na tekmo. Tu je Grega Horvat s 15,67 na tretjem mestu. In še odstotek uspešnih napadov: Tomas Čeh je tretji z 62,14, Rade Dačović pa s 53,60 deseti.

M. J.

Tenis

Ratkai, Cunk in Kumer - Volf

Na novoletnem turnirju v Radencih so nastopili otroci iz te-

niške šole Radenska Triglav. Zmagovalec v mini tenisu je postal

Saša Ratkai (Murska Sobota), drugi je Blaž Vratarič (Radenci), tretji pa Bernard Pregl. V midi tenisu je bil najboljši Nino Cunk, sledita pa Žiga Gaber in Tine Veren.

Starši pa so se pomerili v žrebanih dvojicah. Zmagovalca turnirja

Dvoranski hokej

Začetek državnega prvenstva

V soboto dopoldne se bo začelo v telovadnici OŠ III v M. Soboti državno prvenstvo v dvoranskem hokeju. Najprej se bodo pomerili mladinci (M. Toplice, Pliva, Triglav in Predanovci) ter selekciji U-12 (Triglav, OŠ Puconci, M. Toplice in Predanovci) in U-14 (M. Toplice, Triglav in Pliva). V nedeljo, 15. januarja, bodo prišli na vrsto tudi člani (Pliva, M. Sobota, Triglav in M. Toplice), teden dni kasneje pa še članice (Triglav in M. Toplice). Prvenstvo bo končano v nedeljo, 5. februarja.

M. J.

Dvoranski hokej

Moravske Toplice druge, Triglav tretji

V Zagrebu je bil 4. mednarodni turnir v dvoranskem hokeju, ki so se ga udeležile tudi mlajše selekcije HK Triglav Predanovci in HK Moravske Toplice. V skupini U-12 je sodelovalo 6 ekip, zmagala je Trešnjevka pred Moravskimi Toplicami, Triglav Predanovci pa je bil četrtri. Izidi: Moravske Toplice - Triglav 1 : 0, Trešnjevka - Triglav 1 : 0, Triglav - P. Zrinski 5 : 0, Triglav - Mladost 3 : 0. V skupini U-14 (4 ekipe) so bili igralci Triglava tretji, Moravske Toplice pa četrte (zmagala je zagrebška Mladost). Triglav - Mladost 0 : 1, Triglav - Concordia 1 : 1, M. Toplice - Triglav 0 : 6. V skupini U-16 (5 ekip) je prva Trešnjevka, Triglav pa tretji. Triglav - Zrinjevac 4 : 0, Triglav - Trešnjevka 0 : 1, Mladost - Triglav 2 : 2.

M. J.

Strelstvo

Solidno na Mađarskem

Središče mađarske Zalske županije Zalaegerszeg je konec leta 2005 gostilo udeležence mednarodnega strelskega tekmovanja. V močni konkurenci so v disciplini pištola velikega kalibra nastopili tudi strelci ŠSK COAL Petišovci, ki so dosegli nekaj solidnih uvrstitev. Še najbolj se je izkazal Jože Cofek, ki je zasedel tretje mesto. Njegov klubski kolega Jožef Švarda je bil peti, Jožef Kopinja pa je pristal na šestem mestu med številnimi strelci iz Mađarske in Slovenije.

F. B.

M. J.

Rad igram nogomet Veržej in Turnišče

Na območju MNZ Lendava so v kategoriji U-10 odigrali drugi del. V skupini A je zmagal NK Veržej pred NS Mladena Dabanoviča; obe ekipi sta se uvrstili v nadaljnje tekmovanje. Najboljši igralec turnirja je bil Mitja Magdič (NS Primera), najboljši vratar Domen Jošt (NS Mladena Dabanoviča), najboljši strellec Mihael Suhač (NK Veržej – 5 zadetkov), najferplej igralec Mihael Jakšič, najmlajši igralec turnirja pa je bil Ivo Balažič (oba NK Turnišče).

Izidi: NK Turnišče – NK Veržej 1 : 8, NS Primera A – NS Mladena Dabanoviča 1 : 2, NK Turnišče – NS Primera A 0 : 5, NS Mladena Dabanoviča – NK Veržej 0 : 2, NS Mladena Dabanoviča – NK Turnišče 4 : 0, NK Veržej – NS Primera A 3 : 0. Vrstni red: 1. NK Veržej 9, 2. NS Mladena Dabanoviča 6, 3. NS Primera A 3, 4. NK Turnišče 0.

Rezultati skupine B: NK Turnišče – NK Veržej 0 : 6, NS Primera A – NS Mladena Dabanoviča 3 : 2, NK Turnišče – NS Primera A 0 : 5, NS Mladena Dabanoviča – NK Veržej 1 : 1, NS Mladena Dabanoviča – NK Turnišče 2 : 0, NK Veržej – NS Primera A 1 : 2. Vrstni red: 1. NS Primera A 9, 2. NK Veržej 4, 3. NS Mladena Dabanoviča 4, 4. NK Turnišče 0.

V Turnišču pa je bilo tekmovanje U-8. Izidi: NS Primera A – NK Turnišče 0 : 3, NK Kobilje – NS Primera B 3 : 0, NK Turnišče – NK Kobilje 4 : 0, NK Nafta – NS Primera A 0 : 5, NK Kobilje – NK Nafta 5 : 0, NS Primera A – NK Turnišče 0 : 6, NK Nafta – NS Primera B 3 : 0, NS Primera A – NK Kobilje 2 : 2, NS Primera A – NS Primera B 2 : 0, NK Turnišče – NK Nafta 3 : 0. Vrstni red: 1. NK Turnišče 12, 2. NK Kobilje 7, 3. NS Primera A 7, 4. NS Primera B 3, 5. NK Nafta 0. Za najboljšega igralca je bil izbran Mario Imre (Primera A), za najboljšega vratarja Luka Ritlop (Turnišče, 11 zadetkov), za najferplej igralca Štefan Horvat (Primera B), najmlajši igralec pa je bil Lukas Magdič (Nafta), rojen 6. septembra 1999.

Milan Jerše

Strelstvo Lendavčani brez strelišča

Marljivi amaterski delavci SD Varstroj iz Lendave so jeseni ostali brez prostorov v starih delavnicah STŠ Lendava. Objekt je kupil zasebnik iz Čentibe, ki pa ni imel posluha za strelce. Ti so tako trenutno brez svojih prostorov in vso opremo hranijo doma. V Lendavi je veliko praznih prostorov, ki bi jih bilo treba urediti, da bi strelci ponovno imeli stalno shajališče, kajti pomisliti je treba tudi na mladino, saj se je leta udeleževala vadbe trikrat tedensko. Za strelišče bi lahko usposobili nekaj objektov, kot so stadion, TVD Partizan, kletni prostori DOŠ II, Indip, STŠ itd. Potrebno je samo malo dobre volje. Tudi SZ Lendava bo morala čim prej rešiti ta problem strelcev.

F. H. M.

Dvoranski nogomet

Zmagovalci Mura 05, Tišina, Veržej in Arcont

V telovadnici soboške OŠ III je organizirala MNZ M. Sobota turnir Rad igram nogomet za igralce U-8. V skupini A je zmagala Mura 05, ki je premagala Slatino z 1 : 0 in Ro-

mo s 3 : 1, Slatina pa Romo z 2 : 1. V skupini B je slavila Tišina, ki je premagala Zvezdo Diano Rakičan z 2 : 0. Mladi Veržejci so bili po pričakovanju najboljši v skupini

C, saj so kar s 7 : 1 premagali ŠD Len Sobota II, s 3 : 0 pa Beltince, ki so z 0 : 3 klonili proti Sobočanom. V skupini D je bil prvi Arcont Radgona, ki je v odločilnem sre-

čanju z 2 : 1 premagal ŠD Len Sobota I, tretja je bila OŠ II M. Sobota, ki je obe tekmi izgubila, in sicer 0 : 3 s Sobočani in 0 : 5 z Radgončani. M. J., foto: M. J.

Zmagovalna ekipa Radgončanov z vodjo Dominikom Kovačičem

Tudi mladi Sobočani z vodjo Jožefom Nemcem in trenerko Jevtičeva so se izkazali.

Lendavska 1. in 2. MNL

Turnišče kar z devetimi točkami prednosti

Po jesenskem delu tekmovanja v 1. MNL Lendava prepričljivo vodi ekipa Turnišča, ki je v 11 tekmah zbrala 29 točk. Zmagali so v 9 tekmah, dvakrat so igrali neodločeno in ostali neporaženi. Kapca in Čentiba zaostajata kar za 9 točk. Turniščani prednjačijo tudi po fair playu. Lista strelcev: Boris Vutek (Kapca), 10 zadetkov, Leon Šooš (Tip Tours Kobilje), 9, Dejan Gostan (Mostje), Zlatko Herceg (Čentiba) in Primož Zver (Turnišče) po 8.

V 2. MNL Lendava je na vrhu lestvice Olimpija Dolga vas pred

Žitkovci; obe ekipi sta zbrali po 20 točk. Le točko manj ima Graničar, zato se spomladi obeta zanimiva borba za prvo mesto. Najbolj disciplinirani so Naftini veterani. In kakšno je zanimanje gledalcev? Največ jih je bilo na tekmah Turnišča, in sicer 686 v 6 tekmah. Skupaj si je tekme 1. MNL Lendava ogledalo 3.271 gledalcev.

Tudi v mladinski ligi je na vrhu Turnišče, ki je zmagalo v vseh 8 tekmah, sledijo pa jim Črenšovci s 3 točkami manj. Tretji so Odranci (18). Podobno je pri fair

playu. Med strelci vodi Kristjan Haklin (Črenšovci) s 16 zadetki, Mario Raduha (Panonija Gaberje) in Dejan Ternar (Turnišče) pa sta zadela po 11-krat. V kadetski ligi vodijo Odranci (24) pred Črenšovci (21), na listi strelcev pa Nejc Horvat (11) pred Martinom Tompo (10), oba Črenšovci. Pri starejših dečkih vodi Nafta (30) pred Odranci (18) in Črenšovci (6). Nino Voroš (Nafta) je dosegel 12 zadetkov, njegov klubski kolega Tadej Duh pa 6. Pri mlajših dečkih ima prednost Nafta B (24) pred Črenšovci (21) in Turniš-

čem (18), na listi strelcev pa Blaž Ladič (Nafta B), 26, pred Mitjo Magdičem (Črenšovci), 23, in Richardom Ftičarjem (Nafta B), 18.

Še vrstni red pri starejših cicibanih: 1. Črenšovci (18), 2. Nafta in 3. Turnišče (oboje po 13 točk), pri mlajših cicibanih pa Turnišče (34) pred Nafto (13) in Renkovci (6).

V tekmovanju reprezentanc U-13 vodi v vzhodni skupini MNZ Celje z 10 točkami pred MNZ Maribor, 9, MNZ Ptuj, 6, MNZ Murska Sobota, 4, in MNZ Lendava, 0. Milan Jerše

Izbior športnika 2005 SZ Križevci pri Ljutomeru

Najboljša sta Sanja Ivanuša in Milan Kovačič

Športna zveza Križevci pri Ljutomeru je podelila priznanja najuspešnejšim športnikom, športnim kolektivom in športnim delavcem za obdobje v letih 2004 in 2005. V imenu občine sta priznanja podeljevala župan občine Feliks Mavrič in podžupan Ozvald Tučič, za športno zvezo pa Milan Majcen (predsednik) in Pavel Zorko (sek-

retar). Priznanje perspektivni športnik so prejeli: Alen Brumen, Damjan Klemenčič, David Novak, Denis Žigert, Kristjan Vrbnjak, Marko Rožman, Matej Duh, Matej Pučko, Simon Kapun, Tomaž Markovič (nogomet) in Aleš Ivanuša (rokoborba). Perspektivni športnici sta Sanja Novak (atletika) in Sara Horvat (atletika, rokomet),

priznanje za športne dosežke pa sta prejela Dušan Zorko (kasaštvo) in Boštjan Zajdela (nogomet). Najuspešnejša športnika minulih dveh let sta kegljač Milan Kovačič iz Logarovec, ki nastopa za prvoligaško vrsto Radenske, in rokoborka domačega kluba Sanja Ivanuša. Med športnimi društvi je najvišji naslov pripadel ŠD Vuč-

ja vas, posebna priznanja pa so prejeli še občina Križevci za zgledno sodelovanje pri razvoju športa na območju celotne občine, ŠD Križevci za 35-letno delovanje sekcije malega nogometa in Pavel Zorko za zasluge pri razvoju nogometne igre v občini Križevci pri Ljutomeru.

Niko Šoštarč

Pet minut z lendavskima športnikoma 2005

Priznanje, spodbuda in obveza

Športnik leta Saša Ignjatovič ni skrival zadovoljstva: »Priznanje mi veliko pomeni. V Lendavi sem že četrto leto. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so nagradili moje delo in moj prispevek k uspehom kluba LM-KO Lendava. Lendava ni veliko mesto, a je vsekakor športno in kar vre od dobrih športnikov. Še posebej sem vesel, da sem deležen priznanja v trenutkih, ko me pesti poškodba, in to mi bo dalo dodatnih moči, da se čimprej »izvlečem« iz nelagodnega položaja ter maksimalno prispevam k uspehom in uresničitvi ciljev kluba, ki niso majhni in vodijo prav do vrha, k osvojitvi naslova državnih prvakov.«

Ignjatovič in Jaklinova

Kegljanje

Marika kot četrta v finale

V kvalifikacijah za novoletni turnir v Ljubljani je Marika Kardinar podrla 577 kegljev, kar je bil četrty rezultat kvalifikacij. V finale se je uvrstilo 24 najboljših kegljačic. Zaradi bolezni Marika v finalu ni nastopila.

F. B.

Kako je z vašim zdravstvenim stanjem?

»Nič kaj obetavno. Pred dnevi sem bil na pregledu (magnetna resonanca). Potem ko bodo znani izvidi, bo več jasnega glede mojega zdravstvenega stanja, ali gre za močnejše vnetje rame ali kaj resnejšega.

Upam, da je to prvo, kar bi lah-

ko hitreje sanirali.«

Športnica leta Sanja Jaklin je prevzela krono od svoje klubske kolegice Sende Lešnjak. »Zares prijeten občutek. Sicer sem po tihomu upala in verjela v tak razplet, toda konkurenca je bila huda in do konca je bilo treba počakati.«

Novo leto 2006 prinaša nove izzive. Katera je vaša največja želja?

»Vsekakor uvrstitev na evropsko prvenstvo, kar bo težko, a tudi dosegljivo. Razpoloženje v klubu KBV Lendava in okrog njega je zares odlično in mi daje dodatnega zagona.«

No, bile so tudi težave?

»Judoistke smo na težave navajene, saj le-te praviloma spremljajo športe, ki so v »senci«. Judo si po uspehih zasluži boljši položaj v družini slovenskih športov, saj prinaša medalje tudi z največjih tekmovanj.

V Lendavi so se pojavili podobni problemi, celo z vadbo smo imeli težave. Prepričana sem, da so bile tudi te težave le trenutnega značaja in so v zadovoljstvo vseh trajno rešene.«

Franc Bobovec, foto: F. B.

Nogomet

Še ena okrepitev Nafta

NK Nafta bo v spomladanskem delu državnega prvenstva še okrepjena. Kluba nihče ne zapušča, k Nafti pa je že pristopil reprezentant Fabijan Cipot. Vodstvo kluba se pogovarja še z enim igralcem, ki naj bi okrepil vrste Lendavčanov; v igri je namreč bočni igralec Jozsef Gaal, ki je igral za madžarskega prvoligaša ZTE Zalaegerszeg. S pripravami za nadaljevanje spomladanskega dela sezone bodo začeli 10. januarja 2006. Del priprav bodo Lendavčani »oddelali« v toplejših krajih. V igri so tri variante: Turčija, Medžugorje in hrvaška obala. Najbližja in najverjetnejša opcija je turška obala, dokončna odločitev pa bo znana v prihodnjih dneh.

Sečkar trener Grada

Jože Sečkar z dolgoletnimi prvoligaškimi izkušnjami pri Potrošniku Beltinci je zapustil trenerski stolček pri četrtouvrščeni ekipi jesenskega dela v 1. MNL M. Sobota NK Bogojini. V spomladanskem delu sezone bo na trenerski klopi člana pomurske nogometne lige NK Grad. Novinec v ligi je na zadnjem mestu v PNL, z izkušenejšim trenerjem pa želijo uresničiti osnovni cilj – obstanek v ligi. NK Grad in Sečkar so se dogovorili za sodelovanje do konca sezone, klub pa se bo pred nadaljevanjem prvenstva v PNL občutno okrepil.

F. B.

Mali nogomet

Cicibani 1825 ob dve točki

V 6. krogu zimske lige Turnišča je prišlo do presenečenja. V derbi srečanju sta se moštvu ODNS Kiki bar in Cicibani 1825 razšli z neodločenim izidom, kar so izkoristili Renkovci I in povečali naskok pred zasledovalci. Izidi: Črne vrane – Elbo 0 : 3, NK Turnišče – Sunčnica 5 : 4, Gremlin – Renkovci I 2 : 6, ND Nedelica – KMN Turnišče 1 : 6, ODNS Kiki bar – Cicibani 1825 4 : 4, Medžimurski dečki – Renkovci II 2 : 9. Prvenstvo se bo nadaljevalo 7. januarja.

F. H. M.

Soboški policisti odlični nogometaši

Na tradicionalnem novoletnem turnirju v Murski Soboti je sodelovalo v organizaciji ŠD PU M. Sobota 11 ekip. Zmagali so policisti Policijske postaje M. Sobota, ki so v finalu s 4 : 2 premagali prometne policiste, s 4 : 0 pa so bili boljši tudi od ekipe Postaje mejne policije Gederovci. Slednji so v odločilni tekmi za drugo mesto z 0 : 2 izgubili s soboškimi prometniki. Posebna komisija je za najboljšega igralca turnirja izbrala Damirja Pucka (PP M. S.), najboljši vratar je bil Branko Jona (PPP M. S.), najbolj disciplinirana pa je ekipa Služba uniformirane policije. Priznanja najboljšim policistom sta podelila direktor Policijske uprave M. Sobota Aleksander Jevšek in prvi mož soboške medobčinske nogometne zveze, sicer referent za šport policistov, Danilo Kacjan.

T. G.

Svet digitalnih tehnologij

Koliko »rama« potrebujete?

Ali veste, koliko »rama« oziroma kolikšen pomnilnik ima vaš računalnik? Če uporabljate windows XP, verjetno od 512 MB do 1 GB. Starejši windowsi zahtevajo za delovanje tudi precej manj zmogljiv pomnilnik. Kakor hitro pa želimo uporabljati zahtevnejše aplikacije ali celo več aplikacij hkrati, je vse pod 512 MB premalo. Seveda je dobro imeti čim zmogljivejši pomnilnik, vendar kolikšnega zares potrebujemo?

Večina računalnikov hkrati uporablja za svoje delovanje kar precej programov. To so protivirusni programi, požarni zid, programi za komunikacijo, elektronsko pošto, brskalniki in drugi, ki delujejo v ozadju. Seveda vsi ti zasedajo svoj del pomnilnika in pustijo tako manj prostora za programe, ki jih uporabljate za delo.

Mnogi mislijo, da je 1 GB dovolj za skoraj vsako situacijo. Na žalost to ne drži. Če poskusite zagnati kakšno novo igro 3 D, medtem ko že poganjate nekaj programov, lahko pride do upočasnitve pri preklapljanju med igro in programi. Podatki lahko hitro presežejo mejo 1 GB, in ko hočejo windowsi podatke od igre in programov zamenjati v glavnem pomnilniku, morajo uporabiti disk kot začasen prostor. Ta pa je seveda dosti počasnejši od pomnilnika.

Pri igrah je veliko odvisno od ločljivosti in kakovosti. Višja ločljivost in višja izbrana kakovost pomenita večjo količino podatkov za vizualni prikaz. Vsi ti podatki se poskušajo stisniti v pomnilnik. Ko tega zmanjka, se pokliče na pomoč disk. To igro upočasni. Pri igri, ko je prišlo do upočasnitve, se opazi razlika med 512 MB in 2 GB pomnilnika. V drugem primeru bo hitrost igranja (FPS) višja za kakšnih 30 odstotkov, saj procesorju in grafični kartici ni treba čakati na disk. Enako je pri igri Quake 4, kjer je 512 MB premalo. Če 1 GB lahko v določenih situacijah celo podvoji hitrost igranja. Če izberemo nizko vizualno kakovost in ločljivost, je dovolj že 512 MB. Drugače je pri igri Far Cry ali testnemu programu 3 D Mark 2005, ki jima je 512 MB čisto dovolj v vseh situacijah.

Kaj pa programi? Programi za pretvorbo videoposnetkov, kot sta Pinnacle Studio in Gordian Knot, ne pridobijo ničesar z več kot 512 MB pomnilnika. Enako je s programi za pretvorbo zvoka v format mp 3, stiskanje datotek, modeliranje in prikaz scen 3 D ali testiranje hitrosti računalnika.

Precejšnja razlika je tudi pri uporabi več programov hkrati. Če ti uporabljajo disk, veliko pomnilnika ali komunicirajo po mreži, bo več pomnilnika precej pomagalo.

Končamo lahko z ugotovitvijo, da na vprašanje o količini pomnilnika ni enega odgovora. 512 MB bo dovolj, če ne poganjate več programov naenkrat ali če igrate igre v nižjih kakovostnih razredih. 1 GB bo dovolj, če igrate nove igre v zelo kakovostnem razredu ali uporabljate hkrati še kak program, 2 GB pa sta bolj za profesionalce z velikimi potrebami po hkratnem delovanju več programov.

Dr. Matej Gomboši

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Kronične bolezni – posledica debelosti?

Znano je, da debele ljudi bolj ogroža obolevnost oziroma umrljivost zaradi mnogih bolezni. Tveganje s povečevanjem telesne teže še narašča! Ogroženost je odvisna od načina porazdelitve maščevja.

Tipi debelosti

Pri ženskah se maščevje kopiči predvsem na zadnjici in stegnih (debelost spodnjega dela telesa). Ta način porazdelitve maščobe imenujemo tudi hruškasti tip debelosti in je bistveno manj povezan s tveganjem za srčni infarkt, medtem ko je za obodno debelost ali jabolčni tip porazdelitve maščobe značilno, da se maščevje kopiči na trebuhu in prsnem košu. Pri debelih ljudeh, ki imajo ta tip debelosti, je povečano tveganje za razvoj številnih obolenj srčno-žilnega sistema. Maščevje se kopiči okrog trebušnih organov in v trebušnih organih. Vsak odvečni kilogram zveča tveganje in zelo obremeni srce.

V obdobju menopavze se pri ženskah pogosto prerazporedijo maščobe z bokov na pas in trebuh. To ima občutne posledice za presnovo. Stopnjuje se ogroženost za razvoj sladkorne bolezni tipa 2, bolezni srca in ožilja ter zvišan krvni tlak.

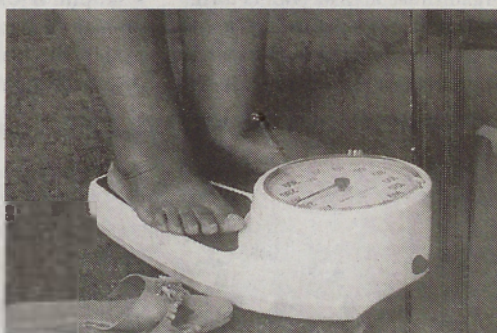
Zakaj je omenjeni tip debelosti tako nevaren, ni znano, vemo pa, da hujšanje pri teh ljudeh bistveno znižuje tveganje za razvoj koronarne bolezni.

All je debelost tveganje za zdravje?

Še do pred nekaj leti je prevladovalo prepričanje, da prehrana ni odgovorna za nastanek sladkorne bolezni tipa 2. A danes vemo, da nepravilna, preobilna prehrana povečuje nevarnost za pojav sladkorne bolezni, pri ljudeh, ki so podedovali gene za to bolezen. Čim večja je telesna teža, tem večji je odpor perifernih tkiv na delovanje insulina. Po normalizaciji telesne teže se potreba po insulinu zmanjša.

Pri ljudeh s čezmerno telesno težo so pogostejše nekatere oblike rakastih bolezni: rak dojke, rak maternice in jajčnikov pri ženskah in rak debelega črevesa ter danke in prostate pri moških.

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Natančni vzroki za kolorektalni rak in druge vrste raka še niso znani. Vendar raziskave dokazujejo povezavo med visokokalorično in mastno hrano, v kateri je malo vlaknin, ter nastankom raka na debelem črevesu.

Debeli ljudje ne morejo dolgotrajnih in napornih telesnih obremenitev. Njihova prezračevalna zmogljivost je zaradi zmanjšane prostornine prsnega koša omejena.

Sorazmerno pogoste so tudi motnje dihanja med spanjem. Med spanjem, pri smrčanju, se pojavljajo krajše prekinitve dihanja. Tak človek se zjutraj zbujati utrujen in nespločen.

Debelost posredno okvari endotelijske celice, kar vodi do erektilne disfunkcije pri moških. Tveganje je toliko večje, čim višje so vrednosti holesterola, zlasti nizka raven holesterola HDL in celotnega holesterola nad 6,2 mmol/L.

Ukrepi

Za normalno telesno težo je torej odločilnega pomena sestava naše prehrane. Kolikor višji je delež maščob v prehrani, tem hitreje se razvije čezmerna telesna teža.

Zato naj bo osnovno načelo uspešnega hujšanja ali cilj do zelene telesne teže:

- zmanjšan vnos maščob s hrano,
- povečanje telesne aktivnosti,
- sprememba prehranskega vedenja.

Brigita Gider, mag. farm.

Pomembno je zdravo prehranjevanje

S posebnimi izobraževalnimi programi je mogoče otroke naučiti, da se prehranjujejo zdravo, da se izognejo pastem sladkih napitkov, raznih sladkarij in prženega krompirja. Otroke je mogoče naučiti, da uživa v zdravi hrani in da je izbirčen glede tega, kar je. Navade iz otroštva bo ohranil vse življenje.

Z raziskavami so ugotovili, da imajo otroci, ki opravijo takšen program izobraževanja, boljše prehranjevalne navade od tistih, ki v šoli prejmejo samo splošne informacije o prehrani. Znanstveniki menijo, da sta vključevanje družine in dostopnost zdrave hrane ključa do uspeha takih programov. To je hkrati rešitev pred pravo epidemijo debelosti, ki je zajela tudi otroke.

Pravilna razsvetljava

Pozimi je pravilna razsvetljava pomembna za zdravje in dobro počutje. Človek potrebuje le 25 odstotkov sončne svetlobe, da vidi, kar 75 odstotkov pa za hormonsko ravnotežje, presnovo in vzdrževanje imunskega sistema. Kdor se večino dneva zadržuje v prostorih z umetno svetlobo, naj poskrbi za zdrav vir, kakršne so na primer svetilke s celotnim svetlobnim spektrom, medtem ko je neonska razsvetljava precej škodljiva.

Dehidrirana zelenjava ali zelenjava brez vode

V zadnjem času najdemo v trgovinah tudi zelenjavo, zapakirano v kozarce, konzerve, ki so neprepustno zaprte. Vse te novosti so posledica novih dehidracijskih tehnik, ki so v zadnjih letih v porastu.

Stare tehnike shranjevanja zelenjave so temeljele na tem, da je zelenjava vsebovala okrog 30 odstotkov vlage, vendar pri tem ni bila najbolj dobro shranjena. Z sedanjimi tehnologijami se stopnja vlažnosti v zelenjavnih živilih zmanjšuje na 2–3 odstotke, s čimer se je rok hrambe podaljšal na nekaj let. Tako lahko shranimo v konzervah ali steklenih kozarcih dehidrirano korenje ali čebulo tudi do 8 let. Konzerve lahko shranjujemo na toplem v kuhinji ali hladnem v kleti. Tudi če imamo zelenjavo shranjeno v odprtih posodah in kozarcih, ki jih pokrijemo s plastičnim pokrovom, bo posušena in dehidrirana ohranila svoj prvotni okus in kakovost. V tem primeru vsebuje posušena dehidrirana zelenjava le minimalne količine kisika. Če vas zanima, zakaj, je odgovor, da z odstranitvijo oksidirajočega kisika ključno vplivamo na podaljšanje življenjske dobe dehidriranih živil.

Vonj

Ne pričakujte, da bi bila dehidrirana zelenjava okusna natančno tako kot sveža in vložena. Okus je nekoliko drugačen in mogoče nekaterim ljudem ne ugaja. To pa ne pomeni, da je okus zelenjave slab, je le drugačen. Seveda se ne more kosati z okusom sveže obrane zelenjave z domačega vrta.

V splošnem velja, da dehidrirana zelenjava ne bo imela tako močnega okusa kot sveža. Skoraj v vsakem primeru je po dodatku malo masla, soli in popra pripravljena zelenjava lahko enako okusna ali celo bolj od zelenjave iz navadnih konzerv.

Odprte posode

Mnogokrat se ljudje sprašujejo, ali naj po odprtju kozarca ali konzerve shranijo njegovo vsebino v zamrzovalniku? Ljudem, ki še niso uporabili dehidrirane zelenjave, se zdi čudno, da te zelenjave ni treba shraniti v zamrzovalniku, kot to naredimo z moko oz. ledeno zelenjavo v vrečkah. To je zelo pomembno pri zamrznjeni zelenjavi, saj bi se le-ta pokvarila, vendar pri dehidrirani zelenjavi je stvar drugačna. Za večino bakterij in plesni je najprimernejša stopnja vlage za njihovo rast okoli 15 do 30 odstotkov. Vlažnost dehidrirane zelenjave je dosti nižja od zamrznjene, tako da nam ni treba biti v skrbeh, seveda če ne živimo v vlažnem podnebju, iz katerega bi se na hrano vezale ogromne količine vlage.

In na kaj naj smo pozorni, če odpremo dehidrirano zelenjavo? Pozorni moramo biti na razmere pri shranjevanju: še posebej na previsoko temperaturo pri visoki vlažnosti. Vse naše konzerve zapremo s plastičnim pokrovom, potem ko odpremo kovinski pokrov s ključem.

Torej svetujemo vam, da vsebino potem, ko ste odprli konzervo in nameravate v nekaj mesecih po-

rabiti vso zelenjavo, stresete v drug kozarec. Najboljši je seveda steklen, saj tlak ne bo vplival na odpiranje in zapiranje pokrova. Če se to zgodi, v kozarec pride vlaga, ki jo, kot že omenjeno, hrana absorbira. Ko se absorbira preveč vlage, hrana postane mehka, rok trajanja se resno skrajša in hrano morate na hitro uporabiti.

Nizka teža

Dehidrirana zelenjava je zelo lahka. Poveča pa svojo težo, če jo ponovno oskrbimo z vodo, od 3- do 6-krat, odvisno od hrane. Čebula npr. poveča svoj volumen okrog 1,3-krat, ko jo namočimo v mrzlo vodo. Ko jo skuhamo, se njen volumen poveča za trikrat, medtem ko se teža poveča za štirikrat.

Pripravljalni čas in tehnike

Za pripravljanje dehidrirane hrane je potrebno nekoliko več časa. V nekaterih primerih pa ga porabimo manj. Odvisno je od vrste zelenjave.

Pri večini živil je dehidrirana zelenjava pripravljena v približno pol ure. Če se nam zelo mudi, lahko uporabimo za kuhanje tudi ekonom lonec. Na ta način pripravljena zelenjava je še zlasti primerna pozimi, ko nam primanjkuje sveže zelenjave.

Hranilna vrednost

Dehidrirana zelenjava vsebuje več hranil kot zamrznjena ali konzervirana zelenjava v konzervah. Tudi stranski odpadki pri dehidrirani hrani so manjši, saj jih skorajda ni, razen hrane, ki je ne pojedete.

Martina Varga

Hišni prah

Zdravniki in znanstveniki z vsega sveta že več let poudarjajo, da je vzrok mnogih obolenj prav hišni prah. Ta namreč vključuje živalske dlake, spore plesni, pelod, delce žuželk, bakterije in še marsikaj drugega. Prah je v vsakem stanovanju drugačen in podobno je tudi s človekovimi reakcijami nanj. Mnogi ljudje, ki so alergični na eno ali več sestavin hišnega prahu, morebiti bolehalo za naslednjimi simptomi: zamašen nos, kihanje, kašljanje, glavobol, vzdražene oči, kopri-vnica itd.

Način odstranjevanja prahu lahko veliko prispeva k izboljšanju ali poslabšanju zdravja. Ob uporabi najbolj znane metode odstranjevanja prahu, sesanja s sesalnikom, se lahko pojavijo pravcarke težave. Mnogi sesalniki so pravi topovi bakterij. Podobno kot letijo muhe skozi mrežasto žičnato ograjo, zletijo številne bakterije skozi pore papirnatih sesalnih vrečk.

Te bakterije se več ur zadržujejo v zraku stanovanja, stanovalci pa jih ves ta čas vdihavamo. Zato svetujemo, naj sesalnike uporabljamo karseda poredko, vsekakor pa moramo takrat na stežaj odpreti okna.

Doktor Zamm iz ZDA in mnogi drugi zdravniki označujejo hišni prah kot dejavnik tveganja za tiste gospodinjke, ki skoraj ves dan vdihavajo prah, ki se med čiščenjem vrtniči v prostoru.

Najučinkovitejše sesanje poteka preko vgradnega centralnega sesalnega sistema, ki prah odvaja na prosto.

Ta poskrbi za boljši zrak v stanovanju, kar je izjemno pomembno za ljudi z alergijami na prah, pelod in druge snovi, ki dražijo pljuča. Omenjeni sistem izloči iz hiše tudi najmanjše prašne delce.

**Združenje potrošnikov
Pomurja svetuje**

Zimska sezonska razprodaja

Zimska sezonska razprodaja tekstilnega blaga in obutve se ne sme začeti prej kot šestega januarja. V primeru, da je šesti januar nedelja, se sezonska razprodaja ne sme začeti prej kot sedmega januarja. Blago na razprodaji mora biti označeno s ceno pred znižanjem in z znižano ceno. Če je odstotek znižanja objavljen v razpunu, mora najvišji odstotek znižanja zajemati najmanj eno četrtno vrednosti vsega blaga, ki je na razprodaji. Če je na razprodaji tudi blago z napako, mora biti posebej označeno, da gre za blago z napako, in mora biti fizično ločeno od redne prodaje. Prodajalec mora kupca vidno opozoriti, da gre za blago z napako. V primeru reklamacije zaradi napake veljajo za blago na razprodaji enaka določila Zakona o varstvu potrošnikov kot za blago pri normalni prodaji. Potrošnik mora o napaki obvestiti prodajalca v dveh mesecih od dneva, ko je bila napaka odkrita. Prodajalec odgovarja za stvarne napake na blagu dve leti od dneva, ko je bila stvar izročena. Potrošnik lahko od prodajalca zahteva, da odpravi napako na blagu ali vrne del plačanega zneska v sorazmerju z napako ali blago z napako zamenja z novim brezhibnim blagom ali vrne plačani znesek. Če napaka ni sporna, mora prodajalec najkasneje v osmih dneh ugoditi potrošnikovi zahtevi, če pa je napaka sporna, pa mora podjetje potrošniku na njegovo zahtevo pisno odgovoriti najpozneje v osmih dneh po njenem prejemu.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Zaskrbljenost in nespečnost

Kar 46 odstotkov ljudi, starejših od 50 let, v povprečju spi manj kot sedem ur, je pokazala Gallupova anketa.

Raziskava, ki jo je naročil Mednarodni center za dolgo življenje, je pokazala, da četrtno starejših od 50 let muči nespečnost. Strokovnjaki opozarjajo, da je dober spanec za zdravje pomemben tako kot prehrana ali telovadba, še zlasti za starejše.

Najpogostejše težave s spanjem imajo ljudje, ki skrbijo za svoje starše ali druge sorodnike, je še pokazala raziskava, v kateri je sodelovalo več kot tisoč ljudi. Ugotovili so tudi, da imajo ženske običajno več težav s spanjem kot moški, medtem ko tisti, ki skrbijo za svoje zdravje, nimajo tovrstnih težav.

Izjema

Na priobalnem območju (ceste od Kozine do Sečovelj) veljajo za zimsko opremo vozil tudi 4-letne pnevmatike z minimalno globino profila 1,6 mm (verige v priboru niso potrebne).

Z našega štedilnika

Branko ČASAR,
kuharski mojster
v gostilni Pri Lovenjaku
v Polani

Kremna juha iz zelene

500 g zelene, sol, beli poper, 2 cl limoninega soka, 30 g masla, 10 g moke, 12 cl kisle smetane, 200 cl vode

Olupljeno zeleno narežemo na kocke, damo v lonec z vodo ter začnimo s soljo, poprom in limoninim sokom. Počasi kuhamo do mehkega, nato jo pretlačimo in zamešamo v svetlo prežganje iz masla in moke. Še malo prevremo, dodamo kislo smetano in zakuhamo naribano kašo.

O nasilju

Nasilje prizadene vse, tako moške kot ženske, odrasle in otroke, ne glede na raso, vero, družbeni sloj.

Natančnih podatkov o razsežnosti te problematike ni, obstajajo pa ocene, ki kažejo, da obstaja razlog za zaskrbljenost in je temu področju treba nameniti več pozornosti.

Nasilje se pojavlja v najrazličnejših oblikah

Fizično nasilje

Je najbolj vidna oblika nasilja, ki pogosto pušča vidne posledice.

Fizično nasilje se stopnjuje od klofute do odtrganja vse do brutalnega pretepanja. Lahko se konča z umorom, pogosto pa vodi k resnim fizičnim poškodbam.

Najpogostejše oblike fizičnega nasilja so:

Odrivanje, klofutanje, lasanje, zaklepanje žrtve v stanovanje, metanje stvari v žrtev (kozarci, krožniki, posode ...), brcanje, pretepanje, butanje z glavo ob zid, pretepanje s pasom, bičanje, boksanje, napadi s strelnim orožjem, napadi s hladnim orožjem (nož, kij, kladio), davljenje, ugašanje cigaret na telesu žrtve ...

Psihično nasilje

Gre za manj vidno obliko nasilja, ki jo je zato tudi težko opaziti. Oblike psihičnega nasilja so zelo raznolike, njihov namen pa je vedno enak: uveljavljanje nadzora nad vsemi vidiki življenja, drugega popredmetiti kot lastnino in dokazati moč in avtoriteto.

Verbalne zlorabe, poniževanja, grožnje, nadlegovanje in omejevanje so lahko bolj škodljivi kot fizični napadi, saj resno slabijo žrtvino duševno zdravje. Kot posledica je, da oseba, ki doživlja tako nasilje, izgubi samozavest in postopoma težko skrbi sama zase.

Spolno nasilje

Spolno nasilje je vsaka oblika zadovoljevanja svojih seksualnih potreb in želja z zlorabo moči nad drugo osebo proti njeni volji.

Spolno nasilje ni omejeno samo na fizični kontakt. Obsega vse od verbalnega seksualnega nasilja (nesramne pripombe o spolnosti in telesu), prostitucije, pornografije, ekshibicionizma do vseh oblik fizičnega zlorabljanja (otipavanje, poljubljanje) ...

Je nasilje, ki prevzame obliko seksualnosti. Žrtve so ponavadi šibkejšje skupine prebivalstva: ženske, otroci, fizično in telesno prizadeti.

Ekonomsko nasilje

V družini se ekonomsko nasilje hitro opazi, vendar se oškodovanec s tem tudi hitro sprijazni. Ko postane partnerski odnos nevzdržen, je ravno ekonomska neenakost tista, ki partnerja, ponavadi partnerko, v največji meri preprečuje, da bi tak odnos zapustila.

Primer: En partner popolnoma prevzame nadzor nad družinskimi prihodki, določi vsoto denarja, ki se ga lahko uporabi za gospodinjstvo ali pa brezposelnega partnerja kaznuje tako, da ne daje za stroške gospodinjstva.

Največkrat so žrtve najšibkejšje skupine: otroci, ženske, stari, ljudje s posebnimi potrebami, kar še enkrat potrjuje, da je nasilje zloraba moči, dominacija močnejšega nad šibkejšim. Nasilje pomeni kršenje temeljnih človekovih pravic, kot so pravica do varnosti, svobode, pravica do življenja brez strahu in brez prisile.

Obseg nasilja je težko merljiv, saj se najpogostejše dogaja na zasebnih mestih, skrito očem drugih, žrtve pa se znajdejo v taki poziciji, da teh dejanj pogosto ne prijavljajo.

Velikokrat ljudje pri svojem delu ali v zasebnem življenju izvejo, da se nekje dogaja nasilje, vendar nihče nič ne ukrene, misleč, da za to ni pristojen, da je to njihov osebni ali družinski problem, da bo žrtev že sama poiskala pomoč pri ustreznih ustanovah, ali pa celo njih same krivijo za to, kar se jim dogaja.

Proces nasilnega odnosa se začne tako neopazno, da se žrtve velikokrat sploh ne zavedajo, kaj se jim dogaja, dokler situacija ne postane neznosna in ogrožujoča za življenje.

Žrtve nasilja dejanj pogosto ne prijavljajo, saj jih spremljajo občutki strahu, sramu, krivijo sebe za to, kar se jim dogaja, pogosto jih je tudi strah pred odzivi.

Rada bi poudarila, da je nasilje družben problem, pred katerim si nikakor ne smemo zatiskati oči, saj žrtve pogosto niso zmožne same poiskati pomoči.

Kaj lahko storimo?

Osebo, za katero vemo, da je žrtev nasilja, nagovorimo o tem, kar se ji dogaja, in jo skušamo spodbuditi, da poišče pomoč pri ustreznih službah. Pomembno je, da ne minimaliziramo njene težave, saj to lahko pomeni, da potem nikoli več ne bo poiskala pomoči.

Zelo pomembno je, da na pojav nasilja opozarjamo in se nanj odzovemo tako v civilni kot strokovni sferi.

Tukaj zasledujemo dva vidika: zaščititi žrtev nasilja in seznaniti povzročitelja z odgovornostjo in sankcijami za njegova ravnanja. Tukaj ne gre zgolj za kaznovanje storilca, ampak za to, da se nasilnež zave svoje odgovornosti za storjeno dejanje in lahko s svetovalnim delom do neke mere spremeni svoje ravnanje.

Rada bi poudarila, da opravičila za nasilje ni in je zanj odgovoren izključno storilec.

Za pomoč pri reševanju stisk in težav, povezanih ob doživljanju nasilja, se lahko obrnete na pristojni Center za socialno delo ali na katero od nevladnih organizacij.

Naslovi in telefonske številke institucij, kamor se v Pomurju lahko obrnete za pomoč:

Center za socialno delo Gornja Radgona, Partizanska c. 21, telefon: 02/564 93 10; Center za socialno delo Murska Sobota, Slovenska ul. 44, telefon: 02/535 11 40; Center za socialno delo Lendava, Glavna ul. 73, telefon: 02/578 98 40; Center za socialno delo Ljutomer, Prešernova ul. 17, telefon: 02/585 86 60; Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, Pleše 9, Murska Sobota, telefon: 02/527 19 00; Krizni center za mlade, Lendavska 15 a, Murska Sobota, telefon: 02/534 85 82; Društvo varnega zavetja (varna hiša), p. p. 18, Ljutomer telefon: 02/584 83 90.

Koordinatorica za obravnavo nasilja za Pomurje
Jana Plavec, dipl. soc. del.
Center za socialno delo
Gornja Radgona

2 besede mode Moda: vprašanje stila

Moda se vedno spreminja, a kupci si nenehno diktata ne želimo več toliko. Bolj nam gre za novo oblikovanje svojstvenega stila. Nov trend je nov svet, kar mora veljati tudi za svetovne modne oblikovalce.

Ponudba

Nakupovalna mrzlica kar ne pojenja. Kmalu nas čakajo razprodaje in ves modni motor je prisiljen, da nas razvaja, nas nenehno obdaruje

in vabi v skrivnostni svet. Moda nekako izgublja pomen, danes smo kupci ozavešeni in pravzaprav kar dobri poznavalci. Lažje izbiramo, ker znamo več kot pred dvajsetimi leti. Znamo se poslušati, znamo primerjati in prepoznavamo tako prefinjeno obliko kot tudi udobje in tehnologijo.

Moda postaja standardizirana

Prej so modo določali največji poznavalci, danes pa te »knjige« niso več 100-odstotno vodilo. Največji oblikovalci modnih smeric, ki delujejo v svetovnih modnih agencijah, so prisiljeni iti med ljudi, opazovati kulturne navade, barve, tkanine, oblike in teksture. Nič jim ne sme uiti. Postavljeni so pred dokaj težko nalogo, saj smo največje poznavalke oblačil prav ženske. Novo znanje je združba instinkta in osebnih želja, s katerim si gradimo svoj individualni stil.

Profit

Vsa največja imena, kot so Dior, Celine, Givenchy in Kenzo, pripadajo hiši Louis Vuitton-Moët-Hennessy. Skupini Gucci pripadajo Yves Saint-Laurent, Balenciaga, Stella McCartney in Alexander McQueen. Sameva le Chanel, ki z uspešnim oblikovanjem Karla Lagerfelda združuje prepoznavno tradicijo in nov korak. Tudi pri največjih gre torej za vse večje pritiske zaradi profita. Art direktorji največjih modnih hiš so vse bolj vpeti v strategijo podjetja in sestanke, na katerih se govori o finančnem poslovanju. Zdi se, da si umetnost vse bolj podaja roko z butičnim in kostumografskim.

Tatjana Kalamar Morales

Kam s kalčki?

Če kalčkov ne porabimo takoj, jih lahko za nekaj dni shranimo v hladilnik v dobro zaprti posodi, vendar se zelo hitro pokvarijo, postanejo mehki in izgubijo privlačno krhkost. Lahko pa jih preliščite in jih, namočene v slano vodo, za malce več časa shranite v hladilnik.

Telečji medaljon v kakijevl omaki

720 g telečjega fileja, 8 cl olja, 10 g sladkornega kisa, 80 g skute, 280 g kakija, 15 cl belega vina, 12 cl sladke smetane, sol, poper

Telečji file narežemo na tanke rezine, ki jih na deski potolčemo, solimo in popramo. Olje v kozici segrejemo in na njem opečemo rezine mesa oziroma medaljone. Preložimo jih v drugo posodo, na preostanku maščobe pa karameliziramo sladkor, zalijemo z vinom in prevremo. Dodamo pretlačeno skuto ter olupljen in na kocke narezan kaki. Premešamo, dodamo meso, pokrijemo in dušimo pet minut. Zalijemo s sladko smetano in prevremo. Meso poberemo iz omake in na toplem shranimo. Omako pretlačimo, če je pregosta, jo zalijemo z mlekom in prevremo. Vročo prelijemo po mesu in ponudimo.

Cukinjev puding

60 g ovsene moke, 2 rumenjaka, 12 cl sladke smetane, sol, poper, 250 g cukinov, 30 g masla, 2 beljaka

Ovseno moko, rumenjake, sladko smetano, sol, in poper zmešamo. Pustimo stati 20 minut. Med

tem časom cukine olupimo, grobo naribamo in na maslu zdušimo. Ohlajene dodamo pripravljene mešanici. Iz beljakov stepemo trd sneg in ga rahlo primešamo. Pripravljen puding damo v z maslom namazane in pomokane porcijske oz. večporcijske modele. Napolnjene modele pokrijemo s folijo za peko in robove dobro stisnemo. Položimo jih v kozico z vodo, ki sega do dveh tretjin modela. Kozico pokrijemo in počasi kuhamo 25 minut, nato modelčke poberemo iz vode, vsebino pa zvrnemo na krožnik k mesu z omako.

Endivija z jabolki

400 g endivije, 400 g jabolk, 20 g mletih orehov, 10 g gorčice, 10 cl belega vina, 3 cl vinskega kisa, 5 g mlete rdeče paprike, sol, poper

Endivijo pod tekočo vodo operemo in narežemo na rezance. Jabolka olupimo in narežemo na kocke. Endivijo damo na krožnik, v sredino položimo jabolka in vse skupaj prelijemo s prelivom. Preliv pripravimo iz gorčice, belega vina, mletih orehov, vinskega kisa, mlete rdeče paprike, soli in popra.

Pecivo s hruškami

Sestavine za testo: 300 g moke, 150 g margarine, 50 g sladkorja, 7 cl radenske, pol zavrtka pecilnega praška, ščepec soli

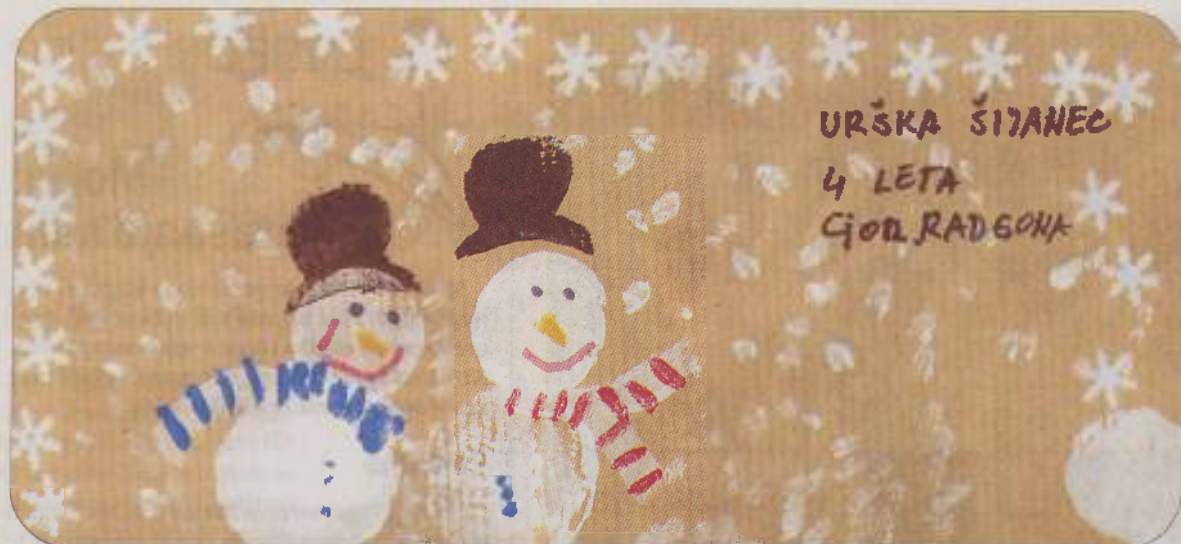
Sestavine za nadev: 400 g sočnih hrušk

Sestavine za jajčno kremo: 250 cl rastlinske smetane, 3 jajca, 30 g sladkorja, 1 vanilin sladkor

Posip: 50 g naribane čokolade

V presejano moko zmešamo pecilni prašek. Dodamo drobne koščke margarine ter v radenski raztopljen sladkor in sol. Na hitro pognetemo v testo. Iz njega naredimo svaljek, ga pokrijemo in damo za 30 minut na hladno, da se spočije. Nato testo razvaljamo v obliki kroga, tako da pokrije še 3 cm roba modela. Damo v pomaščen in pomokan tortni model. Po testu nadevamo 3 mm debele rezine sočnih hrušk. Prelijemo z jajčno kremo, damo v pečico in pečemo 50 minut pri 180 °C. Pečeno še vroče potresemo z naribano čokolado.

Priprava jajčne kreme: V posodi segrejemo sladko smetano in sladkor, odstavimo ter narahlo vtepamo jajca in vanilin sladkor.

Mlada novinarka poroča

V preteklih dneh je našo šolo obiskal pesnik Miroslav Košuta. Z njim sem imela krajši intervju.

Kdaj ste začeli svojo ustvarjalno pot?

Na to vprašanje bi težko odgovoril, glede na to, kaj je ustvarjanje in kdaj se začne. Pisati sem začel že kot otrok v 3. ali v 4. razredu, in sicer sem najprej beležil svoje zapise na deščice. Pozneje pa sem ugotovil, kako se lahko s svojim pisanjem branim pred nagajivim mlajšim bratom. Začel sem izdajati družinsko glasilo z naslovom Kozje molitvice.

Se še spominjate svoje prve pesmi?

Ne, ne spomnim se je, saj ne vem, ali so bili moji prvi verzi že moje pesmi ali ne.

Kaj oziroma kdo vam je dal navdih za pisanje pesmi?

Pri nas na Primorskem je bil v tistem času še zmeraj zelo popularen Simon Gregorčič, zato so bili tudi moji verzi podobni njegovim. Za začetek pisanja mojih otroških pesmi pa je zaslužen Ferdo Godina.

Kje ponavadi pišete pesmi? V naravi, sobi ...

Zametke pesmi pišem kjerkoli, zato imam vedno s sabo kos papirja in pisalo.

Kaj mislite, po kateri zbirki učenci najraje posežejo?

Na to vprašanje ne bi vedel odgovoriti, vem pa, da otroci na Primorskem radi prebirajo zbirko z naslovom Na Krasu je krasno.

Za konec naj povem še, da smo bili pesnikovega obiska na šoli zelo veseli, še bolj veseli pa bi bili, če bi našo šolo še večkrat obiskal kakšen podoben gost.

Laura Vaš, 9. d., OŠ I Murska Sobota

Med otroke v bolnišnici smo prinesli praznično razpoloženje

V mesecu decembru člani gledališkega krožka OŠ Bakovci zmeraj pomislimo na bolne otroke v bolnišnici. Pogovarjamo se, kako bi jim pričarali praznično vzdušje ob prihodu dedka Mraza. Veseli smo, ko nas zaposleni povabijo na obisk.

Zato smo za to priložnost pripravili igrice, si izdelali kostume, se naučili pesmico in zaigrali otrokom. Skupaj smo priklicali dedka Mraza. Seveda je prišel v spremstvu palčkov in snežinke in razdelil darila, ki so že čakala pod jelko. Presenečeni smo bili, saj so tudi nas nastopajoče čakala darila.

Po nastopu smo si še zaželeli vse najboljše in najlepše ob novem letu in se poslovili od otrok v želji, da bi čim prej ozdraveli. Odhajali smo veseli, da smo za nekaj trenutkov pregnali misel na bolezen in jim polepsali dan.

Člani gledališkega krožka OŠ Bakovci z mentorico Marijo Antolin

Začetek iger na snegu
Anja Weiss, 4.r. OŠ Odranci

joze.graj@p-inf.si

Na ptičjem letališču

Ptičje letališče res je kratko, ptički pristajajo tam gladko. Propelerjev jim ni treba, saj peruti poneso jih do neba.

Mihael Šinček,
DOŠ Prosenjakovci

Poredni otroci

Poredni uničijo vse,
kar jim pride pod roke:
raztrosijo vrečo moke,
polijejo sok,
zganjajo nemogočen zvok.
Udarjajo po loncu,
zvonijo po zvoncu.
Gredo se velike pretepače,
lomijo tuje igrače.
Tako igrajo na klavir,
da ne upoštevajo nobenih manir.
Prav vse naredijo,
na kar jih drugi nagovorijo.

Marinela, Laura,
Adriana, Alen, 3. razred,
DOŠ Prosenjakovci

V medvedji šoli

Medvedek Sladkosnede
se v šoli pogovarja
in učiteljici nagaja.
Učiteljici se smeji
in ji abecedo govori.
Učiteljica se razjezi,
ker se tako smeji.
Medvedek žalostno zagodrnja,
ker učiteljico rad ima.

Natja Hahn, 3./9,
DOŠ Prosenjakovci

Micka

Tam v Ljubljani
Micka živi.
Dolge čaka noči,
a Tulpenheima ni.
Micka ga ljubi iz dna srca,
a ga še dobro ne pozna.
Tulpenheim je slepar,
prstan dal je Micki v dar.
Z njim se drugi je zaobljubil,
ki skrivaj jo je ljubil.
Micka zato ni
Tulpenheima hotela,
raje Anžeta za moža je vzela.

Klementina Zelko, 8. b/9,
OŠ Črenšovci

Nekaj o sebi

Rada gledam otroški program. Rada se učim, se vozim s kolesom in poslušam klasično glasbo. Zbiram sličice. Rada zgodaj vstajam. Všeč mi je brisanje prahu in sesanje. Imam rada lepe obleke.

Ko bom velika, želim postati učiteljica, stvarveda ali princeska.

Urška Prelog, 2. b, OŠ Beltinci

Mi, otroci

Skupaj najraje beremo knjige. Katja, Tjaša in Ines se rade igramo z barbicami. Uroš, Ivo, Tilen, Goran, Miha in Jan radi igrajo nogomet. Nuša, Mojca, Damjana, Andreja, Sara in Aljaž se najraje igrajo igro med dvema ognjema. Vsi skupaj radi obiskujemo pevski zbor ter športni, plesni in dopisniški krožek. Radi sodelujemo pri pouku in poslušamo pravljice, ki nam jih pripoveduje učiteljica.

Katja Zver, 3. c, OŠ Beltinci

Konj

Moja najljubša žival je konj. Najraje imam konje rjave barve, saj so zelo močni. Na nogah imajo kopita. Ko jih jezdim, morajo imeti uzdo in sedlo. Tudi sam jih rad jezdim, saj so me to zelo veselili.

Dominik Jona, 3. a,
OŠ Beltinci

Jaz v nedeljo

V nedeljo spim, počivam
in čisto počasi se umivam.
Ves popoldan igrice igram
in prav nič ne garam.
Za kosilo je zrezek,
kruh in narezek.
Če je sončen dan,
se s prijatelji igram.

Pride večer in mama mi reče:
»Ne da, kako hitro čas teče?«
Jaz pa: »Tako hitro uga teče
kot babica palačinke speče!«

Nejc Havaši, 5. b/8, Dopisni
krožek DOŠ I Lendava

Kaj bi bilo, če bi bila marsovec

Nekega jutra, ko odprem oči, vidim, da okrog mene plavajo zvezde. Takoj odhitim pred ogledalo. V njem vidim marsovca in rečem: »Saj to sem jaz!«

Naenkrat zaslišim glas: »Hčerka, pridi na malico!« Takoj grem pogledat, kaj se tu dogaja. Ko sem odprla vrata, sem videla marsovca očeta in mamo. Takoj grem vprašat mamo, kako mi je ime. Ona je rekla: »Katja.« Ni pa mi jasno, zakaj jaz nimam starih staršev, sester ali bratov. Naenkrat pa se pojavijo tudi oni. Tako sem poskočila, zavriskala od veselja, da sem začela leteti. Bila sem zelo vesela, da imam takšno družino. Hodili smo v kino, trgovino in na morje. Vendar to niso bili čisto navadna trgovina, kino in morje. V trgovini si lahko kupil zvezde, luno in sonce. V kinu si gledal planete, namesto morja pa si se kopal v oblakih.

Katja Prajnar

Mars je planet, kjer živijo otroci marsovci. Tam lahko delajo, kar hočejo. Sicer so brez staršev, zato se jim ni treba učiti in hoditi v šolo. Lahko se samo igrajo. Sliši se zabavno, zato sem se tudi sam odločil, da bom postal marsovec.

Imeli smo največje otroško igrišče in vse polno igrač. Na Marsu velja zakon, da morajo biti otroci srečni. Nekega dne sem srečal marsovčka, ki pa se je naveličal igranja. Rad bi se učil. Povedal sem mu, da se mora igrati, sicer bo izgnan na Zemljo. Ker je vztrajal, sem ga vzel naslednji dan s sabo na Zemljo. Začel je obiskovati prvi razred. Postal je pametnejši od drugih otrok na Marsu.

In tako sem se tudi jaz odločil, da se bom raje učil na Zemlji, kot pa da bi bil neveden marsovec!

Kevin Šarčević, 3. a, OŠ Razkrižje

Na OŠ Apače letos malo drugače

OŠ Apače ima naziv ekošola, zato so se odločili, da bodo temu primerno zaznamovali tudi veseli december. Izdelali so novoletne okraske iz naravnih materialov (razni plodovi ...), s katerimi so okrasili učilnice, novoletno jelko in skupne prostore. Posebnost pa sta dve novoletni jelki, ki sta izdelani iz odpadnega materiala, in sicer iz plastenk, časopisnega papirja in žice. Izdelali so jo učenci ekokrožka pod mentorstvom učiteljice likovne vzgoje Aleksandre Fekonja. Delo je bilo zahtevno, vendar se je trud izplačal. Za veliko jelko, ki meri krepko čez dva metra, so uporabili 135, za manjšo pa 35 plastenk. Ekojelki sta pravi lepota njihove skupne prostora in jim lepšata praznično razpoloženje. Še bolj pa so ponosni, ker so s tem nekaj naredili za naravo – ohranili so življenje vsaj eni smreki.

A. M., foto: M. M.

Skavtska skupina Črenšovci 1

Debelorepi bober in Markovska divjad

Biti skavt je zelo razburljivo, je pot, polna nepozabnih doživetij, novih spoznanj, izzivov in prijateljev. Je pot, preko katere nam Bog odkriva lepoto narave in stvarstva, pravi v črenšovski skavtski skupini.

V skupini sta dve veji: četa Debelorepega bobra, kjer se srečujejo skavti, stari med 11 in 16 let, in klan Markovska di-

vjad, ki jo sestavljajo skavti, stari od 17 do 21 let. Vsako leto si zadajo različne izzive. Tako so se februarja napotili na zimovanje v Negovi. Štiri dni so se družili pod geslom Bodi prijatelj. Med bivanjem v Negovi so nenehno potekale različne skavtske aktivnosti. Novi člani so naredili skavtski izpit. Celotna skupina pa je opravila zanimiv pohod. Za ra-

dio Ognjišče so pripravili še utrinek za skavtsko oddajo. Kasneje so v Bukovnici urili skavtske veščine: orientacija v naravi, vremenski pojavi, vozli in vezave, potna znamenja, prva pomoč ipd. Julija so sodelovali na taboru skavtov mariborske regije v Čepincih. Vodja črenšovske skavtske skupine je Marjeta Kolenko.

A. B.

Božičkova hiša na Hotizi

Med minulimi prazniki smo lahko marsikje občudovali lepo okrašene ter razsvetljene hiše in njihovo okolico. Če pa vas je pot zanesla skozi Hotizo, natančneje mimo Hozjanovih iz Srednje ulice 28, vam je prav zagotovo zastal dih. Njihovo hišo in okolico je razsvetljevalo 220 kompletov lučk. Na vrtu je bilo razstavljenih mnogo Božikov, snežakov, živali, maket raznih zgradb ipd. Še posebej je izstopala tako imenovana Božičkova hiša. Z izdelavo raznih maket zgradb in urejanjem okolice sta začela Marija in Ivan že leta 2001. Ivanu je izdelovanje maket hobi, za katerega porabi ogromno časa, za ideje in spodbudo pri delu pa poskrbi žena Marija. Božičkovo hišo je izdeloval pol leta, porabil 200 metrov kablov, s pomočjo katerih 35 božičkov poje, se igra, vozi na motorju, telovadi ...

Besedilo in foto: Milan Vuk

Prvi letošnji snežak čez tri metre

Gradnja snežaka je priljubljena otroška zimska aktivnost. Ob tem pa uživajo z otroki tudi starejši. Letošnji prvi snežak je bil kot nalašč za tega snežaka velikana, ki ga je postavila družina Zorko s Ptujске Ceste. Mali Sebastijan si je zaželel, da bi bil dosti višji od njega in viden daleč naokrog. Želja se mu je uresničila. Snežak je skupaj s klubom visok 3 metre in 20 centimetrov. Ob njem se ustavljajo tudi mimoidoči in ga fotografirajo. D. M.

Prejeli smo

Še enkrat: Nova vlada, nove reforme

Na podlagi članka z naslovom Nova vlada, nove reforme avtorice Tine Haki, ki se je dotaknila predloga reform dr. Jožeta Pavliča Damijana, je bilo zapisanih nekaj trditve, ki v predlogu reform sploh ne obstajajo. Verjamem, da njene trditve niso namenjene zavajanju ali izkrivljanju dejstev, ampak izhajajo iz nepoznavanja vsebine predlaganih reform.

Z avtorico se popolnoma strinjam, da smo študenti iz Prekmurja, ki študiramo v univerzitetnih središčih, dvakrat tepeni. Prvič zaradi stroškov prevoza, drugič pa smo zaradi dolgih čakalnih vrst v študentskih domovih primorani iskati stanovanja na trgu, pri tem pa so naše pravice popolnoma enake, kot jih imajo študentje, ki stalno bivajo v univerzitetnih središčih. Ti tovrstnih stroškov ne poznajo in lahko sredstva, ki so za nas ključnega pomena pri zagotavljanju osnovnih razmer za študij, namenijo za obštudijske dejavnosti.

Nastala situacija ni od danes, ampak je posledica vođenja in odnosa države do tistih študentov, ki nismo iz univerzitetnih središč. Študenti, ki smo seznanjeni s predlogi reform pod vodstvom dr. Jožeta Pavliča Damijana, se o njih veliko pogovarjamo in smo enotnega mnenja, da se bo položaj prekmurskih študentov izboljšal.

Predlogi reform na področju visokega šolstva omogočajo ustanavljanje univerz tudi v posameznih regionalnih središčih, torej bliže našemu domu.

V tem primeru bodo takoj odpadli stroški za bivanje, zmanjšal pa se bo tudi naval študentov v že obstoječih univerzitetnih središčih. Zaradi učinka zmanjšanja povpraševanja po subvencioniranih stanovanjih bo marsikateri lastnik spustil ceno in z veseljem sprejel študenta, več pa bo tudi prostih mest v študentskih domovih.

Poleg ustanavljanja novih univerz prinašajo reforme bistveno več denarja za visoko šolstvo in več denarja za stipendije. Problem obstoječega sistema financiranja visokega šolstva in stipendij je, da se določene subvencije podeljujejo ne glede na socialni položaj ali prizadevnost pri študiju. Tako smo študenti v tem sistemu dejansko motivirani, da »študiramo« dlje časa od potrebnega, da čas namesto študija namenjamo delu preko študentskih servisov, pri tem pa koristimo vse tiste bonitete, ki so namenjene študentom, ki pridno in v roku (do) študirajo.

Seveda v breme naših staršev in drugih davkoplačevalcev. Tudi zaradi teh dejstev bo subvencioniranje študentskih bonov kot ena od bonitet vezano na dejanski čas študija in ne v nedogled. S skrajšanjem študijske dobe bo ostalo več denarja za stipendije tistim, ki nameravajo redno študirati in doštudirati. Nikjer v predlogu reform torej ni omenjena ukinitve študentskih bonov!

Kljub dejstvu, da več kot 8.000 študentov na leto zasluži preko študentskih servisov več kot 2 milijona SIT,

nekateri celo do 8 milijonov, in da se letno preko študentskih servisov obrne 80 milijard tolarjev, v predlogu reform nikjer ni omenjena ukinitve študentskega dela.

Se pa omenja malenkostno znižanje splošne olajšave, kar bo preprečilo možnost zlorab. Gre torej za redefinicijo davčnega statusa dela študentov preko študentskih napotnic, ki pa bo še vedno omogočal pridobitev sredstev tistim z nižjimi dohodki.

Dobro je, da se je vlada zamislila nad problemi dostopnosti študija in študentskih servisov, kot je to omenila spoštovana avtorica Tina Haki. Morda je pozabila omeniti tudi diskriminacijo obravnavo izrednih študentov in dosedanje problematiko zaračunavanja dodatnih stroškov študija mimo veljavnega sistema. Vendar pa reforme na področju visokega šolstva sežejo mnogo dlje.

Omogočile bodo večjo konkurenčnost in dostopnost univerz, boljšo povezavo z gospodarstvom, ustanavljanje novih visokošolskih zavodov, spodbujanje raziskovalnega dela in povečale mobilnost tako študentov kot tudi učiteljev.

Ker pravijo, da na mladih svet stoji in da mladi sprejemajo izzive, smo študenti prvi, ki si upamo spremeniti in izboljšati prihodnost. Začnimo že v letu 2006! Srečno!

Marko Martinuzzi, univ. dipl. prav., študent 2. letnika podiplomskega študija na Pravni fakulteti UM

Vaše pesmi

Ko bi še enkrat ...

Ko bi še enkrat prišel k meni,
nikdar več izpustila te ne bi.
Zaman bi tvoje prošnje bile,
saj me ne bi nikakor prepričale.
Ker si te sedaj želim in pogrešam,
a zdaj za napake se kesam.
Srečen si v objemu druge ljubezni,
zdaj vem, da moji upi so prazni.

Sonja

Trenutna želja moja

Želim si le.
Da še naprej ljubiš me.
Da bom zate vedno tvoja mala.
Ki te ima neskončno rada.
Ko pa te ni ob meni.
Te močno pogrešam ob sebi.
Daj, verjemi.
Moje srce si vzemi.
Se še spomniš sanj.
Ko sem se zaljubila vanj.
Začela verjeti v sanje.
In tudi ti si začel verjeti vanje.

Simona

Vaša čustva

Čas in trenutek

Naj čas nikoli ne mineva tako hitro,
da ne bi vsaj za trenutek
pomislili na znanca, dobre ljudi
in občutili lepote tega, da imamo
drug drugega radi.

Petra

Čakam

Skozi okno zrem v zimski dan,
spominjam se poletnega dne,
samo enega dne ...
Saj veš – tistega dne ...
Čeprav vem, da ga čakam zaman ...
Ga čakam.

Tamarine

Upaj z menoj

Sprosti se, pusti srce,
predaj se vetru, poleti do zvezd.
Podaj mi roko, upaj z menoj,
pusti mi, da te ljubim,
pa čeprav samo še jutri.

Meri

Praznično, zanimivo ... v Dokležovju

V Dokležovju je bil ves december zelo prazničen in vesel. Slavnostni nagovor ob dnevu samostojnosti in enotnosti je imel župan Občine Beltinci Milan Kerman, zbrane pa je nagovoril tudi predsednik KS Dokležovje Simon Horvat. V nabito polni dvorani je potekal bogat program, ki so ga pripravili otroci iz vrtca in šole, plesalca Sanja in Borut, mladinska pevka skupina Upanje iz vseh treh Bistic, domači pevski zbor in člani društva prijateljev mladine. V prvem delu programa so na domisel in prisrčen način predstavili pesmi Toneta Pavčka iz zbirke Starozitja. V drugem delu pa so pričarali božično-novoletno razpoloženje. M. Z., J. G.

Darila za Horvate s Podgradja

Družina Horvat s Podgradja pri Lutomeru, ki je novembra 2003 v prometni nesreči izgubila očeta in moža, je preživela prvo silvestrovanje v novi hiši, ki so jim jo zgradili s prostovoljnimi prispevki dobrotnikov. V prazničnih dneh so jih obiskali in obdarili predstavniki nekaterih dobredelnih organizacij, ponovno pa jim je na pomoč pristopilo vodstvo trgovskega podjetja Mercator. Poleg tega da je prispeval dva milijona tolarjev za gradnjo hiše, je tokrat poskrbel za obdaritev otrok. Dragici pa je poslovodja Ljutomerskega Mercatorja Franc Martinec (na fotografiji) izročil bon za nakupe izdelkov v Mercatorjevih trgovinah v vrednosti 50.000 tolarjev. N. Š.

A black and white illustration of a snowman. The snowman has a round body, a small head with two dots for eyes and a curved line for a smile. It is wearing a tall, textured hat and a dark, patterned scarf. In its right hand, it holds a broomstick. The snowman is standing on a pile of snow, with some small, dark shapes (possibly twigs or leaves) scattered around its base. The background is plain white.

*Pa kama si zvezda rdeča ti šla,
ka te si li nekšo nan pout kazala,
či bole za tebof bi čedno mi šli,
te ne bi zdaj v štali nastlanoj bili.*

ONA: Že navsezgodaj vas bo poklical prijatelj, na katerega ste skoraj pozabili. Dogovorili se boste za prijeten pomenek in skupaj boste obujala spomine na preteklost. Izvedeli boste nekaj presenetljivega. **ON:** Krepko se boste morali potruditi, da boste uspeli pridobiti nazaj tisto, kar ste pred kratkim zaradi lahkomišelnosti izgubili. Toda kljub temu se vam splača malce tistisrni zobe, saj boste s tem ogromno pridobili.

*Le srce in duša ve,
kako boli, ko več te ni.*

ZAHVALA

V 87. letu nas je za vedno
zapustila naša draga mama,
tašča, babica in prababica

Ana Benčec

roj. Kerčmar
iz Borejca

nazadnje je živel v Domu starejših Rakičan

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.
Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje
in sveče ter denarna sredstva za dobrodelne namene.

Hvala g. Novaku za opravljen obred,
pevcem za odpete žalostinke,
hvala osebju Doma starejših v Rakičanu,
stanovalcem doma, članicam skupin Izvir
in Veseli slaviček ter pogrebništvu Banfi.

Žalujochi vsi tvoji najdražji

*Naš oče ni odšel,
le nad nami bdi
in še naprej
za nas skrbi.*

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

Franca Štermana

1912–2005
iz Banovec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste s cvetjem, svečami,
darovi in lepo mislijo z nami delili bolečino slovesa.
Prav lepa hvala duhovnikom za pogrebni obred in
pevcem veržeskega okteta za odpete žalostinke.

Posebej hvala govorniku Francu Novaku
za ganljive besede slovesa.

Sinovi in snaha z družinami

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni, ostala je
praznina, ki hudo boli.*

V SPOMIN

3. januarja sta minili dve leti
od takrat, ko nas je zapustil
naš dragi mož, oče in sin

Silvo Perš

iz Bokrač

Za vsako misel, vsak položen cvet
in prižgano svečo iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Imeti rad je najlepše darilo.
Ko izgubiš, kar si imel najrajši,
izgubiš vse.
Ostanejo le trpeča duša,
solzno oko in srce, ki boli.*

ZAHVALA

V 81. letu je za vedno zaspal naš dragi
oče, tast, dedek, pradedek, svak,
bratranec, boter, sosed in sorodnik

Karel Ropoš

iz Čepinec 21, nazadnje je živel v Budincih 17

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti,
nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče,
za svete maše in druge namene
ter bili z nami v najtežjih trenutkih.

Še enkrat najlepša hvala.

Žalujochi vsi tvoji

*Kako boli in duša trpi,
ko vidiš, kako iz dneva v dan
od bolečin usihajo življenjske moči.
Ko živel si, ljubila si nas vse,
zdaj, ko te med nami ni,
ljubimo te v spominu vsi.*

ZAHVALA

V 90. letu starosti je odšla k večnemu
počitku draga mama, babica, tašča,
prababica, teta, sorodnica in sosed

Ida Kočar

iz Sotline 66

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje,
darovali vence, sveče, zsvete maše in v dobrodelne namene.
Hvala gospodični duhovnici Jani Kerčmar za pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsi, ki te imamo radi

V SPOMIN

Karel Kočar

iz Sotline
1910–1971

*Tiho, tiho je ...
Še pesem ptic je onemela,
daleč tam nekje, nekoč
se bodo srca naša spet objela.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je nepričakovano zapustil
dragi mož, oče, tast, sorodnik in sovaščan

Viljem Melin

iz Radovec 36

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem,
ki ste v težkih trenutkih stali ob strani in ga v tako
velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem za darovano cvetje, sveče
in prispevke v dobrodelne namene.

Lepa hvala govorniku Ediju za poslovilne besede,
gospodoma duhovnikoma Jožarju in Severju,
pevcem za odpete žalostinke in
pogrebništvu Banfi.

Posebna zahvala velja sosedom in sorodnikom,
še posebej družinama Jožeta Ficka in Eleka Šeruge.

Žalujochi njegovi najdražji

*Srce je omagalo, dih je zastal,
spomin nate bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila naša draga teta

Irma Pap

iz Stare ulice 20
v Murski Soboti

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence,
cvetje, sveče, nam pa izrekli besede sožalja – lepa hvala.

Hvala g. duhovniku Leonu Novaku in pevcem za
odpete pesmi ter pogrebništvoma Komunala in Banfi.

Njeni najdražji

*Skozi vse življenje boriti si se znal,
a v tistem adventnem času utrujen
si za vedno nam zaspal.*

ZAHVALA

V 93. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, tast, dedi, brat, stric in boter

Jožef Kočar

iz Skakovec 41

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam
v težkih trenutkih stali ob strani,
nam izrazili ustno in pisno sožalje ter darovali cvetje,
sveče, za sv. maše in obnovo cerkve sv. Jožefa na Cankovi.

Hvala g. župniku Zrimu in g. Fakinu za opravljen obred,
pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujochi vsi, ki smo te imeli radi

Dragi pradedi!

*Pogrešale te bomo tvoje vnukinje
Maša, Živa, Luna in Lena*

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 88. letu starosti se je iztekla
življenjska pot naše drage
mame, tašče, babice, prababice in sestre

Antonije Kolenko

iz Gornje Bistrice

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo
pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje, darovali
cvetje, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene.

Hvala osebju Doma starejših v Rakičanu za vso oskrbo.

Posebej hvala g. župniku Ivanu Kranjcu za ganljiv
pogrebni obred, govorniku g. Branku Vučku
za lepe besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke,
upokojencem treh Bistic in pogrebništvu Ferenčak.

Zahvaljujemo se sodelavcem Leka kozmetike Lendava
in sodelavcem Tehnostroja Ljutomer.

Žalujochi vsi, ki smo jo imeli radi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Bolečina in samota sta pri nas,
zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

V 86. letu nas je tiho in mirno za vedno zapustila
draga mama, babica in prababica

Emilija Vrečič

iz Vidonec 73

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno
zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem,
znancem in prijateljem, ki ste drago pokojnico pospremili
na njeni zadnji poti, nam pa pisno ali ustno izrekli besede
sožalja ter nam pomagali in stali ob strani v teh žalostnih dneh.

Prav tako hvala za darovano cvetje, svete maše, sveče,
prispevke za mrliško vežico in druge dobrodelne namene.

Lepa hvala tudi g. župniku za pogrebni obred
in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujochi njeni najdražji

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police,
kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in
marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.,
Ribiški pot 1 a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRETI

DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,

TEL.: 02 53 40 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopalnica ul. 2. Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02 521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESNI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

**KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC**
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

LOVSKI DOM CANKOVA – GOSTINSKI LOKAL

**ZBIRAMO INFORMATIVNE PONUDBE ZA
DOLGOROČNO ODDAJO OBJEKTA V NAJEM.**

Dodatne informacije: 02 540 16 02 ali po e-mailu: ld.cankova@siol.net

AGRANTA, d. o. o., v stečaju
Lendavska 9, 9000 Murska Sobota

objavlja na podlagi pravnomočnega sklepa
stečajnega senata Okrožnega sodišča v Murski Soboti

JAVNO DRAŽBO za prodajo premočnin

Inventurna št.	Naziv premočnin	Količina	Izključna cena
1.1. 700067	silosi in silosna oprema v razstavljenem stanju	6 kosov	1.950.343,36 SIT
1.2. 700020	kontrolna oprema za kompostiranje DRAGER	1 kos	293.601,28 SIT
1.3. 700052	stroj za razkuževanje GUSTAVSON, 2001	1 kos	163.577,85 SIT
1.4.	razna vrtna semena (po seznamu, ki je na sedežu družbe)		38,40 SIT/kos

POGOJI JAVNE DRAŽBE
Javna dražba za premočnine stečajnega dolžnika bo 16. 01. 2006 s pričetkom ob 9.00 v razpravni dvorani št. 12 Okrožnega sodišča v Murski Soboti.
Na javni dražbi lahko sodelujejo vse fizične in pravne osebe ob pogoju, da vplačajo varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene na transakcijski račun stečajnega dolžnika št. 02340-0253852390 oziroma zagotovijo varščino s predložitvijo nepreklicne bančne garancije domače banke, unovčljive na 1. poziv.
Račun za nakup premočnin bo dobil kupec v 15 dneh po javni dražbi, kupnino pa mora plačati v 15 dneh po prejemu računa.
Prodaja oziroma nakup premočnin poteka po principu »videno – kupljeno«.
Vse stroške v zvezi z nakupom in morebitne davščine plača kupec.
Izročitev oz. prenos prodanih stvari se opravi po polnem plačilu kupnine.
Ogled premočnin je mogoč po dogovoru s Francem Lepošo, telefon 031 691 282, od 7. do 15. ure. *

BONAFIN, d. o. o.

GOTOVINSKA POSOJILA IN ODKUPI POSOJIL

DO 950.000 SIT DO 36 MESECEV

NA OSNOVI OSEBNEGA DOHODKA, POKOJNINE IN VAŠEGA VOZILA

PE MURSKA SOBOTA, STANETA ROZMANA 16, TEL.: 02 521 30 00

Bonafin, d. o. o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana

GEO-VRTINA, D. O. O.,

Obrtna ulica 40, 1000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

**Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih vod,
piezometričnih in ponikovalnih vrtin,
geomehanika, čiščenje vodnjakov**

**VEDEŽEVANJE
ASTROLOGIJA**

090 54 07
priznane vedeževalko

090 142 603

090 142 602

SONČEK
POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

**KURILNO OLJE,
PREMOG**

**UGODNE CENE IN
MOŽNOSTI PLAČILA!**

KURIVO - PREVOZ, Jančič Bojan, s. p., R. Bistrica 51, tel.: 07 88 200

na internetu:
www.vestnik.si
Podjelo za razpisovanje d. d. Ul. a Novaka 11, 81 Soboti

motorna vozila

AUDI A4, 1,6, letnik 1995, z vso dodatno opremo, kovinsko zelen, prodam. Tel.: 528 15 65. m24305

KIA SEPHIA, letnik 1998, ugodno naprodaj. Tel.: 041 628 316. m24342

živali

NESNICE, rjave, grahaste, pred nasnostjo, kletke za nesnice, vzreja nesnic, Tibaut, tel.: 582 14 01. m24366

posesti

VSELJIVO HIŠO V BELTINCIH, Turnišču ali Moravskih Toplicah, staro do 30 let, kupim. Tel.: 041 758 893. m24219

V centru Murske Sobot oddam delno opremljeno garsonjero. Tel.: 523 18 09, po 19. uri. m24361

HIŠO V M. Soboti ali bližnji okolici, do 30 let, kupim. Tel.: 031 503 617. m24362

FRIZERSKI SALON V VEČESLAVCIH z vso opremo damo v najem. Tel.: 031 553 651. m24365

ENOSOBNO STANOVANJE V M. Soboti kupim. Tel.: 041 978 273. m24332

Za dostavo že naročenih artiklov redno zaposlimo osebo na območju Murske Sobot z okolico. Pisne ponudbe pošljite na naslov: Prešernova družba, d. d., Opekarska 4 a, 1000 Ljubljana.

Rade Bakračević iz Radenec prejel najvišje priznanje

Gotovo je, da si bo Rade Bakračević iz Radenec, dolgoletni uspešni podjetnik in aktivist na številnih društvenih in drugih področjih, dobro zapomnil konec leta 2005. Kako tudi ne, ko pa je v nekaj dneh prejel dve visoki priznanji – v Ljubljani in Beogradu. Še posebej je odmevno priznanje iz nekdanje skupne prestolnice Beograda, saj je Rade Bakračević, ki je mimogrede tudi častni konzul srbskega mesta Kraljevo v Sloveniji in podpredsednik Zveze srbskih društev Slovenije, prejel zlati znak Kulturno-prosvetne skupnosti Srbije, kar je najvišje državno priznanje Republike Srbije. Omenjeno priznanje je prejel za dolgoletno in neutrudno ustvarjalno delo ter prispevek pri širjenju kulture. Visoko priznanje je Bakračeviću, ki ga je v Beogradu spremljal Milovan Čikić, predstavnik Ministrstva izseljencev Republike Srbije za Slovenijo, izročil znani srbski pisatelj Ljubivoje Ršumović. Že pred tem pa mu je dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, ob prisotnosti nekdanjega predsednika Republike Slovenije Milana Kučana v Ljubljani izročil posebno priznanje za prispevek k razvoju turistične društvene organiziranosti in slovenskega turizma. Prejel ga je predvsem za dolgoletno in plodno prostovoljno delo v turističnem društvu, turistični zvezi in turizmu nasploh. Na posnetku Rade Bakračević z akademskim slikarjem Lojzetom Logarjem. - O. B.

**MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana**

**UGODNA GOTOVINSKA
POSOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV**

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

**kmetijska
mehanizacija**

RABLIJENE TRAKTORJE, obračalnike, kose Dubrava, prikolice in cisterne kupim. Dobro plačilo. Tel.: 041 579 539. m24336

TRAKTOR in vso drugo kmetijsko mehanizacijo kupim. Tel.: 040 676 557. m24360

DESKO ZA SNEG in vilice za okrogle bale prodam. Tel.: 041 596 234. m24370

razno

DROBILEC ZA LES – biomasa – prodam. Tel.: 041 723 080. m24347

srečanja

Posredovanje resnih zvez, prijateljev, za ženske brezplačno. STIK Breda Weingerl, s. p., Sp. Porčič 17, Lenart, 02/720 76 45, 031 547 776, stik.bw@email.si. m24354

storitve

IMATE MORDA HUDE BOLEČINE v zapestju in dlaneh zaradi uklesčenega živca? Ali bolečine v plečih in križu? Prepustite se spretnim rokam terapevta, ki vam bo olajšal in odpravil tudi druge težave. Nevezanim osamljenim pa posredujemo primerne partnerja za resno zvezo ali občasna srečanja. »Zdravilni dotik« Majda Šiftar, s. p., Čemelavci, Gederovska 14, M. S., tel.: 521 14 28, 041 285 615. m24363

χειμερινές εκπτώσεις
vinterutförsäljning
las rebajas de invierno
les soldes d'hiver
зимняя распродажа
zimnska razprodaja
tekstila, obutve in opreme

do -50%

od 6. do 27. januarja 2006

INTERSPORT
Domu po Slovenji, prvi v svetu.

Ljubljana, Kamnik, Kranj, Grosuplje, Jesenica, Nova Gorica, Novo Mesto, Maribor, Murska Sobota, Celje, Domžale, Slovenj Gradec, Portorož, Ajdovščina, Kočevje, Žalec, Idrija, Medvode, Vrhnika, Tolmin, Ptui, Sevnica. Ponudba velja do razprodaje zalog sezonskih, posebej označenih izdelkov tekstila, obutve in opreme. www.intersport.si

Poslovni sistem Mediator d. d. Društva 100, 1000 Ljubljana. KOPRAS DESIGN

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 6. januar - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Simona, Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Štefan Prša, Velika Polana, kandidat ... - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavljamo vam - Od petka do petka - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.15 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša) - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Ugasni televizor, večno zeleni Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 7. januar - 05.00 Dobro jutro! - 09.15 Mali oglasi - Biba buba baja, Bogojina - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: **Koledniki ob Svetih treh kraljih (Boštjan Rous)** - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Slovenija, od kdaj lepote tvoje (Bojan Rajk) - 24.00 SNOP

NEDELJA, 8. januar - 05.00 Dobro jutro! 07.00 Druga jutranja kronika! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: **Dr. Martin Kramar**, Hotiza, Pedagoška akademija Maribor, 537 17 10, 11 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Cestitke, šport - Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Samo za vas! Nova oddaja pevca in violinista skupine Posodi mi jurja sama Budne - 24.00 SNOP

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

- Ko padejo zvezde - Ans. Petra Finka
- Križ na razpotju - Rubin
- Gorenjci in štajerci - Gorenjski kvintet
- Hektoliter sreče - Strici
- Mladenka pred vrati - Spev

PREDLOGA:

- Imel sem jo rad - Štirje kovači
- Ljubim in ljubljen sem - Dori

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

- Kak je lubezni imej - Halgato Band
- Svila - Moira & Boardwalk Casino
- Snejg naraji naletavle - Strici
- Dobre karte - Langa
- Voščilo mürskih muzik - Pomurski glasbeniki

PREDLOGA:

- V troji dlani - Jasna
- Bhramsov čardaš - madžarski ples št. 5 - Kontrabant

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme **Barbara Gollnar, Narcisna 9, 9241 Veržej**.

Izpolnjene kupone pošljite do ponedeljka, 9. januarja 2006, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 1 - glasujem za skladbo

GLASBA
NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek
ter naslov:

PONEDELJEK, 9. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro! Irma, Boštjan - 07.40 Pismo iz Porabja, **Marjana Sukič** - 09.15 Internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 11.00 Poročila - 11.15 **Oaj, kak san zlufto! Drugi šport!** ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 **Kak je indak fajn bilou (Milan Zrinski)** - 24.00 SNOP

TOREK, 10. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - **Besede, besede** - 09.00 Poročila - 09.15 **Med dvema ognjema** - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Specialiteta tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Etno je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 **Jukebox, Boštjan Rous** - 24.00 SNOP

SREDA, 11. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izzivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Mestna občina Murska Sobota: **Župan Anton Štihec** - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val, **Simona Špindler** - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 12. januar - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo, Nadežda Čacinovič - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 **Mali radio (Nika, Eva)** - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOP

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 5. januarja: ob 19.00 ameriška družinska animirana pustolovščina King Kong (Naomi Watts, Jack Black, Adrien Brody, r.: Peter Jackson)

Petek, 6. januarja: ob 17.00 King Kong, ob 20.15 Rad mora imeti pse (Diane Lane, John Cusack, Dermot Mulroney, r.: Gary David Goldberg)

Sobota, 7. januarja: ob 17.00 Rad mora imeti pse, ob 19.00 King Kong

Nedelja, 8. januarja: ob 16.30 King Kong, ob 20.00 Rad mora imeti pse

Ljutomer

Sobota, 7. januarja: ob 19.30 ameriška fantazijska akcijska pustolovščina Harry Potter in ognjeni kelih (Daniel Radcliffe, Rupert Grint, r.: Mike Newell)

Nedelja, 8. januarja: ob 17.00 Harry Potter in ognjeni kelih

Gornja Radgona

Filme bodo predvajali le občasno!

Dvajset let pododbora DU Spodnja Ščavnica

Pododbor Društva upokojencev Spodnja Ščavnica, ki deluje v okviru Društva upokojencev Gornja Radgona in šteje 152 članov, praznuje dvajset let delovanja. Jubilejno slovesnost so pripravili prejšnji ponedeljek. V bogatem kulturnem programu so nastopali učenci Glasbene šole Gornja Radgona in Kapelski kvartet. O jubileju je spregovoril predsednik Branko Kocbek. Kot je dejal, so se za samostojni pododbor ustanovitelji odločili zato, da bi bili bližje svojim članom. Prvi predsednik, ki je bil pobudnik ustanovitve pododbora, je bil Janez Vukan, ki ga je vodil 15 let. Udeležence proslave je pozdravila tudi predsednica DU Gornja Radgona Inge Ivanek, ki je skupaj s predsednikom Brankom

Kocbekom še živečim ustanoviteljem (Anici Merklin, Ivanu Kremplu, Janezu Vukanu in Albini Škrobar) podelila priložnostna darila in priznanja. Posebne pozornosti sta bila deležna zlatoporočenca Kristina in Franc Koler. Najstarejši udeleženec praznovanja je bil 92-letni Vincenc Bauman z Zagajskega Vrha. - L. Kr.

Slovenski in madžarski gasilci

Gasilska zveza Lendava in Gasilska zveza Zalske županije na Madžarskem že več let tvorno in aktivno sodelujeta, predvsem pri požarnem varstvu in izmenjavi gasilskih izkušenj. To sodelovanje vsako leto poteka tudi med gasilskimi društvi. Pred kratkim pa je obiskala Zalsko županijo tudi delegacija Gasilske zveze Slovenije, ki jo je vodil predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry, v njej pa so bili še predstavniki Gasilske zveze Lendava na čelu s predsednikom Jožetom Hozjanom, poveljnikom Gasilske zveze Lendava Matijo Majcenom idr. Ob tej priložnosti so pregledali realizacijo dosedanjega sodelovanja in med drugim poudarili, da so madžarski gasilci po podpisu sporazumu o medsebojnem sodelo-

vanju sodelovali v reševalni vaji v mestu Lendava, gasilci in člani civilne zaščite iz Zalske županije pa so pomagali slovenskim gasilcem ob lanskeletnih poplavih v Petišovcih, Kotu in Benici. Za dobro sodelovanje jim je Gasilska zveza Slovenije na srečanju podelila priznanje. - J. Ž.

Napoved prireditev

KONCERT LJUTOMER

V petek, 6. januarja, ob 18. uri bo v cerkvi Sv. Janeza Krstnika tradicionalni božični koncert komornega zbora Orfej. Gosta večera bosta mešani pevski zbor iz Zalaegerszega in trio čelistov iz Ljutomera.

MURSKA SOBOTA

- V petek, 6. januarja, ob 19. uri bo v dvorani PAC v okviru flavtističnega dneva koncert flavtistov Marka Zupana, Borisa Bizjaka in Ive Milošević, korepetitorja je Erna Lukač. V soboto, 7. januarja, ob 17.30 bo v dvorani PAC koncert orkestra flavt in nagrajenecv mednarodnih tekmovanj.

- V soboto, 7. januarja, ob 19. uri (po večerni maši) bo v župnijski cerkvi sv. Nikolaja glasbeni večer flavte in orgel. Izvajalca bosta Natalija Remšak (flavta) in Tomi Bušinovski (orgle), na programu pa bodo dela Bacha, Mozarta, Webbra in drugih.

DOGODEK FILOVCI

V soboto, 7. januarja, ob 10. uri se bo začel pri Športnorekreacijskem centru zbor pohodnikov 2. Pohoda treh kraljev, ki ga organizira VSD Filovci.

LITERATURA

GORNJA RADGONA

V petek, 6. januarja, ob 19. uri bo v Trstenjakovem domu literarni večer v spomin na profesorja, teologa, psihologa, akademika in častnega občana dr. Antona Trstenjaka. Slavnostni govornik bo predstojnik Inštituta Antona Trstenjaka dr. Jože Ramovš.

Napoved prireditev

GLEDALIŠČE RAZKRIŽJE

V soboto, 7. januarja, ob 18. uri bo pri Ivanovem izviru predstava Božična noč.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Galeriji je do 20. januarja na ogled razstava del akademskega slikarja Nikolaja Beera.

- V Galeriji PAC je na ogled razstava del akademskih slikarjev Aleksija Kobala, Andreja Brumna - Čopa in Igorja Rončevića (iz zbirke Hiše umetnikov Bažato).

- V Pokrajinski in študijski knjižnici je do 4. februarja na ogled razstava fotografij Prekmurje avtorja Sebastjana Balažica. V dvorani knjižnice so na ogled tudi dela akademskega slikarja Vladimirja Potočnika iz Ljutomera.

- V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna muzejska razstava in razstava ob 80-letnici Mure, d. d.

PUCONCI

V večnamenski dvorani so do konca zime na ogled dela 225. samostojne pregledne razstave Štefana Horvata.

LENDAVA

- Na gradu je na ogled razstava Zgodovina topništva od 15. do 17. stoletja.

- V hotelu Lipa je na ogled razstava Lipa skozi čas, ki je nastala v sodelovanju z Galerijo - Muzejem Lendava, akademskimi slikarji in ljubiteljskimi slikarji Društva upokojencev Murska Sobota.

LJUTOMER

V Muzeju je na ogled Grossmannova spominska soba.

KRPLIVNIK

V etnografskem muzeju je poleg stalne na ogled tudi razstava Kmečka opravila na fotografijah in značilna vinska klet s stiskalnico.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Kovčec/Der Koffer. Projekt sta koordinirala Emil Krištof in Gerhard Pilgram.

JESENICE

V Kosovi graščini je na ogled razstava Na prelomih tisočletij, ki jo je pripravil Pokrajinski muzej M. Sobota.

Poročili so se

UE Murska Sobota

V decembru so se na območju Upravne enote Murska Sobota poročili: Zlatko Hozjan iz Velike Polane in Urška Kapun iz Velike Polane; Gorazd Tirš od Lenarta v Slovenskih goricah in Mihaela Sabol iz Murske Sobotе.

Mladoporočencem čestita in žell vse najboljše na skupni življenjski poti tudi Vestnik!

Delimo vstopnice za kino

Ne, Terry Gilliam po narodnosti ni Anglež, ampak Američan. Našo nagrado dobi **Valerija Šebjan, Rožno naselje 33, 9000 Murska Sobota**. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje je:

Kdo igra glavno moško vlogo v filmu Rad mora imeti pse?

Kupon št. 1 - Odgovore pošljite do torka, 10. januarja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

5. januar, četrtek	SIMEON
6. januar, petek	GAŠPER
7. januar, sobota	ZDRAVKO
8. januar, nedelja	SEVERIN
9. januar, ponedeljek	JULIJAN
10. januar, torek	GREGOR
11. januar, sredo	PAVLIN

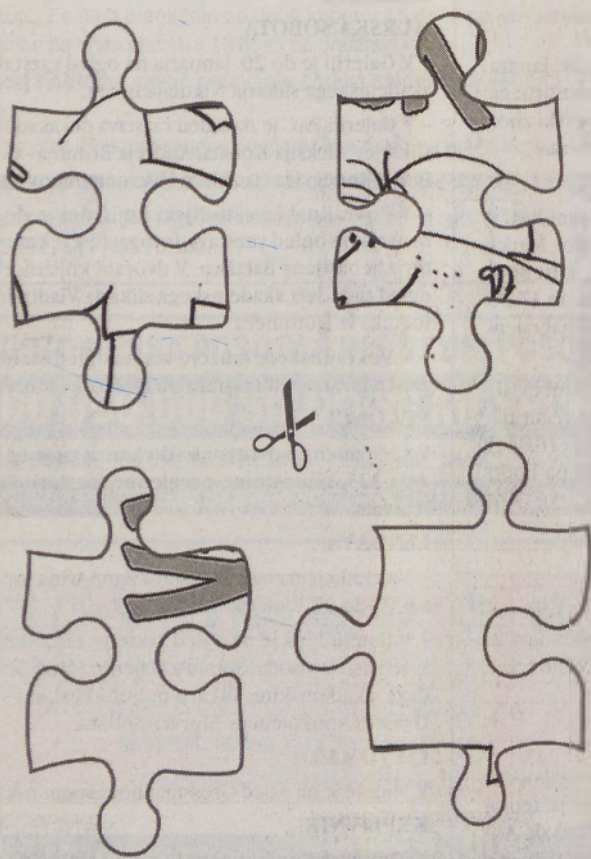
6. januarja bo sonce vzhlo ob 7. uri in 44 minut, zašlo pa ob 16. uri in 31 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 47 minut. Istega dne ob 19. uri in 58 minut bo na nebu nastopil prvi krajec.

Menjalniški tečaj tolarja v Banki Slovenije 5. januarja 2006

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,8570	239,5757	240,2944
Hrvaška	HRK	191	1	32,3610	32,4584	32,5558
Madž.	HUF	348	1	0,9520	0,9549	0,9578
Švica	CHF	756	1	153,9920	154,4554	154,9188
V. Brit.	GBP	826	1	347,3778	348,4231	349,4684
ZDA	USD	840	1	197,9751	198,5708	199,1665

Igrajte se z Vestnikovo SESTAVLJANKO

Vsi ki boste **ta teden, 12., 19. in 26. januarja** zbrali po štiri sličice (skupaj 16 sličic) in jih pravilno sestavili, prinesite sestavljanke v naročniško službo Vestnika, kjer jo do 2. februarja lahko zamenjate za knjigo VANEKOVI VICI.

Jože Prša novi policijski piarovec

Jože Prša je postal s 1. januarjem vodja operativno-komunikacijskega centra (OKC) Policijske uprave v M. Soboti in bo hkrati predstavnik za stike z javnostmi.

Dosedanji tiskovni predstavnik Zoran Kosi se vrača v urad direktorja uprave Aleksandra Jevška. Prša, ki je na mestu vodje OKC zamenjal upokojenega Franca Slokana, še čaka na dokončni sklep iz Ljubljane, tako da sedaj svoje naloge opravlja po pooblastilu generalnega direktorja policije kot vršilec dolžnosti. To ni edina kadrovska menjava na soboški policiji. Z odhodom Prše je prost mesto komandirja policijske postaje M. Sobota. Kakor Slokan pa so se upokojili še komandirji lendavske policijske postaje, postaje mejne policije Gederovci in petrovskega policijskega oddelka (Iztok Trček, Zmago Cigan in Anton Pletersnik). Soboška policijska uprava bo nove šefe policijskih postaj in oddelka predstavila medijem, ko bodo uradno potrjeni.

A. B.

Murini obrambni nasipi so že dobili nekaj odvečne ilovice z avtocestnega odseka Vučja vas-Cogetinci. Preostanek naj bi bil tudi rezerviran za to reko, vendar, kot kaže, ne za obrambne nasipe, ampak za dvigovanje brežin, saj so projekti o elektramah na reki Muri dobili zeleno luč. Kako bo tokrat reagirala javnost, se bo še videlo. Bodo zasedli soboško galerijo, bodo napolnili Cankarjev dom?

* * *

Radenčanom je bilo prizaneseno, tako so lahko prešerno proslavljali minule praznike. Lokalna oblast jim je namreč prizanesla s plačilom neplačanih dajatev za komunalne odplake. O tem, kaj in kako, jim bo dano vedeti v letošnjem letu.

* * *

Baletni center v Rogaševcih bi že začel delovati, vendar so idejni tvorca tega projekta na eteli na manjšo težavico. Prostori za trening baleta zahtevajo nekaj več udobja, a tega zaenkrat ni mogoče zagotoviti. Povečanje udobja zahteva nekaj več elektrike. Te pa žal ni mogoče zagotoviti zaradi velikih zaostankov pri poravnavanju obveznosti dobavitelju.

* * *

Pomurski pevski zbor, ki čaka na formalno zamenjavo enega člana, ki se bo zgodila v nedeljo, se je sestel na neformalnem sestanku in ocenil osveštitev regije v prehodu tega severovzhodnega dela Slovenije iz starega v novo leto. Končno poročilo bo pripravljeno do konca meseca.

* * *

Kot kaže, bo prišlo do spremembe uporabe voznega parka močnejših in vplivnejših ljudi pomurskega prostora. Sedaj prevladujejo audiji in beemveji, v prihodnje pa naj bi dobili ponovno veljavo mercedesi. Ti so nekoč že bili čislani.

* * *

V Dobrovniku vedo, da bi dolgove za kanalizacijo lahko poravnali, če bi našli in tudi naredili ustrezen kanal, po katerem bi namesto odpadkov tekla voda iz Ljubljane do osrednje energetske točke. Kljub velikemu številu finančnih izvirov v metropoli iz njih ni mogoče dobiti niti pribite pare.

* * *

Velik interes za priznano turistično podjetje in blagovno znamko Naša vas, d. o. o., v stečaju, ki jo je vitaminsko bogatila pučonska občina, naj bi izkazal ZPIZ. Ta naj bi bil pripravljen tudi nekaj vložiti v nadaljevanje svetle tradicije tega imena. Interes naj bi imeli zato, ker bodo imeli v drugi polovici leta tudi primerno vodilno ekipo, ki bi lahko prevzela vodenje.

* * *

Internacionalno lesno-žagarsko podjetje iz Šalovec se pripravlja na nov poslovni podvig. V luči monarhične tradicije in po začetku pogajanj o pristopu lepe naše v EU bodo ustanovili svojo izpostavo neke v Slavoniji. Izpostava se bo ukvarjala z nakupom in preprodajo slavonskega hrasta.

BESEDA NI KONJ

Na pomurskih cestah umrl prvi človek

V ponedeljek se je v Pomurju zgodila le ena prometna nesreča, ki pa je zahtevala prvo človeško življenje pomurskih in tudi slovenskih prometnic v letu 2006. Osemindvajsetletna Marjeta Gumilar iz Črenšovcev se je ob enih jutraj peljala po glavni cesti iz Beltincev proti Odrancem. Med vožnjo po ravnem vozišču je zapeljala na levo stran ceste, nato pa čez bankino v jarek, kjer se je vozilo prevrnilo na desni bok. Avto je nekaj časa drsel ter se na kolesarski in traktorski stezi prek strehe prevrnil na levo stran in nato še nazaj na streho. Gumilarjeva ni bila pripeta in je med prevračanjem padla iz avtomobila, le-ta pa jo je pokopal pod seboj. V nesreči se je tako težko ranila, da je umrla na kraju nesreče. Na vozilu je bilo za tristo tisočakov škoda. Sicer se je zgodilo med decembrskimi prazniki 29 nesreč. Poleg smrtnih žrtve se je ena oseba huje in šest lažje poškodovalo. Lani je na cestah v Pomurju umrlo petnajst ljudi, leta 2004 pa triindvajset. - A. B.

23 kazenskih ovadb in 11 mio. škode

Policisti policijske postaje Ljutomer so ovadili tri osebe, ki jih sumijo storitve triindvajset kaznivih dejanj velike tatvine, tatvine in prikrivanja. Osumljeni so izvršitve 11 dejanj velike tatvine, sedem dejanj tatvine in pet dejanj prikrivanja. S kaznivimi dejanji so si pridobili blizu enajst milijonov tolarjev protipravne premoženjske škode.

Eden osumljeni je 2. avgusta ponoči vlomil v stanovanjsko hišo v občini Razkrižje, kjer je ukradel več kosov zlatega nakita in drugih predmetov v vrednosti deset milijonov sit.

A. B.

VANEKOVI VICI

Osvoboditev

Janezu povedo, da mu je umrla tašča. Z zdla sname križ z Jezusom in začne Jezusa z izvijanjem jemati s križa.

»Ja kaj pa delaš?« ga vprašajo. Janez pravi: »On je osvobodil mene, jaz bom pa njega.«

Smrčanje

Študent Mirko pride v mladinski hotel, vendar ni nobene prost sobe. Vpraša, ali imajo morda vsaj prosto posteljo v kakšni večposteljni sobi.

Receptor pravi: »Ena postelja je res prosta, vendar študent v tisti sobi tako strašno smrči, da se pritožujejo tudi iz sosednjih sob.« Janez: »Ni problema, vzamem karkoli.«

Gre v sobo in naslednje jutro ga receptor vpraša: »No, kako si spal?«

Mirko: »Odlično, kot še nikoli.« Receptor: »Kaj pa 'cimrovo' smrčanje?«

Mirko: »Ko sem prišel v sobo, je on že smrčal. Malo sem ga predramil, mu dal poljub na lice in

mu rekel: Dober večer, lepote! Potem je vso noč sedel v postelji in pazil name ...«

Zaupni pogovori

Urednik rubrike zaupnih pogovorov je prejel pismo z naslednjo vsebino:

»Sem najstnica, stara 13 let in imam resnega fanta, ki je star 16 let. Zelo se imava rada. Pred dnevi me je prvič poljubil. Zelo sem uživala, saj mi je bilo izredno všeč. Potem je šel z roko pod moje krilo in me pobožal po zadnjici. To mi je bilo še bolj všeč kot poljub. Potem sem ga še jaz pobožala med nogami in začutila nekaj trdega med njimi. Bilo je nekaj takega kot steklenica. Kaj misliš, ali je moj fant alkoholik?«

Kupe

V kupeju sedi starka nasproti mladega fanta. Fant ves čas prežvekuje žvečilni gumi. Čez nekaj časa pravi starka: »Sinko, jaz sem skoraj gluha, zastoj mi govoriš.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

številka:

Poštna številka:

pošta:

Davčna številka:

Datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

